

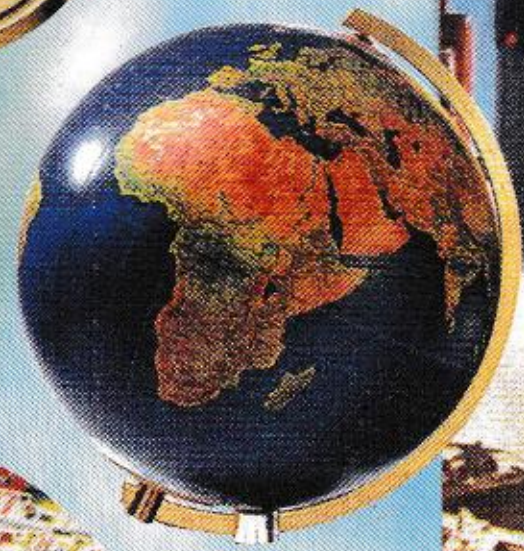
rowth 1

orporates th
the service
as per thi
recorded the
the last 2
factor, t
in nomina
from 9.2%
2002-03. A
own, the
in look ev
ance mir
vised estim
year. Com
ent's gro
the Budg
the actu
about 2.5
lower. Thi
the fiscal
Theref
ment me
ber—wh
at presen
be 5.5%
5.3% tar

largest
houses.
CL whi
the UTI
layer to
in end
Rs 10.98
which
early th
e Unit T
Rs 15,
eading
kh-cron
with
by P
nd F
Temple
100%
about \$50-

জিওগাছ: হুন্মানবন্ধ সুবজমল কাঁগে মহাবিদ্যালয়

বাণিজ্য দর্পণ

সম্পাদক
গৌরব ভট্টাচার্য্য

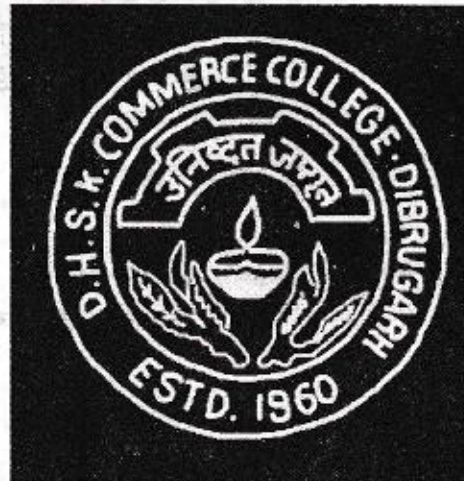
ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়
ডিব্ৰুগড়

বাণিজ্য দৰ্পণ

বাৰ্ষিক আলোচনী

৩৯ তম সংখ্যা

২০০১-২০০২ বৰ্ষ

সম্পাদক
গৌৰৱ ভট্টাচাৰ্য্য

Editor
Gourav Bhattacharyya

Dibrugarh Hanumanbax Surajmal Kanol Commerce College
"BANIJYA DARPAN"
Annual Magazine
39th Issue
2001-2002

ডিব্ৰুগড় হনুমানবৰ্ম সুবৰ্জমল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়
বাৰ্ষিক আলোচনী
২০০১-২০০২ বৰ্ষ

বাণিজ্য দৰ্পণ

সম্পাদকৰ আবেঁত

সভাপতি

শ্ৰীযুত এম. এম. দাস।

মুখ্য উপদেষ্টা

শ্ৰীযুত কিৰণ হাজৰিকা।

উপদেষ্টা

শ্ৰীযুতা কুঞ্জলতা হাতীবৰুৱা।
শ্ৰীযুতা চৰিতা গোস্বামী।
শ্ৰীযুতা কল্পনা খাউণ্ড।

সম্পাদক

গৌৰৱ ভট্টাচাৰ্য্য

সদস্য / সদস্যা

গৌতম বৰঠাকুৰ
বৰ্মীৰেখা বৰঠাকুৰ

বেতুপাত

সত্যানু গৌতম

অলংকৰণ, ছবি আৰু স্কেছ

গৌতম চুপাৰ কম্পিউটেক্স সৌজন্যত

প্ৰকাশক

কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা

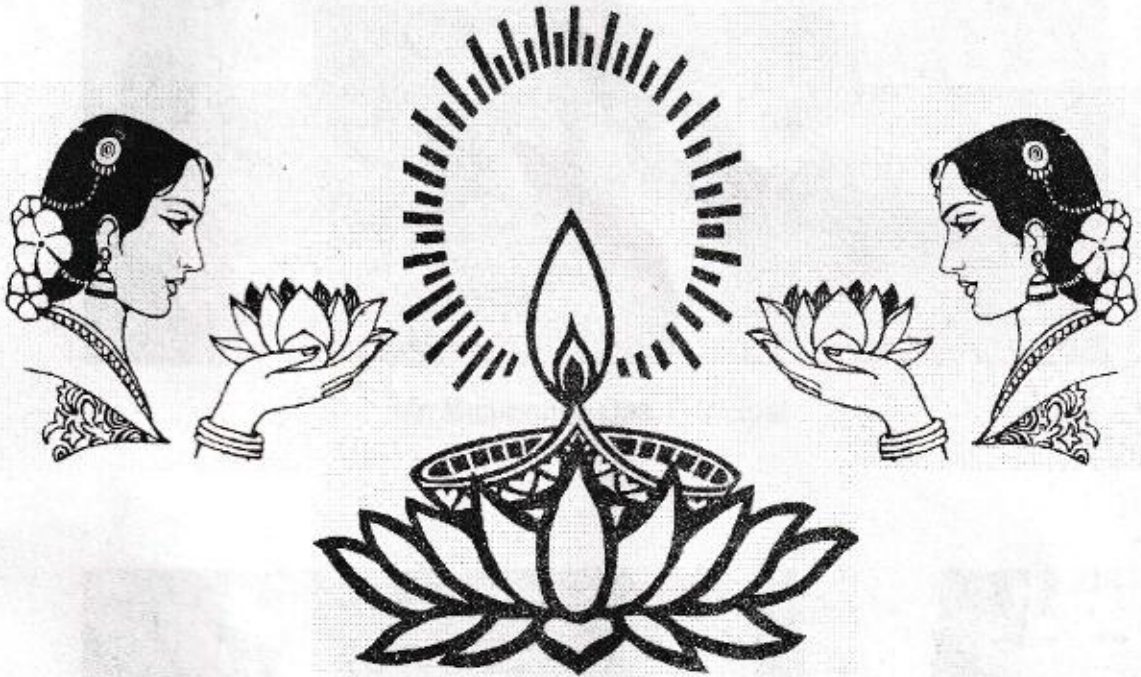
মুদ্ৰক

CAUTAM SuperComputech
S.N.B. Road,
Chiring Chapori,
Dibrugarh-786001 (Assam),
E-mail :satyanu007@rediffmail.com

উৎসর্গা

মি মকল নিজৰ জীৱনকো তুচ্ছজ্ঞান কৰি, স্বদেশ-স্বজাতি আৰু
ভাষা সংস্কৃতিৰ হকে আত্মোৎসৰ্গা কৰিলে,
সেই মকল চিৰ পূজ্য ব্যক্তিৰ পবিত্ৰ স্মৃতিত আমাৰ
“বাণিজ্য দৰ্পণ”ৰ
এই সংখ্যাটি উৎসৰ্গা কৰা হ'ল।

মৃত্যুওটো এটা শিল্প

Mr. Manmohan Das, Principal

Mr. S.N. Mahanta, Vice Principal

BANIJYA DARPAN

The yearly magazine of D.H.S.K. Commerce College : Dibrugarh
1964-65 to 2001-2002

YEARS		EX-EDITORS
1964-1965	SHRI LALIT BARUAH	
1965-1966	SHRI	
1966-1967	SHRI LAKHESWAR MORAN	
1967-1968	SHRI BANSHIDHAR NAMA	
1968-1969	SHRI PRITAMBAR BORGHAIN	
1969-1970	SHRI	
1970-1971	SHRI DEOKI NANDAN DEORAH	
1971-1972	SHRI ANOP GOGOI (NOT PUBLISHED)	
1972-1973	SHRI BIRENDRE KR. MEDHI (NOT PUBLISHED)	
1973-1974	SHRI JOGESH DHADUMIA	
1974-1975	SHRI BHUPENDRA SARMA	
1975-1976	SHRI ASHOK CHOWDHURY	
1976-1977	SHRI SURJYA KANTA HAZARIKA	
1977-1978	SHRI GAUTAM MAZUMDAR	
1978-1979	SHRI RAVINDAR SINGH SEHARA	
1979-1980	SHRI KAMAL CHANDRA CHUTIA	
1980-1981	NO ELECTION HELD	
1981-1982	SHRI PARTHA PRATIM BHUYAN	
1982-1983	SHRI GUNJAN BORA (NOT PUBLISHED)	
1983-1984	MISS NIRUPAMA GOGOI	
1984-1985	SHRI MITHU BHATTACHARJEE	
1985-1986	SHRI DEBANUJ DHAR (NOT PUBLISHED)	
1986-1987	SHRI	
1987-1988	SHRI GURU BACHAN SINGH	
1988-1989	SHRI ROHINI KR. GOGOI (NOT PUBLISHED)	
1989-1990	SHRI DHAIRZY HAZARIKA	
1990-1991	MISS KARUNA HAZARIKA	
1991-1992	SHRI NIPON HAZARIKA	
1992-1993	SHRI GIYAS ALI	
1993-1994	SHRI BAIKUNTHA GOGOI (NOT PUBLISHED)	
1994-1995	SHRI KIRAN CHETIA	
1995-1996	SHRI PRASANTA BORPATRA GOHAIN	
1996-1997	SHRI JITENDRA OJHA	
1997-1998	SHRI HEMANTA TAMULI (NOT PUBLISHED)	
1998-1999	NO ELECTION HELD	
1999-2000	SHRI AMARJIT GOGOI	
2000-2001	SHRI MUZAMIL RAHIM	
2001-2002	SHRI GOURAV BHATTACHARYYA	

সূচীপত্ৰ

অসমীয়া বিভাগ :

সম্পাদকৰ কাণ মৈলাম	শ্ৰী গোবৰ ভট্টাচাৰ্য্য	পৃষ্ঠা 1
কহিমাৰ স্মৃতি (ভ্ৰমণ কাহিনী)	শ্ৰী সত্যজিত শৰ্মা	3
এখন বহুসাময় তৈল চিত্ৰ (সত্য কাহিনী)	শ্ৰী প্ৰনিতা ভাগৱতী	5
বন্ধুত্ব আৰু প্ৰেমৰ এটি সম্পৰ্ক (গল্প)	শ্ৰী অৰূপ সোণোৱাল	7
স্মৃতিৰ চকুলো (গল্প)	শ্ৰী মিনাক্ষী চুতীয়া	11
প্ৰকৃত বন্ধু (গল্প)	শ্ৰী ভাস্কৰ মৰাণ	12
দুখৰ চকুলো সৰে নিবৰে (গল্প)	শ্ৰী প্ৰকাশজ্যোতি হাজৰিকা	14
জীৱন সংগ্ৰাম (গল্প)	শ্ৰী সীমা বৰদেউৰী	17
সাম্প্ৰতিক কালত শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাৰ কাৰণ আৰু ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ (প্ৰবন্ধ)	শ্ৰী লোহিত ফুকন	19
আড্ডা (প্ৰবন্ধ)	শ্ৰী অৰূপ সোণোৱাল	22
সামাজিক পৰিৱৰ্তন আৰু অৱসৰ প্ৰাপ্ত লোক (প্ৰবন্ধ)	শ্ৰী ড॰ ৰঘুনাথ বৰবৰা	24

কবিতা :

ভূমি এটি ক্ষণ হৈ	শ্ৰী গোবৰ ভট্টাচাৰ্য্য	পৃষ্ঠা 26
কল্পনা	শ্ৰী প্ৰনিতা ভাগৱতী	
জোনাকী	শ্ৰী ভাস্কৰ মৰাণ	27
জাগৰণ	শ্ৰী ৰানা সোণোৱাল	
তোমাৰ মৰমতে.....	শ্ৰী সত্যজিত গগৈ	
জীৱন	শ্ৰী দেৱানী দিহিদীয়া	28
বংগ কবিতা	শ্ৰী মহেন্দ্ৰ সিং	
এনিশা	শ্ৰী প্ৰনিতা ভাগৱতী	
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া	শ্ৰী দেৱানী দিহিদীয়া	29
গীতৰ শৰাই	শ্ৰী গজা কুমাৰ গগৈ	
ফুট ফাটৰ জীৱন	শ্ৰী পৰম কুমাৰ গগৈ	30
প্ৰেম কিম্বা ভালপোৱা	শ্ৰী বৈলোক্য দত্ত	
ব্যৰ্থতা	শ্ৰী প্ৰনিতা ভাগৱতী	
অপেক্ষা	শ্ৰী কেৱলনাথ টায়ে	31
বন্ধু	শ্ৰী ভাস্কৰ মৰাণ	

Photo Section

Poem

Love	শ্ৰী Porag Gogoi	পৃষ্ঠা 37
Lonely Boy	শ্ৰী Porag Gogoi	
My true love for you...	শ্ৰী Rajanikanta Pao	38
My true love	শ্ৰী Ankur Jyoti Dutta	
Hold me tenderly	শ্ৰী Biki Dutta	39
The World is a Dustbin	শ্ৰী Seema Bordeoni	
Time is Precious	শ্ৰী Mukesh Agarwal	40
For my Friends	শ্ৰী Rakesh Pandey	

Sinking of Titanic	
How Wild Life can be Conserved	
Fly High & Reach the Sky	
Monalisa	
The role of Love in Leadership	
Our Altitude	
Co-curricular Activities...	
Non Performing Assets	
A peep into the Financing....	
Personality Development	
NPA in Banks	
The Management Education Scenario...	

✎ Diganta Rajkonwar	41
✎ Archana Kalita	43
✎ Porag Gogoi	44
✎ Dipankar Guha	46
✎ Bhaskar Chakraborty	47
✎ Raja Banerjee	48
✎ Biswajit Das	50
✎ Dipankar Das	51
✎ Dr. S.N. Mahanta	54
✎ Gourav Bhattacharyya	61
✎ Nasim Wazid Ali	63
✎ Nayan Moni Chetia	66

সম্পাদকসকলৰ প্ৰতিবেদন

69

: সম্পাদকৰ কাপ মৈলাম :

সাহিত্য হৈছে এটা জাতিৰ দাপোন। দাপোনত মুখৰ ছবি প্ৰতিফলিত হোৱাৰ দৰে সাহিত্যত সমাজ জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবি প্ৰতিফলিত হয়। আলোচনী হৈছে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ দাপোন। ইয়াত মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য, সংস্কৃতি, সমস্যা আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভাব তথা প্ৰতিভাৰ বিকাশ আৰু প্ৰকাশ হয়। তদুপৰি আলোচনীখনে সমসাময়িক সমাজৰ কিছুমান সমস্যা আৰু ইয়াৰ সমাধান দাঙি ধৰে।

সাধাৰণতে প্ৰতিখন মহাবিদ্যালয়ত এবেলখনকৈ মুখপত্ৰ প্ৰকাশ কৰাটো বৰ প্ৰয়োজনীয় কথা। কিন্তুনো সাহিত্য সৃষ্টি সাধনাৰ ফল। ইয়াৰ অবিহনে সাহিত্য সৃষ্টিৰ সম্ভাৱনা নাথাকে। মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ প্ৰকাশ সেইটো দিশৰ পৰা বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ। মহাবিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়ৰ মুখপত্ৰ এখনে যে বৰ উন্নত মানৰ সাহিত্য সম্ভাৱৰ পৰিচয় দিব পৰা আলোচনী হ'ব সেইটো বেতিয়াও সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে, বৰণ ই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাহিত্য সাধনাৰ প্ৰাৰম্ভিক স্তৰহে। অন্য কথাত ইয়াক আমি সাহিত্য সৃষ্টিৰ জুইশাল বুলিহে ক'ব পাৰো। অসমীয়া সমাজত এশাৰ কথা প্ৰায়ে শুনা যায় যে, “জুইশালত গঢ়িলেহে কঁমাৰশালত গঢ়িব পাৰি”। মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত সাহিত্যিক প্ৰতিভা বিকাশৰ সুবিধা প্ৰদান কৰে। ভৱিষ্যতৰ এজন সাহিত্যিক হিচাপে গঢ় দিবলৈ হ'লে আমি নিজকে প্ৰথমে এক এক আলোচনী আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুখপত্ৰৰ যোগেদিহে গঢ় দি ল'ব লাগিব। এজন প্ৰতিষ্ঠিত সাহিত্যিককৈ ব্যক্ত কৰিছিল, “পৃথিৱীৰ সকলোবিলাক মানুহেই এবেল এবেলজন সাহিত্যিক। সকলোৱেই মনৰ ভাৱ প্ৰকাশ কৰিব পাৰে। কিছুমানে সাধনাৰ ফলত বেছি উপকৃত হয় আৰু কিছুমানে সাধনাৰ অভাৱত নিশব্দগীয়া হৈ থাকে।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ অতি দুখৰ বিষয় যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বেঙ্গল বাণিজ্য শিক্ষাৰ ভিতৰতেই নিজকে আৱদ্ধ কৰি ৰাখে, কিন্তু সাহিত্য বা আন কোনো বিষয়তে অৰ্থক দৃষ্টি নাৰাখে। যিহেতু মই আজি বহুদিন অপেক্ষা কৰা পাছতো যিবোৰ গল্প, প্ৰবন্ধ, কবিতা আদি পাইছিলো তাৰে অধিবংশই আলোচনীত প্ৰকাশৰ বাবে অনুপযুক্ত বুলি বিবেচিত হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শিক্ষা জীৱনৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ অধিক্ষনবোৰত অভিজ্ঞ লোক নাইবা আলোচনীখনৰ জৰিয়তে প্ৰচলিত এক বৰ বিভিন্ন পাঠ্যক্ৰম সমূহৰ সম্বন্ধ পাবলৈ যত্ন কৰিব লাগে। বেঙ্গল শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথিৰ ভিতৰতে অধ্যয়ন সীমাবদ্ধ নাৰাখি সাহিত্যচৰ্চা ক্ষেত্ৰটো সৃষ্টি ৰখাতো অতি প্ৰয়োজন।

ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল বগানে বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী “বাণিজ্য দৰ্পণ” সম্পাদনা কৰিবলৈ পোৱাত মই নিজকে গোৰুৱোধ কৰিছো।

আলোচনী এখন সম্পাদনা কৰাৰ এয়াই মোৰ প্ৰথম প্ৰয়াস। গতিকে, মোৰ সীমিত জ্ঞানেৰে এই আলোচনীখনৰ সম্পাদনাত নানান ত্ৰুটি অজানিতে থাকি যাব পাৰে, তাৰ বাবে মই সবলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা বিচাৰিলো। যি সবলৰ লেখা সমূহ প্ৰকাশৰ বাবে উপযুক্ত বিবেচিত নহ'ল তেখেত সবলৰ প্ৰতি মোৰ এটাই অনুৰোধ যে, তেখেত সবলে আক্ষেপ নকৰি ধৈৰ্য্যৰে শেষলৈকে সাহিত্যচৰ্চা অক্ষুণ্ণ ৰাখে যেন। সেইবাবে আমি সবলোৱে মিলি সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ ভাষাৰে কওঁ -

“বাজক ডবা, বাজক শংখ

বাজক মৃদং খোল

অসম আকৌ উন্নতিৰ পথত

জন্ম আই অসম ৰোল”।

আলোচনীখন প্ৰকাশৰ কৰণে যি সবলে দিশা পৰামৰ্শ আৰু সহায় সহযোগীতা আগবঢ়ালে আৰু “বাণিজ্য দৰ্পণ”ৰ ৩৯তম সংখ্যাটিয়ে পোহৰৰ মুখ দেখিবলৈ সক্ষম হ'ল, তেওঁলোক ত্ৰম্মে, অধ্যাপক জীযুত বিৰণ হাজৰীবাণ, অধ্যাপিক জীযুতা বৃঞ্জলতা হাতীবৰুৱা, কল্পনা খাউণ্ড, চৰিতা গোস্বামী বাহিদেউ আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়ববীয়া সবলৰ ওপৰিও মোৰ বান্ধবী ৰশ্মি ৰেখা বৰঠাকুৰ আৰু বন্ধু গৌতম বৰঠাকুৰ, প্ৰসান্ত, বিজু, ৰিতুপৰ্নৰ ওচৰত মই চিৰ কৃতজ্ঞ। লগতে বেটুপাতখন আৰু আলোচনীখন সুন্দৰকৈ মজাই পৰাই তোলাৰ বাবে “গৌতম চুপাৰ কম্পিউটেৰ”ৰ স্বত্বাধিকাৰী জীযুত সত্যানু গৌতমৰ লগতে ছপাশালৰ সমূহ কৰ্মবলতালৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ এই সংখ্যাৰ আলোচনী সম্পাদকৰ দায়িত্বত থাকি কিমানখিনি সফলতা লভিব পাৰিছো তাৰ একমাত্ৰ মাপকাঠি এই সংখ্যাৰ মুখপত্ৰ “বাণিজ্য দৰ্পণ”।

শেষত “বাণিজ্য দৰ্পণ”ৰ উন্নতি বলমনা কৰি মোৰ সম্পাদকীয় সামৰণি মাৰিলো।

জয়তু কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়

গৌৰৱ ভট্টাচাৰ্য্য

যজ্ঞনাই বিদ্ধ নকৰালৈকে তুমি দি যোৱা। মনত ৰাখিবা যজ্ঞনাৰেই আন এক নাম প্ৰেম। হৃদয়ৰ বেদনাই হৈছে সঁচা ভালপোৱাৰ উৎপত্তি স্থল।

- মাদাৰ টেৰেচা।

ভ্রমণ কাহিনী

“কহিমাৰ স্মৃতি”

মই মেট্ৰিক পৰীক্ষা দি ডিমাপুৰত বাইদেউ আৰু ভিনদেউহঁতৰ লগত আছিলো। মোৰ ভিনদেউয়ে পাৰাৰগ্ৰিড কৰপৰেচনৰ ইঞ্জিনিয়াৰ হয়। ডিমাপুৰৰ পৰা কহিমালৈ যাবলৈ খুউব ভাল অকল পাঁচ ঘণ্টা বাস্তা। মই ভিনদেউৰ মুখত শুনিছিলো কহিমাখন বৰ ধুণীয়া। কহিমাৰ বুকুত আমি কিছুমান নেদেখা বস্তুও আছে হয়তো কোনেও নাজানে কহিমাৰ বুকুত কি কি লুকাই আছে। মোৰ কহিমাখন চাবলৈ খুউব মন গ’ল আৰু সেই দিনটো আহিল মই কহিমালৈ যোৱাৰ। ২৯ এপ্ৰিল ২০০২ চনৰ বাতিপুৰা ৪ মান বজাত মই, ভিনদেউ আৰু ভিনদেউৰ অফিচৰ কৰ্মচাৰী দুজনমানৰ সৈতে। আমি যি ৰাষ্টাই কহিমালৈ গৈছিলো সি পাহাৰলৈ বুলি গৈছে। আমি গৈ গৈ চুমুকডিমা বুলি এডোখৰ ঠাই পালো। সেই ঠাইডোখৰ লৈকে অতীতত অসমৰ সীমা আছিল। তাৰ পৰা আমি পাহাৰৰ মাজে মাজে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। মোক ভিনদেউয়ে বাস্তাত সকলো বস্তু বজাই দিছিল। পাহাৰলৈ সোমোওতে এখন নদী পাই। নদীখনৰ নাম চা’থে। আমি নদীখনৰ ওপৰৰ দলংখনেদি পাৰ হৈ গ’লো। পাহাৰৰ ৰাস্তাৰ কাষত চাইনবৰ্ড কিছুমান দেখি গৈছিলো। সেই চাইনবৰ্ডৰ কথাবোৰ পঢ়ি খুউব ভাল লাগিছিল। মোক ভিনদেউয়ে আঁতৰৰ পাহাৰ এটা দেখুৱাই ক’লে এইটো “পগলা পাহাৰ” তাৰ ওপৰত সেইটো আমাৰ ইলেকট্ৰিক লাইনৰ টাৱাৰ। তাৰপাছত পাহাৰৰ এটা কোণত ভিনদেউয়ে ড্ৰাইভাৰক গাড়ীখন বখাবলৈ ক’লে। গাড়ীখন বখোৱাৰ পাছত ভিনদেউয়ে মোক দেখুৱালে “ভেলি-ভিউটো”। ভেলি-ভিউটো চাই মোৰ খুউব ভাল লাগিল, তাত মানুহবোৰে নানান ধৰণৰ খেতি কৰিছে। ভেলি-ভিউটোৰ মাজৰে বৈ গৈছে চা’থে নৈখন। আমি তাৰপৰা আকৌ যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো। অলপমান দূৰ যোৱাৰ পাছত পাহাৰৰ চাৰিওফালে ডাৱৰে আঙুৰি ধৰিলে আৰু অলপমান বতাহ-বৰষুণ দিলে। অলপমান সময়ৰ পাছত বতৰ আকৌ ফৰকাল হ’ল। মই এবাৰ পাহাৰৰ পৰা অলপ তললৈ যাওঁতে এখন ৰামধেনু দেখা পালো। ৰামধেনুখন পাহাৰৰ মাজত চাই খুউব ভাল লাগিছিল। আৰু মই চাৰিওফালে চাই দেখিলো ডাৱৰবোৰে পাহাৰৰ বুকুত লাগি আছে আৰু সেই দৃশ্যবোৰ দেখি ইমান ভাল লাগিছিল যে মই বুজাব নোৱাৰো। কহিমা পাবলৈ পাঁচ কিল’মিটাৰ মান থাকোঁতেই মই কহিমাখন ৰিগিকি-ৰিগিকি দেখা পাইছিলো।

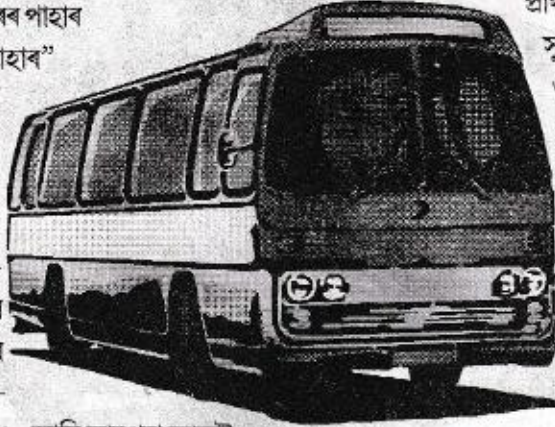
২০০১-২০০২

কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়

অৱশেষত আমি কহিমাৰ বুকুত ভৰি দিলোঁগৈ। কহিমা পাই মই চাৰিওফালে চকু ফুৰাই চালো আৰু মই ভৱাতকৈ কহিমাখন বহুতগুণে ডাঙৰ দেখিলো। মই ভৱাই নাছিলো যে পাহাৰৰ ইমান ওপৰত ইমান ডাঙৰ এখন চহৰ থাকিব পাৰে। কহিমা হৈছে নাগালেণ্ডৰ ৰাজধানী, কহিমাখন নগাৰ ৰাজ্য। ইয়াত বাৰটা নগাৰ জাতি বসবাস কৰে। যেনে - আউ, আগামী, কণ্যা, বণ্যা, মিছিমি, আদি। তাৰপাছত কহিমাৰ বুকুত সৰ্বপ্ৰথমে দেখিলো এছিয়াৰ ভিতৰত ডাঙৰ আৰু বৃহৎ “বৰ বস্তু” আৰু “সত বস্তু”। দ্বিতীয়তে আমি চাবলৈ গ’লো এটা মিউজিয়াম। তাত নগাসকলৰ নানান অস্ত্ৰ-সস্ত্ৰ, পোছাক-পাতি নানা সাঁ-সজুলি আছে। মিউজিয়ামৰ বাহিৰত আছে এটা শিলেৰে নিৰ্মিত মেথোন। আৰু আগৰ নগা ৰজাসকলৰ দিনৰ এখন নাও আৰু নাওখনৰ বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ দণ্ড আছিল। সেই দণ্ডবোৰে আগৰ দিনত সেই নাওখনৰ এটা মূৰত মৰিয়াই জাননী দিছিল। প্ৰত্যেকডাল দণ্ডৰ মাত বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ। তৃতীয়তে চাবলৈ গ’লো এটা অতি সুন্দৰ চাৰ্চ। আমি চাৰ্চটো ভিতৰত সোমাই ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ চালো আৰু চাৰ্চটো ইমানেই ডাঙৰ যে তাত দহ হাজাৰ মানুহ একেলগে বহি

প্ৰাৰ্থনা কৰে। চাৰ্চটো ভিতৰখন অপূৰ্ব সুন্দৰ। চাৰ্চটো ভিতৰৰ পৰা বাহিৰলৈ ওলাই আহি চাৰ্চটো চালো। চাৰ্চটো বাহিৰৰ পৰা ইমানেই ধুনীয়া যে মই ক’ব নোৱাৰো। চাৰ্চটো পশ্চিমীয়া দেশৰ ষ্টাইলত বনাইছে। আমি তাৰ গাৰ্ভডেনত বহুত বহিলো। আৰু মই চাৰ্চটোকে চাই থাকিলো। তাৰপৰা আমি চাবলৈ গ’লো এটা চেমেণ্টেৰি। এই চেমেণ্টেৰিটোত দ্বিতীয়া বিশ্বযুদ্ধত প্ৰাণ আহুতি দিয়া

সৈনিকসকলৰ কফিন আছে। কফিনবোৰ দেখিবলৈ অতি সুন্দৰ। কফিনবোৰৰ কিছুমানত নাম, বয়স লিখা আছে আৰু কিছুমানত নাই। সেই যুদ্ধখনত ১৫ বছৰ ৬০ বছৰ বয়সৰ সৈনিকে প্ৰাণ আহুতি দিছিল। প্ৰত্যেকতো কফিন একফুট আঁতৰে আঁতৰে আছে। কফিনবোৰৰ মাজত বহুত ধুনীয়া ধুনীয়া ফুল ৰুই থোৱা আছে। তাত পচিশটা কফিন আছে। আৰু হিন্দুসকলে প্ৰাণআহুতি দিয়া নামবোৰ এখন ডাঙৰ চাইনবৰ্ডত লিখা আছে। তাৰপাছত আমি এখন হোটেলত গৈ খাই-বহি আধাঘণ্টামান জিৰণি লৈ “মাও” বুলি ঠাই এডোখৰলৈ গ’লো। সেই ঠাইডোখৰ কহিমাৰ পৰা অলপ

দূৰত। ৰাস্তাৰ কাষত বৰফ পৰি থাকে। আৰু ডাৰৰে চাৰিওফালে ঢাক খাই থাকে। পাহাৰৰ মাজত জুৰি আছে। জুৰিতোৱেদি পানী বৈ আহি থাকে আৰু ৰাস্তাৰ কাষত ধুনীয়া ধুনীয়া ফুল দেখিবলৈ পোৱা যায়। সেই ঠাইডোখৰ দাৰ্জিলিংৰ দৰেই মনোৰম, আমি তাৰপৰা ওভতি কহিমা পালো। কহিমা পাওতে প্ৰায় আন্ধাৰ হ'ল। কহিমাত মানুহৰ জনবসতি বৰ ঘন। আৰু ঘন ঘন মানুহবোৰৰ ঘৰৰ পৰা লাইটবোৰ জ্বলিব ধৰিছে। লাইটবোৰ সকলোৰে ঘৰত চাৰিওফালে জ্বলি উঠিল। আৰু কহিমাৰ পৰা আমি বিদায় ল'লো। কহিমাখন মোৰ এৰি আহিব মন যোৱাই নাছিল কাৰণ তাৰ মনোৰম দৃশ্যৰ বাবে। আমি তাৰপৰা ঘৰলৈ বুলি ওভতিলো। ওভতি আহোতে মই কিছুদূৰৰ পৰা কহিমাখন চালো। লাইটৰ চিকমিকনিত গোটেই কহিমাখন আকাশত যেন তৰা জিলিকিছে তেনেকুৱা লাগিছিল। মই আকৌ কহিমা আহিম বুলি কহিমাক কৈ থৈ আহিলো।

শ্ৰী সত্যজিত শৰ্মা
এইচ. এচ প্ৰথম বৰ্ষ।

পৃথিৱীত মাজে সময়ে এনে কিছুমান বিস্ময়কৰ আণৌকিক কাণ্ড ঘটে, যাৰ ব্যাখ্যা বিচাৰি পোৱা অসম্ভৱ হৈ পৰে। তেনে অসংখ্য ঘটনাবে এটা ঘটনাৰ কথা ইয়াত উল্লেখ কৰিব খুজিছো। অবিশ্বাস্য হ'লেও সত্য। এই ঘটনাটোৰ মূণ নামকজন হৈছে “ব্রন্দনৰত এজন শিশু”।

এখন বহু সময় তৈল চিত্ৰ

Unbelievable !!! But a Real Story

ইটালীৰ এজন শিল্পী হৈছে ‘গ্ৰাহাম ব্ৰাগিলোন’। তেওঁৰ দ্বাৰা অংকিত তৈল চিত্ৰ সমূহ এসময়ত ইটালীত বিখ্যাত হৈ পৰিছিল। তেওঁৰেই অংকন কৰা এখন তৈলচিত্ৰ, য’ত দেখুৱাইছিল ‘ব্রন্দনৰত এজন শিশু’, ছবিখনৰ মাজত এনেকুৱা এটা সজীৱ মানসিক আবেদন আছিল, যি প্ৰকৃততে মৰ্মস্পৰ্শী। এই ছবিখন দেখি ইটালীৰ এটা প্ৰেছৰ মালিকে, এই ছবিখনৰ প্ৰতি ইমানেই আকৃষ্ট হৈছিল যে, তেওঁ ছবিখন ‘ব্ৰাগিলোনৰ’ পৰা কিনি কেইবাশ কপি প্ৰিণ্ট কৰি বজাৰত উলিয়াই দিছিল। তৈলচিত্ৰৰ প্ৰতি আগ্ৰহ থকা অনেক ব্যক্তিয়ে উক্ত পেইণ্টিংখন কিনিছিল। সেই সকলৰ ভিতৰত ‘ব্ৰাইন ষ্টাৰফোর্ড’ নামৰ এজন ৰাজমিস্ত্ৰীও আছিল। তেওঁৰ নিজৰ বেডৰুমত ওলোমাই থ’বৰ বাবেই তেওঁ সেই ছবিখন কিনিছিল। কিন্তু তেওঁ নাজানিছিল, এই ছবিখনে তেওঁৰ জীৱনলৈ ভয়ংকৰ পৰিস্থিতি নমাই আনিব।

যি দিনাখন ‘ষ্টাৰফোর্ডে’ ছবিখন কিনি আনি বেডৰুমত ওলোমাই থ’লে, তাৰ পিছদিনাখনৰ পৰাই এটা এটাকৈ বিভিন্ন ধৰণৰ গা-শিহৰণকাৰী ঘটনা ঘটিবলৈ ধৰিলে।

পিছদিনা পুৱাতে তেওঁ দেখা পালে, তেওঁৰ বেডৰুমৰ সকলোবোৰ বস্তু কোনোবাই বিশৃংখল কৰি থৈ গৈছে। যেন সেই নিশা ভূমিকম্পহে হৈছিল। তেওঁৰ সকলো বস্তু অ’ত ত’ত সিঁচৰিত হৈ আছিল, কিন্তু আচৰিত কথা হৈছিল যে, সেই ‘ব্রন্দনৰত শিশু’ৰ তৈলচিত্ৰখন যথাস্থানতে আছিল। এই কাণ্ড দেখি ঘৰৰ পৰিয়াল আচৰিত হৈ পৰিছিল।

দ্বিতীয় নিশাৰ কথা, তেতিয়া আছিল গভীৰ নিশা। হঠাৎ

‘ষ্টাৰফোর্ডে’ ঘৰৰ ভিতৰত কাৰোবাৰ খোজৰ শব্দ শুনি সাৰ পাই উঠিছিল। তেওঁ কোন? কোন? বুলি চিঞৰিছিল, কিন্তু তেওঁৰ মুখৰ পৰা মাতৰ কোনো শব্দ শুনা নগৈছিল, যেন কোনোবাই তেওঁক দুখন সৰল হাতেৰে কণ্ঠনলীত চেপা মাৰি ধৰিছে। তেওঁ চিঞৰি উঠিছিল। ইতিমধ্যে ঘৰখনৰ বাকীবোৰেও সেই খোজৰ শব্দৰ বাবে টোপনি ডাঙি গৈছিল আৰু ‘অদৃশ্য’ বস্তুটোৰ ভয়ত আতংকিত হৈ উঠিছিল। তেনেদৰে আতংকৰ মাজেদিয়েই এটা সময়ত ৰাতি পুৱাই গৈছিল।

তৃতীয় নিশা ঘটিল অন্য এটা ঘটনা।

নিশাৰ আহাৰ খাই সকলোবোৰ বিছনাত উঠিছিল। তাৰ পাছত ঘৰৰ সকলোবোৰে হঠাৎ দেখিবলৈ পালে যে ঘৰৰ সকলোবোৰ লাইট আপোনা-আপুনি এবাৰ জ্বলি উঠে, আকৌ পাছ মুহূৰ্ততে নুমায়। তাৰোপৰি ঘৰৰ খিৰিকিবোৰ এবাৰ খোল খায়, এবাৰ জাপ খায়। এই আতংকৰ বাবে ষ্টাৰফোর্ড আৰু ঘৰৰ বাকী সকলে সেই নিশাৰ প্ৰতিটো প্ৰহৰ উজাগৰে কটাই দিছিল। চতুৰ্থ নিশাত আকৌ বহুসময় কাণ্ডৰ সন্মুখীন হ’ল ষ্টাৰফোর্ডৰ পৰিয়াল। আতংকিত আৰু বিস্মিত পৰিয়ালটোৰ কোনেও একো বুজি নাপালে। বহুসময় আঁত বিচাৰি তেওঁলোকৰ মগজু যেন বিকল হৈ পৰিছিল।

তাৰো কেইদিন মানৰ পিছত ‘ষ্টাৰফোর্ড’ আৰু দুটা ঘটনাৰ সন্মুখীন হৈছিল।

এদিনাখন ‘ষ্টাৰফোর্ডে’ ঘৰৰ ওপৰত কাম কৰি থাকোঁতে হঠাৎ তেওঁ ঘৰৰ ওপৰৰ

পৰা তললৈ সৰি পৰিছিল। তেওঁৰ অনুভৱ হৈছিল যে তেওঁক কোনোবাই পিছৰ পৰা হাতেৰে ঠেলি দিছিল আৰু এদিনাখন তেওঁ গাড়ী চলাই গৈ থাকোতে তেওঁ হঠাৎ ষ্টিয়াৰিং হুইলৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই এটা লাইট পোষ্টত খুন্দিয়াই দুৰ্ঘটনা গ্ৰস্ত হৈছিল।

এদিনাখন তেওঁ এই ৰহস্যময় ঘটনাটোৰ মূলতেনো কি আছে, ইয়াৰ মূল তত্ত্ব বিচাৰি ইটালিৰ এজন প্ৰখ্যাত তাত্ত্বিকবিদ, 'কিম লিমেজ' নামৰ এজন ব্যক্তিৰ শৰণাপন্ন হৈছিল। 'ষ্টাৰফোৰ্ড' আহুনত 'কিম লিমেজে' 'ষ্টাৰফোৰ্ড'ৰ ঘৰত উপস্থিত হৈছিল। তেওঁ 'ষ্টাৰফোৰ্ড'ৰ ঘৰত প্ৰবেশ কৰিয়েই ঘোষণা কৰিছিল - এই সকলোবোৰ অনৰ্থৰ মূল 'ষ্টাৰফোৰ্ড'ৰ ঘৰৰ তৈলচিত্ৰখন। কিম লিমেজে 'ষ্টাৰফোৰ্ড'ক পৰামৰ্শ দিলে যে সেই তৈলচিত্ৰখন ঘৰৰ পৰা উলিয়াই শীঘ্ৰে পুৰি পেলাব লাগে। সেই কথা শুনি 'ষ্টাৰফোৰ্ডে' মনত দুখ পাইছিল কিয়নো তেওঁৰ বাবে সেই তৈলচিত্ৰখন বৰ মৰমৰ আছিল। তথাপিও তেওঁ সেই তৈলচিত্ৰখন বাহিৰলৈ আনি পুৰি পেলাইছিল। আচৰিত আছিল যে সেই তৈলচিত্ৰখন পুৰিবলৈ প্ৰায় ডেৰ ঘণ্টা সময় লাগিছিল আৰু পুৰি শেষ হোৱাৰ পিছত সেই চিত্ৰখনৰ পৰা ইমানেই ধোঁৱা ওলাইছিল যে চাৰিওকাষে ধোঁৱাৰে আৰৱি পৰিছিল আৰু সেই চিত্ৰখনৰ পৰা এক দুখৰ কান্দোন শুনাত গৈছিল। তাৰ পিছত 'কিম লিমেজে' মুখেৰে ফু মাৰি দিয়াত সেই ধোঁৱা অদৃশ্য হৈ পৰিছিল আৰু লগে লগে সেই কান্দোন বন্ধ হৈ পৰিছিল।

ইয়াৰ পিছৰ পৰাই 'ষ্টাৰফোৰ্ড'ৰ জীৱনত ঘটা এটা অদ্ভুত ঘটনাৰ অন্ত পৰিছিল।

শ্ৰী প্ৰনিতা ভাগৱতী
একাদশ শ্ৰেণী

সৰু বুলি কাকো অৱহেলা নকৰিবা;
তুমি সৰু বুলি ভৱা বস্তু এটাই কিবা
সত্যতাৰ সন্ধান দিব পাৰে।

- গেইটে।

বন্ধুত্ব আৰু প্ৰেমৰ এটি সম্পৰ্ক

প্লিজ দোচ, তই কামটো সোনকালে কৰি দেনা। মোৰ বাবে দিনবিলাক পাৰ কৰিবলৈ বৰ কষ্ট হৈ পৰিছে। খাবলৈ ভোক নালাগে, পঢ়িবলৈ মন নাযায়, নিশা টোপনি নাহে। কিযে কৰোঁ উপায় নাই।

আৰে ভাই তই চিন্তা নকৰিবি। মই জীয়াই আছে যেতিয়া তোৰ কামটো হ'বই। মই বিমান পাৰোঁ সোনকালে কৰিবলৈকে চেষ্টা কৰি আছে।

তেনেহলে আজি ইমাদিনে তই কিয় মনে মনে বহি আছে? ধেং অকৰাটো! ছোৱালী পটোৱাতো ইমান সহজ কথা নহয় বুজিছ আমি ভবাৰ দৰে কামবোৰ সিমান সহজ নহয়। বাস্তবত অপায়িত কৰিবলৈ ললেহে ইয়াৰ জটিলতা উপলব্ধি কৰিব পাৰি। ছোৱালীক সৰোবৰত ফুলি থকা ফুলৰ লগত তুলনা নকৰিবি বুজিছ। যে তোৰ যি পাহি ধুণীয়া লাগিছে সেই পাহিকে চিঙি আনিবি। তই প্ৰেমত পৰিছ যেতিয়া ধৈৰ্য্য ধৰিবই লাগিব আৰু লগতে কিছু ত্যাগ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত থাকিব লাগিব। প্ৰেমৰ অন্য নাম হল ধৈৰ্য্য, ধৈৰ্য্য নহলে প্ৰেমত সফল হ'ব নোৱাৰি। তই যদি ধৈৰ্য্য ধৰিব নোৱাৰ। তেতিয়া কি হ'ব জান? মোৰ দৰে হ'ব। দুদিনতে চব বাদ দিব লাগিব। মোৰ বিষয়ে কোনটো ল'ৰাই নাজানে? ছোৱালীৰ কথা নকলোৱেই বা। হঠাতে এজনী সফল বান্ধৱীক হেৰুৱালো। তাইৰ লগত কথা পটোৱাতো দুৰৈৰ কথা তহিক দেখা দিবলৈও সাহস নোহোৱা হ'ল। কেতিয়াবা কৰবাত মুখা মুখি হলে সেই ঠাইখিনি উৰি বাবৰহে মন যায়।

বাক প্ৰথম প্ৰেম এনেকুৱাই দোচ। এই দিনবোৰ কটোৱা বৰ কষ্টকৰ সকলোৰে ক্ষেত্ৰ একেই। সেয়েহে মোৰ আজি এই অৱস্থা। পিচে তয়ো এটা জধা মুৰ্খ। কি...কি তই মোক কি কলি জধা মুৰ্খ। ইমান দিনে তোক মই বন্ধু বুলি স্বীকৃতি দি আহিছো অথচ মোক আজি জধা মুৰ্খ বুলি কবলৈ লাজ নালাগিল তোৰ।

তোক জধা মুৰ্খ বুলি এই বুলিয়েই কলো যে তই তাইৰ

কাৰণে যিবোৰ ত্যাগ কৰিছ সেইবোৰক প্ৰকৃততে ত্যাগ বুলি নকয় বুজিছ। তই এইবোৰ ত্যাগ কৰিবলৈ বাদ নিদিলে আৰু এমাহৰ পাছত তোক বাস্তব ভিক্ষাৰী এজনীও পাত্ৰা নিদিব। ভিক্ষাৰীটোৱে মোৰ ওচৰলৈ ভিক্ষা মাগিবলৈ আহিছ বুলি তোৰ কাষৰ পৰা আতৰি যাব। তেতিয়া তোৰ কি অৱস্থা হ'ব ভাবি চাচোন।

খণ্ডত এইবাৰ অৰুণাণ্ডৰ মুখখন জ্বলি পকি উঠিল। কপালখনত পাচটামান স্পীডব্ৰেকাৰ উঠিল। আৰু অংকুৰাজলৈ চাই সিংহৰ দৰে গুজৰি কলে....। তই যদি কামটো কৰিব নোৱাৰ এতিয়াই মোৰ ওচৰত আত্মসম্পৰ্ণ কৰ, শিয়ালৰ মুখত সিংহৰ গুজৰণ শুভা নাপায়। মই নিজে ভিক্ষাৰী হোৱা আগতেই এজনী ভিক্ষাৰীৰ সান্নিধ্যলৈ যাওঁ। যাতে এই দুৰ্লভ জীৱনতো দাংবৰলাৰ দৰে পাৰ কৰিব লগীয়া নহয়। অৰুণাণ্ডৰ কথাযাৰ শুণা মাত্ৰকে অংকুৰাজে মুখখন বন্ধ কৰি থব নোৱাৰিলে। হা হা কে হাঁহি দিলে।

হাঁহ দোচ, আৰু হাঁহ। তই মোৰ দুখত নাহাঁহি আৰু কাৰ দুখত হাঁহিবি কোনে জানে কাৰ অন্তৰত কিমান জুই জ্বলিছে। তই মোৰ অন্তৰৰ জুই নুমোৱাৰ বিপৰীতে জ্বলা জুইত থিঁউহে ঢালিছ।

ৰাম কচম, তই মোক তিনিদিনৰ সময় দে। চব ঠিক কৰি দিম...যদি তিনিদিনৰ ভিতৰত তোৰ কামটো সমাধান কৰিব নোৱাৰো মোক যিহকে ইচ্ছা তিহকে কৰিবি।

ঠিক আছে তোক তিনিদিন সময় দিছো। এই কেইদিনত কামটো সমাধান নকৰিলে তোক কাপুৰুষ বুলি গণ্য কৰিম।

দুদিন পাৰ হল। বহু চেষ্টা কৰিও অংকুৰাজে ছোৱালীজনীৰ লগ ধৰিব নোৱাৰিলে। তৃতীয় দিনা সুযোগ আহিল। অংকুৰাজে কলেজলৈ ওলাই গৈছে। তাইয়ো কলেজলৈ ওলাই গৈছিল। কিছুদূৰ যোৱাৰ পিছতেই এজাক ধাৰাসাৰে বৰষুণ আহিল। এজনৰো লগত ছাতি নাছিল। খৰ-খেদাকৈ ওচৰৰ হোটেলখনত সোমালগৈ। দুয়ো মুখা-মুখিকৈ বহি পৰিল এজনৰো মুখত মাত নাই। যেন দুজন বোবা মানুহে মুখা-মুখিকৈ বহি আছে। অংকুৰৰ বুজিবলৈ বাকী

নাথাকিল যে এইটোৱেই তাইৰ লগত চিনাকী হোৱা সোণালী সুযোগ। অংকুৰে মাতো বুলি ছোৱালীজনীৰ মুখলৈ চাই, কিন্তু যেতিয়া চকুৰে চকুৰে পৰে সি লাজতে তলমুৰ কৰে। অৱশেষত বুকু দাঠ কৰি সুধো নোসোধোকৈ সুধি পেলালে।

ভন্টি, তোমাৰ নামটো কি?

মোৰ নাম লিজা, মানে মিচ লিজা ভৰালী
ক'ত থাকে?

সেইয়ে “প্ৰাৱণ ষ্টোৰচ”ৰ কাষৰ ঘৰটোত
কলৈ যাবা এতিয়া?

অলপ বজাৰৰ পৰা আহোঁগৈ। বস্ত্ৰ কেইটামান আনিবলগীয়া আছে। ঠাণ্ডাও যথেষ্ট পৰিছে। চাহৰ অৰ্ডাৰ দিলে কিবা আপতি.....? মনটোকে অলপ মুকলি লাগিব। অংকুৰাজে হোটেল বয়টোক দুকাপ চাহ আৰু মিঠাই আনিবলৈ কলে। চাহৰ পৰ শেষ হল বৰষুণো নাইকিয়া হল।

লিজা যাঁও বলা।
মোৰ ক্লাচ এটা আছে।
তোমাৰ হয়ত পলম হ'ব।
থেককইউ।

পুণৰ লগ পোৱাৰ
প্ৰতিশ্ৰুতিৰে আজিলৈ বিদায়। যদি ইচ্ছা কৰে....। অংকুৰে ক্লাচ শেষ হোৱাৰ আগতে কলেজৰ পৰা ওচি আহিল। কয়িনো তাৰ মনতো আজি বৰ স্ফুটি। অৰুণাঙৰ মতে সি কথা ৰাখিব পাৰিলে। আজিৰ দিনটোৱেই তাৰ বাবে শেষ দিন আছিল। তাৰ যিমান আনন্দ লাগিছে, অৰুণাঙৰ বহুগুণেই আনন্দ লাগিব। তাৰ প্ৰতি থকা বন্ধুত্ব সম্পৰ্ক আৰু বেছি গভীৰ হ'ব।

আৰে পাগল, তই আজি কলেজ নগলি। শেষ বুজিচ চব শেষ। এজনী ছোৱালীয়ে তোক চব শেষ কৰি দিলে। বধুমলাৰ দৰে তই তোৰ হৃদয়ত শিপামেলিলে। তোৰো যে ছোৱালীৰ প্ৰতি ইমান দুৰ্বল ভাব এটা আছে মই কল্পণাই কৰিব পৰা নাছিলো। অৱশ্যে লৰাই ছোৱালীৰ প্ৰতি কোনোৱা এটা সময়ত দুৰ্বলতা অনুভৱ কৰেই।

বন্ধ কৰ তোৰ লেকচাৰ। মই কোনো ধৈৰ্য্য ধৰি নাথাকো। ভিক্ষাৰী হম, পাগল হম যি ইচ্ছা তাকেই হম। ভিক্ষাৰী হলে প্লেটফৰ্মলৈ যাম, পাগল হলে তেজপুৰলৈ যাম তথাপিও সংসাৰ ত্যাগ নকৰো বুজিছ।

উগ্ৰ নহবি ভাই। উগ্ৰহে কোনো সমস্যাই সমাধান কৰিব নোৱাৰ। তোৰ দিন ভাললৈ আহিছে তহিক মই একে দিনাই ভুলাই দিলো। এইবাৰ মিছামতা নহিতো নে সপোন ফল ধৰিছে।

ঠিক আছে তোৰ কথা সঁচা মানি লৈছো পিছে তাইৰ নাম কি? কত থাকে, কি কৰে কচোন?

মানুহজনী দেখাত যিমান ধুনীয়া নামটো তাতকৈ শুৱলা লিজা ভৰালী “প্ৰাৱণ ষ্টোৰচৰ কাষৰ ঘৰটো”। ভগৱানে তোৰ প্ৰেম সফল কৰিবলৈ চকু মেলি চায়নে নাই নেজানো পিছে বৰুণ দেৱতাই হলে চাইছে। আজি হঠাতে বৰষুণ জাক নহা হলে আজি সম্ভৱ হৈ নুঠিলহেঁতেন।

কি নাম কলি তই। লিজা, লি...জা, লিজা ভৰালী। বাহঃ বাহঃ কি সুন্দৰ নাম। তাই যেন স্বৰ্গত ফুলি থকা এপাহি পৰিজাতহে আছিল। সঁচাইনে? অংকুৰাজ তই লিজাৰ লগত চিনাকী হলি পিছে মোৰ লগত কেতিয়া চিনাকী কৰাই দিবি?

গগ্গেন চাঞ্চ এটা আছে, অহা সাত তাৰিখে বোলে তাইৰ ব্ৰাৰ্থদে আমাকো মাতিছে। এইখন চা নিমন্ত্ৰণী পত্ৰ। ব্ৰাৰ্থদেই যাব লাগে বুলিয়েই অৰুণাঙে আজি অন্য দিনতকৈ সোনকালে উঠিলে।

পঢ়াৰ টেবুলত বহিছিল যদিও
পঢ়াত অলপো মন বঢ়াব
নোৱাৰিলে। ঘনে ঘনে তাৰ
মনটো উৰি যায় লিজাৰ
কাষলৈ। দুয়ো গুচি যায় অন্য
এখন পৃথিৱীলৈ। অৰুণাঙ
আৰু অংকুৰাজে দুয়ো হাতত
উপহাৰলৈ লিজাইতৰ ঘৰলৈ

“মই তোমাক ভাল পাওঁ লিজা,
আই লব ইউ”

বুলি আগবাঢ়িল। লিজাহতৰ ঘৰ পাওঁতে ব্ৰাৰ্থদে খাবলৈ অহা মানুহবোৰ ঘৰলৈ যাবলৈ আৰম্ভ কৰিলেই। ইচ্ছা কৰিয়েই সিহঁত দুটা পলমকৈ গৈছিল। অংকুৰ হঠক দেখাৰ মাত্ৰকে লিজাই আগবাঢ়ি আহি সজাই পৰাই থোৱা ড্ৰয়িং কমত বহুৱালেগৈ। অলপ সময়ৰ পাছতে হাতত এখন ট্ৰে আৰু চাহ মিঠাই লৈ তহিয়ো সিহঁতৰ কাষতে বহিল।

লিজা, এইয়া মোৰ কমমেট তথা বন্ধু অৰুণাঙ চৌধুৰী। লিজাই এটা লাজুকীয়া হাঁহিৰে অৰুণাঙলৈ চাই নমস্কাৰ জনালে প্ৰত্যুত্তৰত অৰুণাঙেও এটি মিচিকীয়া হাঁহিৰে প্ৰতি সন্তোষ জনালে। যথা সময়ত বিদায়লৈ দুয়ো ঘৰমূৰা হৈ উলটিল।

কেনে লাগিল চিনাকী হৈ...? মজা, বহুত মজা স্বৰ্গত আছিলো নে মৃত্যুত সপোন দেখিছিলোনে, দিঠকত আছিলো কবই পৰা নাছিলো। “প্ৰেম” শব্দতো শুনিবলৈ ডেকা-গাভৰুৰ মনটো জিকাৰ খাই উঠে। গাত কাৰেণ্টৰ চক পৰাৰ দৰে। প্ৰেমে মানুহৰ জীৱন সৃষ্টি কৰে ধ্বংসও কৰে। প্ৰেমৰ কোনো নিদিষ্ট সময় নাই।

অৰুণাঙৰ এইয়া প্ৰথম প্ৰেম। প্ৰথম প্ৰেমৰ আমোদেই বেলেগ, প্ৰথম প্ৰেমক মানুহে কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰে। কেইবা দিনো হল অৰুণাঙে লিজাক নেদেখা। লিজাক নেদেখিলে অৰুণাঙৰ মনতো ভাল নলগা হল। তাই কথা ভাবিগৈ থাকোতে তাৰ

কেনেকৈ চকুত পৰিল। বাওঁফালৰ সৰু ৰাস্তাটোৱেদি তাই আহি আছে। অৰুণাঙে তাইক চিঞৰি মাতিলে। হেল্ল লিজা, কৰ পৰা আহিলা? অকলে যে...? কেতিয়াবা অকলে আহি অকলে অকলে ফুৰি আনন্দ পোৱা যায়।

মোক লগ পায় হয়তু তুমি সেই আনন্দৰ পৰা বঞ্চিত হ'লা। নাই নাই তেনেকৈ নকৰ কেতিয়াবা অকলে থাকি আনন্দ পালেও সকলো সময়তে সেই আনন্দ পোৱা নাযায়। লিজা, বলা তেতিয়া সোঁ গছজোপাৰ তলৰ ঘাইনি ডৰাতে বহোঁগৈ। বলক তেন্তে। দুয়োগৈ গছজোপাৰ ওৰিতে নিৰবে বহি পৰিল। কাৰো মুখত মাত নাই। সিহঁতৰ মুখৰ মাত হয়তু কোনো এক অচিন কল্পনা ৰাজ্যলৈ। লিজা! কি...? এক প্ৰশ্নবোধক চাৰণিৰে লিজাই অৰুণাঙৰ মুখলৈ চাই বল। এনেদৰে নিৰৱে থাকিবনে কথাৰ পাতনি মেলিবা?

আপুনিয়ৈ দেখুন কথা পাতো বুলি ইয়ালৈ লৈ আহিছে, পাতক কি কথা পাতিব বিছাৰিছে। লিজাই অৰুণাঙৰ মুখলৈ চাই হাঁহি এটা মাৰিলে।

পিছে কথা এটা কওঁ লিজা বেয়া নোপোৱা যদিহে?

কওক কিয় বেয়া পাম। আপুনি নহয় বুজিছা মোক তুমি বুলি ক'বা, ঠিক আছে। যি বুলি সন্দেহন কৰিলে ভাল লাগে সেইটোকে কম।

জানা লিজা, তেমাৰ আগত কবলগীয়া কথা বহু আছে। কিন্তু কৰ পৰা কেনেকৈ আৰম্ভ কৰো, আত ধৰিব পৰা নাই। তুমি এফালৰ পৰা কৈ যোৱা মই শুনি যাম, মায়ে মোক এই পৃথিৱীত জন্ম দিলে। মাৰ আশীৰ্বাদতে এই পৃথিৱীলৈ আহিবলৈ পালো। কিন্তু মোৰ বাবে সেয়াও যথেষ্ট নহল। মোৰ হৃদয়ত এডোখৰ খালী ঠাই ৰৈ গ'ল। মোৰ বিশ্বাস সেই ঠাইদোখৰ পূৰাবলৈ আৰু বেছি দিন অপেক্ষা কৰিব নালাগিব। মনে বিচৰা বস্তুটো পাইছো।

অৰুণাঙা তুমি মোক সেই বস্তুটো বিষয়ে ক'বানে? নিশ্চয়, নিশ্চয় কম। কম বুলিয়েতো ইয়ালৈ মাতি আনিছো। কোৱা? যিয়ে মোৰ আগত ইমান সময়ে নিৰবে বহি মোৰ কথাবোৰ একান্তমনে শুনি আছিল সেয়াই হল মোৰ মনে বিছা বস্তুটো। তোমাক পায় মোৰ হৃদয়ত যি আনন্দ লাগিছে তাক ভাবাবে বুজাব নোৱাৰি লিজা। কথাষাৰ একো বুজা নাই। প্লিজ, চিখা চিখিকৈ কোৱা। মই তোমাক ভাল পাওঁ লিজা, আই লব ইউ লিজা। আই লব ইউ।

শিল পৰা কপৌৰ দৰে তাই জঠৰ হৈ ৰ'ল অৰুণাঙৰ মুখৰ পৰা কথাষাৰ শূণ্য মাত্ৰকে। খঙতনে লাজত তাইৰ মুখখন ৰঙা-চিঙা পৰি গ'ল। খঙত যদি ৰঙা-চিঙা পৰিছে তেতিয়া হলে চব শেষ। লাজত হলে চিন্তা কৰিবলগীয়া একো নাই। কোৱা লিজা কোৱা, প্লিজ লিজা, তুমি মোক নিৰাশ নকৰিবা। 'এইয়া মোৰ আদেশ নহয় অনুৰোধ।' আই এম চৰী অৰুণাঙা এই বিষয়ে এতিয়াই মই

তোমাক মতামত দিব নোৱাৰো।

গোটেই নিশা অৰুণাঙে উজাগৰে পাৰ কৰিবলগীয়া হল। লিজাৰ কথা চিন্তা কৰি তাৰ টোপনি নাছিল। মনলৈ বিভিন্ন ধৰণৰ চিন্তা আহিবলৈ ধৰিলে। লিজাই বাক তাক ভাল নাপায় নেকি? পুৰতি নিশা চিল মিলকৈ টোপনি আহিছিল হে মাত্ৰ এনেতে ওচৰৰ কলঘৰটোৰ পৰা টং টং কৈ তিনিটা শব্দ তাৰ কাণত পৰিল। তাৰ টোপনি যোৱা নহল।

ঐ প্ৰেমধৰ উঠিবলৈ হলনে নাই। ছয় বাজিলে এতিয়া বিচনা এৰিবলৈ মনত পৰা নাই। চাঃচাঃ তোক লগ কৰিবলৈ কোন আহিছে? লিজা....লিজা আহিছে। কুন্তৰ্ণ হ'লি নেকি? নে বিছনাত গা ধুবলৈ মন গৈছে। নাই কোনো সাৰ সুৰেই নাই। অৰুণাঙৰ নাকটো দুওণ জোৰেৰে ফচ ফচ কৰিবলৈ ধৰিলে। নাই নাই টেটুফালি চিঞৰিবও নোৱাৰি। টোপনি ভাও ধৰা মানুহক জাগোৱাতকৈ মৰা মানুহ এটাক

“মই এগৰাকী বিধবা নাৰী”

জাগোৱাটোহে লাভ আছে। দেৰিলেকে শুই তই পৰীক্ষাত ফেল কৰিবি পিছত বদনাম দিবি কাক

“ছোৱালীক”। মই হলে যাওঁ, ৭ বজাৰ পৰা টিউচন আছে। অংকুৰাজ যোৱাৰ পিছত তাৰ মনত পৰিল যে ৭-৩০ বজাত তাৰো টিউচন।

অৰুণাঙা তোমাৰ পঢ়াশুনাৰ বিষয়ে কিমান দূৰ আগবাঢ়িছা? নাই একেবাৰে হোৱা নাই। পঢ়াত মন নবঢ়া হৈছে। বাদ দিয়া এতিয়া পঢ়াৰ কথা আচল কথালৈ আহো। মানে....? সেইদিনাৰ কথাটোলৈ। প্ৰথমে তোমাৰ মতামতৰ বিষয়ে জানিব বিচাৰো? তুমি যি ইচ্ছা কৰিছা সেইটোৱেই। মানে....? মানে...!...Love....You কথাষাৰ শেষ হ'বলৈ নোপাওতেই অৰুণাঙে লিজাক সাৱতি ধৰিলে। মিছা কোৱা নাইতো....? Hundred Percent সঁচা। অৰুণাঙা, তুমি আজিৰ পৰা মোৰ চিন্তাৰ পৰা দূৰত থাক। আজিৰ পৰা মই তোমাৰ কাষত থাকিম। তুমি আজিৰ পৰা পঢ়াত মনযোগ দিয়া। কেনেকৈ যদি পৰীক্ষাত ফেল হ'ব লগীয়া হয় তোমাৰ লগৰবোৰে মোক জগৰীয়া কৰিব। ইফালে ধন আৰু সময় দুয়োটা অথলে যাব। টকা পইচা পাবা কিন্তু ওচি যোৱা সময় দুনাই নোপোৱা। কেবল প্ৰেম আৰু কল্পনা কৰিয়েই দিনবোৰ অতিবাহিত কৰিবলগীয়া হলে নিজৰ জীৱনটো ধ্বংস মুখলৈ ঠেলি দিয়াৰ বাদে একো নহয়।

জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে অৰুণাঙে প্ৰেমৰ পাতনি মেলিছে। সিও নাজানে এই প্ৰেম তাৰ বাবে স্থায়ী নে অস্থায়ী। দিনবোৰ বাগৰিল অৰুণাঙহঁতৰ প্ৰেম গভীৰ পৰা গভীৰতালৈ আগবাঢ়িল। লিজা তুমি যদি বেয়া নোপোৱা কথা এটা সুধো? সুধিব পাৰা কিয় বেয়া পাম। বহুদিনৰ পৰা লক্ষ্য কৰিছো তুমি মোৰ পৰা কিবা এটা লুকুৱাই ৰাখিব বিছাৰিছা? আজি খোলা খোলিকৈ ক'বানে? তোমাক মই সেইদিনাই

কৈছিলো মোৰ বাবে তুমি কোনো চিন্তা কৰিব নালাগে। মোক তোমাৰ কাষতে পাবা। চোৱা তোমাৰ পৰীক্ষালৈ মাত্ৰ তিনিটা দিন বাকী। এতিয়া তোমাৰ মনৰ পৰা বাজে কথাবিলাক বাদ দিয়া। পৰীক্ষাৰ বাবে সাজু হোৱা। B.Com. পাছ কৰাটো ইমান সহজ কথা নহয় তোমাক বুজনি দিয়াৰ মোৰ সামৰ্থ্য নাই। কি বুজাম তোমাক। লিজাৰ পৰা পোৱা উৎসাহে পঢ়াত মনপুতি লাগি 1st Class নাপালেও 2nd Class ব'ল।

এ পাগল ঘৰলৈ যাবলৈ মন আছেনো নাই। আজিয়েই যদি বস্ত্ৰবোৰ বান্ধি ঠিক কৰি নলও কহিলে কেতিয়া কৰিবি। কহিলে পূৰ্বা ১০-০০ বজাতেই তোৰ “বছ”হত আহিব পাহৰি গলি নেকি? নে লিজাৰ ঘৰত ঘৰজোঁৰাই সোমাবলৈ মন। টেনডাৰ এখন পেলাই চালে বেয়া নহব।

উপায় নাই দোহ। কি যে কৰো, তাইৰ কাষৰ পৰা আতৰি কেনেকৈ থাকিম মই।...

এ পালেহি পালেহি, লুকুওৱা লুকুওৱা অৰুণাঙে খৰ-খেদকৈ চিঠিকেইখন এখন কিতাপৰ মাজত সুমুৱাই থলে। অৰুণাঙৰ মাক দেউতাক আৰু ডাইভাৰ আহিছে। ডাইভাৰে গাড়ীত বস্ত্ৰ বাহানিবোৰ তুলিলোঁগৈ। তাহাতে অলপ সময় বহাৰ পিছত অংকুৰে লিজাহঁতৰ ঘৰলৈ গল। তাৰ অলপ পিছতে অৰুণাঙো গল। লিজাৰ মাকৰ পৰা অংকুৰাজ হতে বিদায় ললে।

অৰুণাঙদা... বৰাচোন তোমাৰ লগত এটা কথা আছে। কোৱা কি কথা.... তোমালোকে অলপ পাছতেই এই ঠাই এৰি ওচি যাবা নহয়? সময় উপস্থিত হলেই যেতিয়া...। কি কৰো উপায় নাই। উপায় আছে অৰুণাঙদা। তুমি মোক খন্তেক সময়ৰ পিছতে পাহৰি যাবা। এইবোৰ কি বলীয়া মাতিছা লিজা। তোমাৰ মুখত কোনো দিনেই শূন্য নাছিলো। আৰু মাত্ৰ এটা কথা শূন্য অৰুণাঙদা তুমি যে মোক এদিন সুধিছিলি মই তোমাৰ পৰা কিবা লুকুৱাই ৰাখিছো সেইটো আজি স্বীকাৰ কৰিছো, সেইটো হল “মই এগৰাকী বিধবা নাৰী” তুমি আজি কি প্ৰলাপ কৰিছা লিজা, তুমি মোক বলীয়া কৰিবলৈ চেষ্টা নকৰিবা।

অপ্ৰিয় হলেও সত্য অৰুণাঙদা। সঁচাকৈয়ে মই এগৰাকী বিধবা নাৰী। তেন্তে তুমি মোক কিয় ইমান দিনে কোৱা নাছিল। তুমিয়েই মোক প্ৰথমে ভাল পোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিছিল। সেইকাৰণে প্ৰথমদিনা একো কোৱা নাছিলো। শেষত এটা উপায় বিছাৰি পালো তোমাৰ লগত ভাল পোৱাৰ অভিনয় কৰিবলৈ। বন্ধু বুলি গণ্য কৰি মোক ক্ষমা কৰিবানে? ক্ৰমে লিজাৰ মাতৃ থুকা থুকি হৈ আহিল। ক্ষমা নকৰিলে মোৰ জানো পাপ নহব। ক্ষমা কৰিছো লগতে পুনৰ জিলিকাই পেলাম তোমাৰ উকা কপালখনি। সেয়া অসম্ভৱ অৰুণাঙদা। কেতিয়াও হব নোৱাৰে। এজনী বিধবাৰ লগত বিয়াত সোমাই তোমাৰ সুখৰ সংসাৰ ধ্বংস কৰিবলৈ আগনাবাঢ়িবা।

নহয় লিজা, বিধবা বিবাহ প্ৰচলন আছে আমাৰ সমাজত পূৰ্বপুৰুষৰ পৰাই চলি আহিছে। মই তোমাক গ্ৰহণ কৰাৰ কোনো বাধা থাকিব নোৱাৰে। লিজা নিৰুতৰ। লিজা, চোৱাচোন তোমাৰ বাবে মই কি আনিছো। পকেটৰ পৰা অৰুণাঙে সোণৰ আঙঠি এটা উলিয়াইছে। কি চাই আচা? হাতখন মেলা, লিজাই মোলো নেমেলোঁকৈ অৰুণাঙৰ ফালে হাতখন আগবঢ়াই দিলে।

হলনো নাই। অংকুৰাজৰ কথা দুয়ো খত মত খালে। গাড়ী ষ্টাৰ্ট দিলেই সোণকালে বলা। লিজা বিদায়। তোমাক খন্তেকৰ বাবে লগ পাই খুব ভাল লাগিল। যোৱা... লিজাই আৰু মুখেৰে উচ্চাৰণ কৰিব নোৱাৰিলে। তাইৰ মনটো আনন্দ আৰু বিষাদেৰে ভৰি পৰিল। কব নোৱাৰাকৈয়ে তাইৰ দুটি নয়নৰ পৰা তপত দুধাৰি চকুলো বৈ আহিল। আঙুঠিতোলে চালে। অৰুণাঙৰ প্ৰতিছবিহে ভাহি অহা দেখা পালে....।

অৰুণা সোণোৱাল

বি. কম. তৃতীয় বৰ্ষ।

গল্প

শে

বালিয়ে কাপোৰৰ বাকচটো খুলি এখন এখনকৈ গামোচাবোৰ উলিয়াই গল। মালতীয়ে চাই গ'ল ফুলৰ চানেকীবোৰ। ধুনীয়াকৈ পেক কৰা এখন ডাঙৰ ফুলৰ গামোচা হাতত লৈ শেৰালি বৈ গ'ল। তাই জঠৰ হৈ বৈ গ'ল। তাইৰ দুয়ো চকুৰে অশ্রলোকৈ বাধাহীন ভাৱে নামি আহিল। মালতী অবাক হৈ অ'পলক দৃষ্টিৰে চাবলৈ ধৰিলে শেৰালিৰ মুখলৈ। এটা সময়ত যেতিয়া মালতীয়ে শেৰালিৰ গাত ধৰি জোকাৰি দিছিল তেতিয়াহে তাই বাস্তৱলৈ ঘূৰি আহিছিল। তাই সুস্থিৰ হৈ কবলৈ ধৰিলে।

“স্মৃতিৰ চকুলো”

জানা মালতী, বহাগ আহিলেই মোৰ মনটো হাহাকাৰ কৰি উঠে। হেৰাই যোৱা দিনবোৰলৈ মনত পৰে। মনটো অশান্তিৰে ভৰি পৰে আৰু আমনি কৰে স্মৃতিৰ এলবামবোৰে। শান্তনুদাৰ বাঁহী আৰু পেপাৰ মাতে মোক যেন সদায় মাতিব ধৰিছে। কিমান দিন, কিমান ৰাতি বিৰামহীন ক্লান্তহীন ভাৱে বিছ নাচিলো।

পিছনোহোৱাকৈ আগবাঢ়ি যাবলৈ সক্ষম হৈছিলো
কিমান যে ৰঙীন কল্পনাৰ সপোন ৰচিছিলো। কিন্তু

সিদিনা আমাৰ দলটো

এখনেৰে হোৱা মুখা মুখি সংঘৰ্ষৰ ফলত আমাৰ
চিৰদিনৰ বাবেই আমাৰ মাজৰ পৰা ওচি গৈছিল।
বিছৱানখনি। বহু কষ্ট কৰি মৰমৰ দীঘেৰে আৰু
দিবলৈও নাপালে। সেই স্মৃতিয়ে মোৰ হৃদয় দহিব

একমাত্ৰ শান্তনুদাৰ প্ৰেৰণাৰ বাবেই কোনোদিনেই এখোজো

“বিছ কুঁৱৰী, বিছৰাণী শ্ৰেষ্ঠ সন্মান”। দুটি প্ৰাণ এটি হৈ
নিষ্ঠুৰ নিয়তিৰ বতাহে বাস্তৱত হবলৈ নিদিলে।

তেজপুৰৰ পৰা বিছমাৰি আহি আছিলো। হঠাৎ ট্ৰাক

বহু কেইজন আহত হল আৰু শান্তনুদা.....? শান্তনুদা

মাথো বৈ গৈছিল তেওঁৰ বাবে বোৱা হেপাহৰ

চেনেহৰ বাণীৰে বোৱা বিছৱানখনি লবলৈও নাপালে আৰু
ধৰিছে। বহাগ আহিলেই তাইৰ অন্তৰে হাহাকাৰ কৰি উঠে,

অশান্ত মনটোৱে তুমি ক'ত? মাথো বিচাৰি ফুৰে শান্তনুদা শান্তনুদা.... আৰু লগে লগেই মুখেৰে স্বতঃস্ফূট ভাবে ওলাই আহে.....

এনেকৈয়ে ভাঙে নে সপোন এনেকৈয়ে চিঙিনে কান্দোন, কোনে কব আজি গোপনে কাষলৈ আহি কোন মোৰ
অতিকৈ আপোন?

বিনয় আকাশীৰ জখলা।

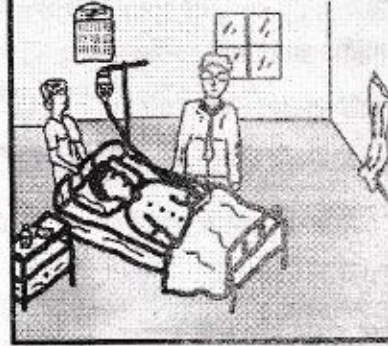
- শ্বেত্ৰপীয়েৰ।

✽ মিণাক্ষী চুতীয়া

এই. এচ. দ্বিতীয় বৰ্ষ

গল্প

বহিম আৰু বণ্টু দুজন অতি নলে গলে লগা বন্ধু। সিহঁত দুয়োজনে অনবৰতে লগতে থাকে। ইজন নোহোৱাকৈ সিজন থাকিব নোৱাৰে। সিহঁত প্ৰায় সৰু কালৰে পৰা ধূলি বালিৰ লগত খেলি খেলিয়েই ডাঙৰ দীঘল হ'ল। তেওঁলোক দুই জনেই সৰুৰে পৰা একেখন স্কুলতে পঢ়া। তেওঁলোক দুই জনেই স্কুলত থাকোঁতে প্ৰথম নতুবা দ্বিতীয় স্থান অধিকাৰ কৰি উত্তীৰ্ণ হৈছিল। তেওঁলোক কেৱল পঢ়া-শুনা দিশতে নহয় অইন সকলো দিনতে যেনেঃ খেলা-ধুলা, গান, নাচ, নাটক, আদিত পাৰদৰ্শিতা আছিল। তেওঁলোকে ডাঙৰক সন্মান কৰিছিল আৰু সৰুজনক মৰমৰ চকুৰে চাইছিল। তেওঁলোকৰ দুজনৰ ভিতৰত বণ্টুৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা সিমান ভাল নাছিল আনহাতে বহিম আছিল ধনী ঘৰৰ ল'ৰা। তাৰ একো বস্ত্ৰৰ অভাৱ নাই। যিকি নহওঁক বহিম আৰু বণ্টুৰ মাজত অকনো প্ৰভেদ নাছিল। বহিম ধনী বুলি বণ্টুক কোনো ইতিকিং বা হেও জ্ঞান কৰা নাছিল। সিহঁতি দুই জনেই হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰি উত্তীৰ্ণ হ'ল। সিহঁতি এতিয়া সৰু হৈ থকা নাই লাহেকৈ ১৬ বছৰত ভৰি দিছে। তেওঁলোক দুজনেই ডিব্ৰুগড় সুবজমল হনুমানবল্ল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰিলে। তেওঁলোকৰ কলেজীয়া জীৱন বৰ আনন্দৰে এক মৰম চেনেহৰে আগবাঢ়ি গৈ আছিল। কিন্তু সময়ৰ পৰিবৰ্তনৰ লগে লগে মনৰ পৰিৱৰ্তন হ'ল। কলেজত ধনী ঘৰৰ ল'ৰা লগ পাই বণ্টুক একেবাৰে পাহৰা নিচিনা হৈছে। কাৰণ বণ্টুৰ অৱাবত খৰচ কৰিবলৈ টকা নাছিল। একোখন মটৰ চাইকেল নাছিল গতিকে বহিমে বণ্টুৰ দুৰে দুৰে ফুৰিবলৈ ধৰিলে। বহিমে বণ্টুক দেখিলেও বেলেগ এফালে চাই গুচি যায়। এইবোৰ কথা বণ্টুৱেও বহিমক মন নকৰাকৈ থকা নাছিল। কিন্তু কি কৰিব বণ্টু যে এটা দুখীয়া ঘৰৰ ল'ৰা। বহিম একেবাৰে বেলেগধৰণৰ হৈ পৰিল সি অভদ্ৰ ল'ৰা কিছুমানৰ লগত পৰি প্ৰায় অভদ্ৰ হৈ পৰিছে আৰু আগৰ নিচিনাকৈ পঢ়া শুনাও নকৰে। মাত্ৰ ঘৰৰ পৰা কলেজলৈ বুলি আহি ক্লাচ নকৰি চিনেমা হলত বহি থাকে, হোটেলত বহি আন্ধা মাৰে আৰু ৰাস্তাৰ কাষত বৈ থাকি ছোৱালী জোকায় ইত্যাদি। এইবোৰ কৰিয়েই বহিম ক্ষান্ত হোৱা নাছিল সি লাহে লাহে লগৰ ল'ৰা লগত পৰি কোনোদিন তামোল এখন নোখোৱা ল'ৰাটোৱে সুৰাপান, ড্ৰাগছ সেৱন কৰিবলৈ ল'লে। এই সকলোবোৰ বণ্টুৱে দুৰে দুৰে চাই আছিল আৰু বহিমৰ এনে আচৰনৰ বাবে বণ্টুৱে মনত বৰ দুখ পাইছিল। এমাহ মানৰ পিছত

প্ৰকৃত বন্ধুত্ব

বি.কম'ৰ দ্বিতীয় বাৰ্ষিক পৰীক্ষাও আৰম্ভ হ'ব কিন্তু বহিমে অকনো পঢ়া-শুনা কৰা নাই। ফলত পৰীক্ষা হ'ল কিন্তু পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব নোৱাৰিলে আনহাতে বণ্টু এজন দুখীয়া ঘৰৰ ল'ৰা হৈও প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰি উত্তীৰ্ণ হ'ল। বণ্টুৱে বহিমৰ পৰীক্ষা ভাল নোহোৱা বাবে বৰ দোষ অনুভৱ কৰিলে আৰু সি ভাবিলে যদি এই অৱস্থাত বহিমক পুনৰ প্ৰকৃত অৱস্থালৈ ঘূৰাই আনিব নোৱাৰো তেন্তে বহিম আৰু জঘন্য কামত লিপ্ত হ'ব গতিকে বণ্টুৱে তাক বন্ধু হিচাপে বাৰম্বাৰ বুজাবলৈ চেষ্টা কৰিলে কিন্তু নোবুজিলে। বহিমে ড্ৰাগছ সেৱন কৰি তাৰ শাৰীৰিক অৱস্থা একেবাৰে দুৰ্বল হৈ পৰিল। বণ্টুৱে বহিমক বুজাবলৈ পাৰে মানে যত্ন কৰিলে কিন্তু ব্যৰ্থ হ'ল। কিন্তু বণ্টু তেতিয়াও হতাশ হোৱা নাছিল। যি মনত স্থিৰ কৰি লৈছিল যে তাৰ

বন্ধুৱেকক পুনৰ আগৰ অৱস্থালৈ ঘূৰাই আনিব। অৱশেষত বন্ধুৱে বহুতো বুজোৱাৰ পিচতো বুজ নোলোৱাত কলেজৰ অধ্যক্ষক জনালে।

“চাৰ মই সোমাব পাৰোনে।” বন্ধুৱে কলে

“অ, বন্ধু আই; সোমায় আই অধ্যক্ষজনে হাঁহি হাঁহি ক’লে।

“চাৰ মই আপোনাক এটা কথা কওঁ বুলিহে আহিলো। চাৰ আপুনি নিশ্চয় ৰহিম হাজৰিকাক চিনি পায়।” বন্ধুৱে ক’লে।

“অ চিনি পাওঁ, দেউতাকে যে উকীল কৰে। তাৰ কথাটোনো কি হ’ল। কিবা হৈছেনেকি তাৰ।” অধ্যক্ষজনে ক’লে।

হয় চাৰ। সি বৰ্তমান অসং কিছুমান ল’ৰা লগত পৰি ড্ৰাগছ সেৱন কৰে ফলত তাৰ শাৰীৰিক অৱস্থা একেবাৰে দুৰ্বল হৈ পৰিছে। চাৰ পাৰিলে তাক প্ৰকৃত অৱস্থালৈ ঘূৰাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰক চাৰ।” বন্ধুৱে বৰ অনুৰৱৰ বিনয়ৰ সুৰত ক’লে।

“What! বন্ধুৱে ড্ৰাগছ সেৱন কৰে।” অধ্যক্ষয়ে বৰ খঙেৰে ক’লে।

“Yes Sir” বন্ধুৱে কলে।

“He is a bad boy” গতিকে তাক এইমাত্ৰ এইখন কলেজৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰা হ’ব।” অধ্যক্ষজনে বৰ উদ্ভিগ্নতাৰ ভাৱেৰে ক’লে।

“ছাৰ আপুনি মোক ক্ষমা কৰক চাৰ। আপুনি অলপ ধৈৰ্য ধৰক। ৰহিম মোৰ প্ৰকৃত বন্ধু সি সৰুৰে পৰা মোৰ লগত থাকে। সৰুতে সি এজন বৰ শান্ত আৰু ধৈৰ্যশীল ল’ৰা আছিল আৰু মেধাৱীও আছিল। কিন্তু কলেজলৈ আহিবৰ দিন ধৰি কিছুমান অসং স্বভাৱৰ ছাত্ৰৰ লগত পৰি এনে অৱস্থা হৈছে। গতিকে ৰহিমক পুনৰ প্ৰকৃত, সুস্থ অৱস্থালৈ ঘূৰাই অনা বন্ধু হিচাপে মোৰ আৰু আমাৰ সকলোৰে নৈতিক কৰ্তব্য আছে। আপোনাক মই ৰহিমৰ কথা কোৱা বাবেহে গম পালে কিন্তু নোকোৱা হ’লেতো একো গম নাপায় আৰু যদি ৰহিমৰ দৰে আমাৰ কলেজৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যদি ড্ৰাগছ সেৱন কৰে তেন্তে আপুনি কোৱাৰ দৰে এই সকলোবোৰকে কলেজৰ পৰা বহিস্কাৰ কৰি দিব? আমাৰ এখন সুন্দৰ সমাজ গঠন কৰিবলৈ হলে ৰহিমৰ দৰে আন বহুতো লোকক ড্ৰাগছ পাকচক্ৰৰ পৰা একৱাই আনিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগিব তেতিয়া আমাৰ সমাজ, আমাৰ পৃথিৱী চিৰদিনৰ বাবে সুস্থ হৈ থাকিব অন্যথা এই সকলোবোৰ নিমিষতে ধ্বংস হ’ব।

গতিকে আমি ৰহিমক বুজাই; বঢ়াই চিকিৎসালয়লৈ নিব লাগে আৰু চিকিৎসা কৰি পুনৰ সুস্থ অৱস্থালৈ ঘূৰাই আনিব লাগিব। চাৰ আপোনাক মই হাতযোৰ কৰিছোঁ যেন আপুনি ৰহিমক মাতি আনি সকলো কথা বুজায়।”

“বন্ধু তুমি বৰ জ্ঞানী, তুমি এজন বন্ধু বাবে ইমাবোৰ চিন্তা কৰিছা। মই নিশ্চয় ৰহিমক বুজাম। কিন্তু, ৰহিমে জানো মোৰ কথা

শুনিব” অধ্যক্ষজনে এটা ডাঙৰ হুমনিয়াহ কাঢ়ি ক’লে।

“নহয় চাৰ, সি নিশ্চয় শুনিব। আপুনি যদি তাক মৰমেৰে বুজায় নিশ্চয় বুজিব।” বন্ধুৱে অলপ আনন্দ মনেৰে ক’লে।

“ঠিক আছে তুমি তাক ইয়ালৈ লৈ আহিবা।”

“May I come in Sir” ৰহিমে ক’লে

“Yes come in” বহা, বাক ৰহিম তোমাৰ বন্ধু নিশ্চয় কোনোবা আছে যদি তোমাৰ বন্ধুৱে তোমাক অৱহেলা কৰে তোমাৰ নিশ্চয় বেজাৰ লাগিব আৰু তোমাৰ বন্ধু এজনে যদি অসং কাৰ্য্যত লিপ্ত হয় তোমাৰ জানো দোষ নালাগিব।” অধ্যক্ষজনে ক’লে।

“হয় চাৰ দোষ লাগিব। কিন্তু চাৰ মই এইবোৰ একো বুজিব পৰা নাই চাৰ।” ৰহিমে ক’লে।

“বুজিবা সকলো বুজিবা। তোমাৰতো এতিয়া নিশ্চয় ২০ বছৰমান হৈছে আৰু তুমিতো কোনটো বস্তু ভাল কোনটো বস্তু বেয়া নিশ্চয় বুজি পাইছা। তুমিতো খুব ভালকৈ জানা যে ড্ৰাগছ এবিধ নিচাবুজ এক ভয়ংকাৰী দ্ৰব্য। কিন্তু তুমি আজি অসং সংগৰ লগত পৰি তাক সেৱন কৰিছা। তাৰোপৰি তোমাৰ লৰালি কালৰ বন্ধু বন্ধুক তুমি অৱহেলা কৰিছা তাৰোপৰি বন্ধুৱে তোমাক সেই পথত আগবাঢ়ি নাযাবলৈ বহুতবাৰ হাক দিছে কিন্তু তুমি বন্ধুকো অৱহেলা কৰি এক জঘন্য অপৰাধত নামিছা। গতিকে তুমি পুনৰ আগৰ অৱস্থালৈ ঘূৰি আই।” অধ্যক্ষজনে বৰ শান্ত মনেৰে ক’লে।

“চাৰ মোক ক্ষমা কৰিব, চাৰ মোক ক্ষমা কৰিব। কিন্তু চাৰ মই যে একেবাৰে নিৰুপায় হৈ পৰিছোঁ মই কেনেকৈ সুস্থ অৱস্থালৈ ঘূৰি আহিম।” ৰহিমে কান্দি কান্দি ক’লে।

“তুমি চিন্তা নকৰিবা তোমাক আমি চিকিৎসালয়লৈ লৈ যাম আৰু তাত তোমাক চিকিৎসা কৰি সুস্থ কৰি তুলিম।” অধ্যক্ষজনে ক’লে।

“ৰহিম তুমি ভাল পাইছা। তুমি চাগে মোক বহুত বেয়া পাইছিল। নহয়নে বাক।” বন্ধুৱে ক’লে।

“বন্ধু তুমি ক্ষমা কৰি দিয়া। তোমাৰ নিচিনা বন্ধু এই পৃথিৱীত বিৰল। তুমি মোক পুনৰ নতুন জীৱন দান দিলা। তোমাক মই যিবোৰ অৱহেলা কৰিছিলো এই সকলোবোৰ পাহৰি যোৱা বন্ধু। তুমি মোক মাফ কৰি দিয়া।” ৰহিমে কান্দি কান্দি ডিঙিত সাৱটি ধৰিলে।

“দোষ নকৰিবা বন্ধু। প্ৰকৃত বন্ধুত্বক কোনোও পাহৰি যাব নোৱাৰে।” বন্ধুৱে মৰমেৰে ক’লে।

সেইদিন ধৰি তেওঁলোক দুজনে পুনৰ বন্ধুত্ব স্থাপন কৰি সুখেৰে জীৱন কটাবলৈ ধৰিলে।

শ্ৰী ভাস্কৰ মৰান
একাদশ শ্ৰেণী।

হেই পল, পল.....

চিঞৰি চিঞৰি প্ৰফুল্ল অনুপলৰ কাষত গৈ থিয় দিলেগৈ।
কিয় কি হ'ল? ইমানকৈয়ে চিঞৰিছ।

দুখৰ চকুলো সৰে নিৰৰে

কি হ'ল! তই ফাষ্ট ক্লাচ পাইছ, আৰু!

জানো। পলে চমুকৈ কলে।

আৰে তই কান্দিছ যে? কি হৈছে তোৰ হা? প্ৰফুল্ল আচৰিত
হল পলৰ অৱস্থা দেখি।

আজি যদি মোৰ মা-দেউতা জীয়াই থকাহেতেন,
হয়তো সিহঁতে মোক..... পলে আৰু একো কব
নোৱাৰিলে। কাষত থকা বিচনাখনত বহি জোৰেৰে উচুপি
উঠিল। প্ৰফুল্লই তাক সান্তনা দিয়াৰ একো ভাষা বিচাৰি
নাপালে। তাৰ মনটোও পলৰ দুখত ভাৰাক্ৰান্ত হৈ পৰিল।

সেয়া মাত্ৰ তিনিবছৰৰ আগৰ কথা। সেইদিনা আছিল কলেজৰ

নৱাগত আদৰণি সভা। প্ৰত্যেকজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মন আনন্দত মতসীয়া হোৱাৰ দিন। তেতিয়া কলেজত ষ্টেজ বেগিং চলি আছিল। হঠাতে এক কৰুণ বাহীৰ সুৰ শুনি স্তব্ধ হৈ গৈছিল গোটেই হলখৰটো। সকলোৰে একান্ত হৈ শুনি গৈছিল এই সুৰ। আৰু কিয় জানো তেতিয়াই হঠাতে প্ৰফুল্লৰ মনটো উত্ৰাবল হৈ উঠিল বাহী বজাইথকা লৰাজনৰ লগত চিনাকী হবলৈ।

এককিউজ মি..... আয় য়াম প্ৰফুল্ল, প্ৰফুল্ল বৰুৱা। প্ৰফুল্ল লৰাজনৰ কাষলৈ আগবাঢ়ি আহিল।

অনুপল সোনোৱাল। লৰাজনে এক মিঠা হাঁহিৰে প্ৰত্যুত্তৰ দিছিল প্ৰফুল্লক। এইদৰে প্ৰথম চিনাকীতে প্ৰফুল্লৰ অনুভৱ হৈছিল মি যেন এজন সচা বন্ধু পাইছে। দিন বাগৰাৰ লগে লগে সিহঁতৰ মাজৰ বন্ধুত্বও ক্ৰমে প্ৰগঢ় হৈ উঠিল। এজনে আনজনক এৰি থাকিব মোৱাৰ হৈ পৰিল। অৱশ্যে প্ৰফুল্লইহে পলক বেছিকৈ অগ্ৰাধিকাৰ দিবলৈ ললে। কাৰণ সি জানে পল যে খুবাই দুৰ্ভাগীয়া। খুব সৰুতেই তাৰ মাক-দেউতাকৰ এক দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু হৈছিল। সেই মুহূৰ্তত তাক আঁকোৱালী লৈছিল এজন ওচৰ সম্পৰ্কীয় দদায়েকে। কাৰণ পলৰ দেউতাকৰ অপৰাধ পাচলৈ আৰু কোনো আপোনজন নাছিল। এইদৰে মাক-দেউতাকৰ মৰমৰ পৰা বঞ্চিত পলে কোনোদিন প্ৰাণ খুলি হাঁহিবলৈ নিশিকিল। ছোপেলত পলক ধৰিলে অহাৰ দিনা পলৰ খুড়াকে প্ৰফুল্লক কৈছিল -

এটা কথা কও প্ৰফুল্ল বেয়া নোপোৱাতো? বেয়া কিয় গাম খুড়া, মই জানো আপোনাৰ একো নহও? প্ৰফুল্লই কৈছিল।

খুড়াকে কৈ গৈছিল, চোৱা প্ৰফুল্ল তমিতো জনা! তোমাৰ পলে কোনোদিনে মাক

দেউতাকৰ মৰম কি তাক অনুভৱ কৰিবলৈকো নাপালে। হয়তো সেয়েহে সি খুৱাই মৰম আকলুৱা। তাক যে এনে কোনো ব্যৱহাৰ নকৰা যাৰ বাবে সি মনত আঘাত পাব লগা হয়। খুড়াকে কথাকেইবাৰ কৈ কিছুসময় মৌন হৈ ৰল।

আপোনি এই বিষয়ে একো চিন্তা নকৰিব খুড়া। পল মোৰ বন্ধু যাক মই কেতিয়াও দুখ দিব নোৱাৰোঁ। প্ৰফুল্লই কলে।

জানো প্ৰফুল্ল। সেয়েহে তাক মই তোমাৰ ওচৰতেই ৰাখিছো। এইদৰে কিছুসময় হাঁহি-ধেমালিৰে কটাই খুড়াক-খুড়িয়েক যেতিয়া যাবলৈ ওলাল আটাইবিলাকৰে দৃঢ়কুচলচলীয়া হৈ পৰিল। খুড়াকহঁত যোৱাৰ পাছত প্ৰফুল্লই পলক কৈছিল।

চোৱা পল, আমি দুয়ো বন্ধু। সেয়েহে তুমি যদি মোক তোমাৰ প্ৰকৃত বন্ধু বুলি ভাৱা, তেন্তে তোমাৰ কিবা অসুবিধা হলে

মোক কবা।

আনফালে দিনবোৰ পাৰ হৈ গৈছিল পল-অনুপলকৈ। প্ৰফুল্লহঁতক পাই পলেও ভালমান সহজ হৈছিল আগতকৈ বেছি। লাহে লাহে পলৰ প্ৰেমত পৰিছিল সিহঁতৰেই এক সহপাঠী অংকিতা। শিৱসাগৰৰ ছোৱালী অংকিতা ডেকাবৰুৱা। কিন্তু পলৰ আগত তাই এই কথা কবলৈ সাহস কৰিব পৰা নাছিল। প্ৰকৃততে এজন ভীক্ষণ প্ৰতিভাসম্পন্ন ছাত্ৰ হিচাপে তাক প্ৰত্যেকেই মৰম আৰু সন্মানৰ চকুৰে চাইছিল। আৰু এদিন অবাঞ্ছিত ভাৱে আহিছিল অংকিতাই প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়োৱাৰ সেই মুহূৰ্ততো।

সেইদিনা ক্লাচৰ অফ পেৰিডৰ সময়ত চিৰিৰে ওপৰৰ নামি আহিছিল অংকিতা। তাই দেখিলে পল লাইব্ৰেৰীৰ ফাললৈ গৈ আছে তকলশৰে। লগে লগে তাইও লাইব্ৰেৰীৰ ফাললৈ খোজ দিলে।

বহিব পাৰোনো? পলৰ প্ৰতিক্ৰিয়ালৈ বটি নাচাই কামতে ধৰা চকি এখনত গৈ বহি পৰিল অংকিতা। পলে পঢ়াৰ পৰা মূৰ দাঙি চালে অংকিতালৈ।

পল, তোমাক মই বহুদিনৰ পৰা কথা-এয়াৰ কম বুলিও কব পৰা নাই।

একো পাতনি নেমেলকৈ অংকিতাই কৈ গৈছিল - পল, নাজানো মোৰ কথাটো শুনি তোমাৰ অন্তৰত কি প্ৰতিক্ৰিয়া হয়। কিন্তু মই আৰ্জি কৰাই লাগিব, পল, মই তোমাক ভাল পাওঁ।

কথাকেইবাৰ কৈ পুনৰ ধুমুহাৰ দৰে কমটোৰ পৰা ওলাই গৈছিল অংকিতা। পলক একো কোৱাৰ সুযোগ তই তেতিয়া দিয়া নাছিল। আচলতে এনেদৰে কোৱাৰ পাছত পলৰ সন্মুখত স্নেহাধিক পৰা মনসিকতা তাইৰ নাছিল।

তাইক সি কি প্ৰত্যুত্তৰ দিব সেই সময়ত একো সিদ্ধান্ত লব নোৱাৰিলে। এই কথাটো কোৱাৰ পাচত বহুদিনলৈ অংকিতা ক্লাচলৈ অহা নাছিল। তাই নহাত পলৰ মনটোও কিবা এক শূণ্য-শূণ্য যেন অনুভৱ হল। হয়তো তাৰ

অন্তৰতো অংকিতাৰ প্ৰতি থকা ভালপোৱাৰ প্ৰতিফল। লাহে লাহে সিও অংকিতাৰ প্ৰেমত মচওল হৈ পৰিল। আৰম্ভ হল এক অন্য অধ্যায়। অংকিতাৰ প্ৰেমত পৰি পলৰ বুকুত সাৰ পাই উঠিল অলেখ স্বপ্ন আৰু সেই স্বপ্নৰ মায়াজালত বন্দি হৈ গহিণ-গম্ভিৰ অনুপল হৈ পৰিল এজন চঞ্চল যুৱক। পাহৰি গল তাৰ অতীত, ব্যস্ত হৈ পৰিল বঙীৰ ভবিষ্যতৰ অলিক সপোনৰ দেশত বিচৰণ কৰাত। সিহঁতৰ লগৰ সুদীপ্ত, নয়ন, দিলিপ, পৰিস্থিতি, আটায়ে পল-অংকিতা সুযোগ পালেই জোকাই মাৰিবলৈ ধৰিলে।

এনেদৰেই পাৰ হবলৈ ধৰিলে পলৰ কলেজীয়া জীৱন।

**পল, তুমি অলপ সাৱধানেৰে থাকিবা।
ইহঁতৰ দৰে লৰাৰ একো বিশ্বাস নাই।
অংকিতাই কৈছিল।**

তেতিয়া সিহঁত স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষত। পল আৰু অংকিতা দুয়ো প্ৰথম বিভাগত উত্তীৰ্ণ হৈ সেইখন কলেজত নাম লগোৱাৰ পাচত আৰম্ভ হল সিহঁতৰ কলেজৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচন। লগৰবোৰৰ বিশেষকৈ অংকিতাৰ অনুৰোধ প্ৰত্যাখান কৰিব নোৱাৰি পল নামি পৰি ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাংস্কৃতিক সম্পাদক পদৰ বাবে। লগে লগে পলৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বিৰ লগত আৰম্ভ হল এক প্ৰতিযোগিতা।

গৌতম বৰুৱা।
দেউতাকৰ কল টকাৰ বলেৰে
নিৰ্বাচন জিকাৰ মানসেৰে ভূগিয়াই
পৰিল পলৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বি হিচাপে
কিন্তু সকলোৰে প্ৰিয়পাত্ৰ অনুপল

সোনোৱালক যেতিয়া কোনোফালেদি পৰাও কৰিব নোৱাৰিলে
তেতিয়াই সি হৈ পৰি ভীষন প্ৰতিদ্বন্দ্বি পৰায়ন।

পল, ভূমি অলপ সাবধানো নেকি? ইহঁতৰ দৰে লৰাৰ
একে বিশ্বাস নাই। অংকিতাই কৈছিল।

এৰ। সচাকৈয়ে অংকিতাৰ কথাত্ৰাৰ প্ৰমাণ এদিন পাইছিল
পলে। যিটো কথা মনলৈ আহিলে পাগলৰ দৰে হৈ পৰে অনুপল।
ভাৱ হ'ল অংকিতাৰ আঙিৰ এই অৱস্থাৰ বাবে যেন একমাত্ৰ দায়ী
পল। লগে লগে লগৰ মনলৈ ভাহি আহে সেই ভয়াবহ জীৱনৰ
প্ৰতিচ্ছবি।

সেইদিনা আছিল বৰিবাৰ। পলে মুৰে-গায়ে কমল এখন
লৈ পাতৰ টুকুৰা বহি আছিল। হঠাতে খুমুহাৰ বেগেৰে সোমাই
আছিল গৰু খোৱাটো প্ৰকল্প। চমু মুখত এক বুজাৰ লোৱাৰ বিবৰ্ত্তন
চাপ।

প্ৰফুল্ল আজি সোমাই মনটো খুব গোমা কৰি আছিল। পলে
বাদ্যযন্ত্ৰ সন্মুখত কলে।

পল, বলাচোন এমুঠিৰ লগা আহো। প্ৰফুল্লই কলে।
বলৈ যাবা? পলে সুধিলে।

বলাচোন আগেয়ে, সকলো গম পাবা। প্ৰফুল্লই তাক প্ৰায়
টানি নিয়াৰ দৰে কৰিলে।

বৰা। মই বেছি হৈ লওঁ। পলে নিমিষতে কাপোৰ সলিয়াই
দুয়ো ৰামৰ পৰা ওলাই গল। সিহঁত লৈ অংকিতাহঁতৰ ঘৰ পালেগৈ।
সিহঁতক দেখি অংকিতাৰ ভনীয়েক আৰু মাক ওলাই আহিল।

বৰা। মাকে কলে। অংকিতাৰ এতিয়া কেলে মাৰীদেউ
প্ৰফুল্লই সুধিলে। সিহঁতৰ কথাৰ একো আত দৰি নোৱাৰি পলে
খৰ হৈ সিহঁতৰ মুখলৈ চোৱাত অংকিতাৰ মাকে বৰ্ণনা কৰি গল
অংকিতাৰ জীৱনলৈ নানি মহা সেই চৰণ সদৃশ। সন্ধিয়া বজাৰৰ
পৰা আহি থকা অৱস্থাত কিছুমান লৰাৰ হাতত তাইৰ সতিত হৰণৰ
কথা। পলে অৱাক হৈ শুনি গৈছিল তাইক। বৰাৰ কথা কিন্তু কব

পৰা নাছিল একো। কথা কোৱাৰ শক্তি সেই সময়ত সি যেন হেৰুৱাই
পেলাইছিল। এইদৰে তাত কিছু সময় থাকি অংকিতাক মাত
নলগোৱাকৈয়ে বিদায় লৈছিল সিহঁতৰ ঘৰৰ পৰা। পলে পুনৰ
হাঁহিবলৈ পাহৰি গৈছিল। পুনৰ তাৰ জীৱনটো হৈ পৰিছিল
সংগ্ৰামময়। সেই সময়তেই সি প্ৰতিজ্ঞা কৰিছিল কিবা এটা সংস্থাপন
লৈ অংকিতাক নিজৰ কৰি লোৱাৰ। কিন্তু পলৰ এই সিদ্ধান্তক

সন্ধিয়া বজাৰৰ পৰা আহি থকা অৱস্থাত কিছুমান লৰাৰ হাতত তাইৰ সতিত হৰণৰ কথা।

অংকিতাই গ্ৰহণ কৰিব
নোৱাৰিলে। এটা অণুটি দেহ লৈ
কেতিয়াও তাই আনৰ হব
নোৱাৰে। তাইৰ সিদ্ধান্ত গুনি পলে
পঢ়া-শুনা সকলো বাদ দিয়া হল।
কেতিয়াও মাদক দ্ৰব্য সেৱন

নকৰা পল সুখৰ মাজত দুব গল। জীৱনৰ প্ৰতি থকা সকলো আকৰ্ষণ
হেৰুৱাই গল পলৰ।

কিন্তু প্ৰফুল্ল? তাৰ বাবে এইবোৰ চাই থকা সম্ভৱ জানো?
সি পলৰ এই অৱস্থা কেতিয়াও সহ্য কৰিব পৰা নাছিল। প্ৰফুল্ল গৈ
অংকিতাৰ কাষ পালেগৈ। কাৰণ পলক পুনৰ আগৰ অৱস্থালৈ ঘূৰাই
আনাৰ সামৰ্থ্য তাইৰ বাহিৰে আৰু কাৰো নাছিল। একমুঠি তাইক
বুজাইছিল - চোৱা অংকিতা পলে তোমাৰ প্ৰাণতকৈ অধিক ভাল
পাই। সিহঁত কোনোদিনে মাক-দেউতাকৰ মক্কা নাপালে। যদি
তোমাৰ মৰমৰ পাৰাও সি বৰিহত হয় তেতিয়া হয়তো সি পাগল
হৈ খাব অংকিতা। তুমি জানো নিৰ্বাচন পালেও অনবপৰ অকণমান
মৰম পাওক? তেনেদৰে অশেষ টেঙাৰ মৰত তাকি তোক পুনৰ বাপো
কৰাইছিল স্বাক্ষৰিলে। অংকিতাৰ মৰমৰ সহাবি পাই আকো আমৰ
দৰে সহজ হৈ গৈছিল পল। পঢ়াৰ মন বহুৱাবলৈ সহম পালে,
জীৱি থকাৰ প্ৰৱণতা তেনে জগিল অংকিতাৰ বাবেই

হঠাত, গাত ফাৰোৱাৰ স্পৰ্শ পাই বাহুবলৈ ঘূৰি আহিল।
সি ইমান অন্যমনস্ক হৈ পৰিছিল যে প্ৰফুল্লৰ উপস্থিতিকে পাহৰি
গৈছিল পলে।

পল, তোমাৰ এই সুখৰ অংকিতাক জানো নজনাৰা?
প্ৰফুল্লই কোৱাতহে পলৰ মনলৈ আহিল অংকিতাক দেখেই আজিৰ
এই সুখবৰটো পঢ়োৱাই নাই। খবৰটো শুনি তই হয়তো আপোন-
গাহৰা হৈ পৰিব। কথাটো ভাবি ভাল লাগি গল পলৰ।

বজা পল। অংকিতাই হয়তো খবৰটো শুনিবলৈ উত্ৰাবল
হৈ পৰিছে। প্ৰফুল্লৰ কথাষাৰ শুনি পলে তালৈ চাই এক মিচিকিয়া
হাঁহি মাৰিলে।

দুয়ো অংকিতাহঁতৰ ঘৰৰ ফাললৈ খোজ ললে এক নতুন
উদ্যমেৰে। বুকুত আকাশ মৰম লৈ.....

প্ৰকাশ জ্যোতি হাজৰিকা
স্নাতক ২য় বৰ্ষ

জীৱন সংগ্ৰাম

ই

তিমধ্যে পৰীক্ষা পাৰ হৈ গৈছে। উন্নয়নই ভাৱিছে এতিয়া কি কৰা যায়। তাই উচ্চতৰ মাধ্যমিক চূড়ান্ত বৰ্ষৰ ছাত্ৰী। পৰীক্ষা তাইৰ ভালেই হৈছে। কিন্তু ৰিজাল্ট দিবলৈ এতিয়াও বহুদিন বাকী আছে। সেয়েহে তাই এই সময়চোৱাত এনেয়ে থকাতকৈ কিবা এটা কৰিব বিচাৰিছে। তাইৰ ঘৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা বৰ ভাল নহয়। মাক সৰুতে ঢুকাল। মাক মৰাৰ আগতে সিহঁতৰ ঘৰৰ অৱস্থা সকলো পিনৰ পৰা ভালেই আছিল। কিন্তু মাক মৰাৰ পিছত সিহঁতৰ দুখ কোলহি-পাচিয়ে নধৰা হ'ল। সিহঁতৰ প্ৰতি দেউতাক একেবাৰে দায়িত্বহীন হৈ পৰিল। ক'ত দিন সিহঁতক ঘৰখনত অকলে এৰি থৈ যায়। পঢ়াৰ প্ৰতি তীব্ৰ হেপাঁহ থকাৰ বাবে সিহঁতে সকলো দুখ-কষ্ট সহ্য কৰি পঢ়িছে। তাইৰ ককায়েকেও বহু কষ্টৰ মাজেদি পঢ়ি স্নাতক নাম ভৰ্তি কৰিছিল। কিন্তু ভায়েক-ভনীয়েকহঁতৰ দায়িত্ব তাৰ ওপৰত পৰাত সি পঢ়া বাদ দি কাম কৰিবলৈ লয়। উন্নয়নৰ পঢ়া-শুনাৰ খৰচ ককায়েকেই বহন কৰে। কিন্তু ককায়েকৰ উপাৰ্জনো সীমিত। সীমিত উপাৰ্জনেৰে সি ঘৰখন চলাইছে। সেয়েহে তাই কাম কৰিব বিচাৰে। অন্তত তাই নিজৰ খৰচটো উলিয়াব পাৰিলে ককায়েকে যথেষ্ট ৰেহাই পাব। তাইৰ ককায়েকৰ কাৰণে দুখ লাগে। কিমান কষ্ট স্বীকাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে সি। সিমান কষ্টৰ মাজতো ককায়েকে সিহঁতৰ আগত সদায় পঢ়া শুনা আৰু জীৱন গঢ়াৰ কথা কয়। তাইৰ ককায়েক এগৰাকী আদৰ্শবান যুৱক। তাই ককায়েকক শ্ৰদ্ধা কৰে, ভাল পায়। ককায়েক আৰু তাই বন্ধুৰ নিচিনা। একো কথা নুলোকাই। সকলো কথাই কয়।

উন্নয়নই কাপোৰ চিলাব জানে। প্ৰথমবৰ্ষৰ পৰীক্ষা দিয়াৰ পাছত তাই চিলাই আৰু কাটিং শিকিছিল। তাৰোপৰি তাই কম্পিউটাৰ “টেলি কোৰ্চ”ও কৰিলে। তাইৰ এই বিষয়তো যথেষ্ট জ্ঞান আছে। তাই ভাবিলে এই বিভাগত কাম নোপোৱা লৈকে ভাল ট্ৰেইলিং দোকানত খবৰ কৰোঁ। তাৰ বাবে তাই ককায়েক আৰু বায়েকৰ পৰা অনুমতি বিচাৰিলে। প্ৰথমতে সিহঁতে মান্তি হোৱা নাছিল। কিন্তু উন্নয়নই নেৰা-নেপেৰাকৈ কৈ থকাৰ বাবে অৱশেষত ককায়েকে তাইক অনুমতি দিলে। তাই ককায়েকক কৈছিল - “দাদা, কাম নাই বন নাই ইমান দিন মই কি কৰি থাকিম? এনেয়ে থাকি মোৰ আমনি লাগে। তাতে এই তিনি-চাৰি মাহ দিন এনেয়ে যাব। তাতকৈ মই যদি কিবা এটা কৰোঁ মোৰ সময়ো পাৰ হ'ব আৰু দুপহুঁছা গোটাও পাবিম।” তাইৰ কথাত ককায়েকে ক'লে - “ঠিক আছে তেতিয়াহলে, তোৰ ইচ্ছা তই যি কৰিব বিচাৰ তাকে কৰ। কিন্তু ভাৱি-চিন্তি কৰিবি।”

নিজৰ চিলাই মেচিন থকা হ'লে তাই নিজা বৰীয়াকৈ কাপোৰ চিলাব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু মেচিন নথকাৰ বাবে তাই দোকানত চিলোৱাটোকে ঠিক কৰিলে। কম চে কম তাৰ বিনিময়ত পোৱা টকাৰে তাই নিজৰ প্ৰয়োজনীয় বস্তুবোৰ কিনিব পাৰিব। কাম যিয়েই নহওক, সৰু অথবা ডাঙৰ। কাম কামেই। অকল চৰকাৰী চাকৰিহে কাম আৰু বেলেগ নাই নেকি? আজিকালি ল'ৰা-ছোৱালীবোৰে চৰকাৰী চাকৰিৰ বাবে আশাপালি নিবনুৱা হৈ বহি থকাটো তাই বেয়া পায়। চৰকাৰী চাকৰিহে কেৱল উপাৰ্জনৰ উৎস নহয়। সেয়েহে তাই মনতে স্থিৰ কৰিলে। তাই পৰিশ্ৰম কৰিব যিমান পাৰে। তাই আৰ্থিক ভাৱে স্বাৱলম্বী হ'ব বিচাৰে। তাইৰ ককায়েকেও কয় “এতিয়াৰ পৰা তোৰ কেৰিয়াৰ তই নিজেই গঢ়িব লাগিব।” তাইৰ যিকোনো কাম কৰিবলৈ মন যায়।

তাই তাইৰ কামৰ সূচী এখন বনালে। পুৱাবেলা তাই কেইগৰাকীমান সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়ুৱায়। তাৰ পাছত তাই গা-পা ধুই, খাই-বৈ কামলৈ ওলাই যায়। আজৰি সময়ত তাই বিভিন্ন ধৰণৰ কিতাপ পঢ়ে। তাই কিতাপ পঢ়ি খুউব ভাল পায়। বিশেষকৈ আজিকালি তাই বিশ্লেষণাত্মক প্ৰৱন্ধ, ভাৱ গধুৰ উপন্যাস আদি বেছিকৈ পঢ়ে। তাই উইলিয়াম শ্বেক্সপীয়েৰ, হীতোশ ডেকা, হোমেন বৰগোঁহাঞি, চৈয়দ আব্দুল মালিক আদি লেখকৰ কিতাপ পঢ়িছে। তাই কবিতা আৰু গল্পও পঢ়ে। বাণিজ্য বিভাগৰ ছাত্ৰী যদিও তাই সাহিত্য চৰ্চা কৰি

ভাল পায়। তাই অথবা “টাইম পাছ” আৰু “এনজয়” কৰা অভ্যাসটো বেয়া পায়। তাই কামৰ জৰিয়তে “এনজয়” কৰে। বিভিন্ন কামত ব্যস্ত থাকি তাইৰ “টাইম পাছ” হৈ যায়। তাই আনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হোৱাটো ভাল নেপায়। তাই জীৱনটোনো কি জানিব বিচাৰে। জীৱনৰ সকলো ধৰণৰ বাস্তৱ অভিজ্ঞতা বিচাৰে। সেই বাস্তৱ অভিজ্ঞতা লাগে যিমানেই কঠোৰ নহওক কিয়। তাইৰ মতে জীৱনটো উপভোগ কৰিবলৈ বৰ্তমান এচাম যুৱ সমাজৰ দৰে ভুল পন্থা অৱলম্বন কৰা কোনো প্ৰয়োজন নাই। জীৱনটো বৰ সুন্দৰ। এই সুন্দৰ জীৱনক সুন্দৰ ব্যক্তিত্বৰে বহল দৃষ্টিভংগীৰে, উচ্চ চিন্তা ধাৰাৰে, পৰিশ্ৰমেৰে আৰু অধিক সৌন্দৰ্যময় কৰিব পাৰি। যদিও বৰ্তমান দেশৰ, সমাজৰ পৰিস্থিতি বিশৃংখল, অশান্ত তথাপি নিজৰ শৃংখল মানসিকতাৰে প্ৰবল উদ্যম আৰু অধ্যৱসায়েৰে নিজকে সুন্দৰভাৱে গঢ়িব পৰা যায়।

উন্নয়নই কেৰিয়াৰ, অধ্যয়ন আৰু বন্ধুত্ব এই তিনিওটাকে অসম্ভৱাল ভাৱে বজাই ৰাখিব বিচাৰে। সেয়েহে তাই মাজে মাজে তাইৰ লগৰ ছোৱালীৰ ওচৰলৈ যায়। সিহঁতৰ সুখ-দুখৰ খবৰ ৰাখে। তাইৰ কোনো ব্যৱহাৰতে যাতে সিহঁতে বেয়া নেপায় তাৰ বাবে তাই সদায় সতৰ্ক থাকে। অজানিতে কিবা ভুল কৰিলে তাই তৎক্ষণাত ক্ষমা খোজে।

কেইদিনমানৰ পাছত তাই এটা ব্যক্তিগত প্ৰতিষ্ঠানত পাৰ্ট টাইম কম্পিউটাৰ একাউণ্টেণ্টৰ কাম পালে। এই কাম পোৱাত তাই আগৰ চিলাই কামটো বাদ দিলে। কাৰণ পাৰ্ট টাইম হ'লেও তাই এই কামৰ বাবে আগতকৈ বেছি দৰমহা পাইছিল। ইতিমধ্যে তাইৰ পৰীক্ষাৰ ফলাফলো ঘোষণা কৰিলে। তাই দ্বিতীয় বিভাগত উত্তীৰ্ণ হ'ল। ফলাফল ভাল হোৱাত তাই স্থানীয় চৰকাৰী মহাবিদ্যালয়খনতে স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষত নাম ভৰ্তি কৰিলে। ফলাফল ভাল হ'লেও আৰু কলেজত নাম ভৰ্তি কৰিলেও তাই আগৰ দৰেই কাম কৰে। ৰাতিপুৱা সৰু সৰু ল'ৰা-ছোৱালীক পঢ়ুৱায়। তাৰ বাবে তাই সিহঁতৰ পৰা নিদিষ্ট মাত্ৰা দাবী নকৰে। সিহঁতে যি দিয়ে তাকে লয়। ৯ টা মান বজাত তাই কলেজলৈ ওলাই যায়। কামৰ পৰা তাই গধূলী ৫ বজাত ঘৰলৈ আহে। কামৰ পৰা আহি তাই হাত-মুখ ধুই অলপ শুই লয়। শুই উঠি তাই পঢ়ে ৰাতি দেৰিলৈকে। তাৰ মাজেদি কেতিয়াবা তাই ঘৰৰ ৰন্ধা-বঢ়া কামত বায়েকক সহায় কৰে। তেনেদৰেই তাই স্নাতক ডিগ্ৰী ললে। স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ কৰাৰ পাছত আৰু তাইৰ আগতে কাম কৰাৰ অভিজ্ঞতা থকাৰ বাবে তাই কোম্পানী এটাত ভাল কাম পালে। এতিয়া উন্নয়নই বুজি পায় জীৱন সংগ্ৰাম মানে কি।

শ্ৰী সীমা বৰদেউৰী
উ. মা. দ্বিতীয় বৰ্ষ

পদ মানুহে কামৰ বাবে পায়;

কিন্তু কাম কৰিব নোৱাৰিলে পদৰ মূল্য কি?

- গোপীনাথ বৰদলৈ।

সাম্প্ৰতিক কালত শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাৰ কাৰণ আৰু ইয়াৰ প্ৰতিকাৰ

অতি প্ৰাচীন কালৰে পৰা আমাৰ দেশত শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰচলন হৈ আহি আছে। সেই সময়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা আজিৰ দৰে আৰামদায়ক নাছিল। প্ৰথম অৱস্থাত ঋষি-মুনি সকলে ছাত্ৰসকলক আশ্ৰম বা টোলত শিক্ষা প্ৰদান কৰিছিল। কিছুৱে আকৌ শিক্ষাগুৰুৰ ঘৰতে থাকি আজৰি সময়ত তেওঁলোকৰ কাম কৰি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। অতীতত কাগজ-কলম নোহোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে কাগজ হিচাপে সাঁচী গছৰ পাত আৰু কলম হিচাপে চৰাইৰ পাখি ব্যৱহাৰ কৰিছিল। প্ৰাচীন কালৰ শিক্ষাত পুথিগত শিক্ষাৰ লগতে গাৰ্হস্থ্য জীৱনত প্ৰবেশ কৰিলে কেনেদৰে জীৱনধাৰণ কৰিব লাগিছিল তাৰো শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল।

বৰ্তমান বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰভাৱত শিক্ষা ব্যৱস্থাই এটা নতুন ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। আগৰদিনৰ দৰে যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আশ্ৰমত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব লগা নহয় তাৰ বাবে প্ৰায়বোৰ ঠাইতে শিক্ষানুষ্ঠান খুলি শিক্ষা প্ৰচাৰৰ বাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। বৰ্তমান সময়ৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা প্ৰাচীন কালতকৈ বহু উন্নত তথা আৰামদায়ক হলেও আগৰদিনৰ দৰে শান্তিপূৰ্ণ আৰু ফলপ্ৰসূ নহয়। বৰ্তমান সময়ত, শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত যিটো পৰিবেশ থাকিব লাগে সেই পৰিবেশ থকা দেখা নাযায়। শিক্ষাৰ এই পৰিবেশৰ ওপৰত কিছুমান কাৰকে প্ৰভাৱ পেলায়। সেই কাৰকবোৰৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হ'ল -

১) যুৱ উচ্ছংখলতা :

বৰ্তমান সময়ত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱা কাৰণবোৰৰ ভিতৰত যুৱ উচ্ছংখলতাই হৈছে প্ৰথম আৰু প্ৰধান কাৰণ। যুৱ উচ্ছংখলতাৰ চূড়ান্ত নিদৰ্শন হৈছে শিক্ষাগুৰুক অসন্মান কৰা। যাৰ ফলত শিক্ষাগুৰু সকলে শিক্ষা প্ৰদান কৰি থকা সময়ত কথাপাতি থকা, খোঁচা-বিদ্ৰা কৰি থকা, হাই-উকমি কৰি থকা ইত্যাদিবোৰ দেখা যায়। কেতিয়াবা হলস্থলীয়া পৰিবেশৰ বাবে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীয়েই নিজেই শ্ৰেণী-কক্ষ ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হোৱা দেখা যায়। তেনেদৰে শিক্ষাগুৰু শ্ৰেণী কক্ষত সোমালে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শ্ৰেণী কক্ষ ত্যাগ কৰি বাহিৰত আড্ডা মাৰি থকা দেখা যায় ফলত যি দুই চাৰিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী শ্ৰেণীত থাকে সেইকেইজনক শিক্ষাগুৰু সকলে

পঢ়াবলৈ অস্বীকাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হয়। যুৱ উচ্ছংখলতাৰ বাবেই শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত বেঞ্চ-ডেস্ক, দৰ্জা-খিৰিকী ভাঙি নিজৰ বাহুৰ বল প্ৰচলন কৰাটো, ব'ত-ত'ত তামোল-পান-চুপাৰি আদিৰ পিক্ পেলায় অস্বাস্থ্যকৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰাটো বৰ্তমান সময়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ নিত্য-নৈমন্তিক কাম হিচাপে ধৰি লৈছে যিয়ে শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট কৰাত মূল ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে।

২) দূৰদৰ্শন, বোলছবি আৰু ইণ্টাৰনেট :

দূৰদৰ্শন, বোলছবি আৰু ইণ্টাৰনেট অৱসৰ বিনোদনৰ মাধ্যম হিচাপে ইয়াৰ পৰা ভাল আৰু বেয়া দুয়োটায়ে প্ৰভাৱ মানুহৰ জীৱনৰ ওপৰত পৰে। ইয়াক যদি জ্ঞানবৰ্ধকৰ মাধ্যম হিচাপে গণ্য কৰো তেতিয়া উপকৃত হ'ব আৰু যদি মনোৰঞ্জনৰ মাধ্যম হিচাপে বিবেচনা কৰো তেতিয়া তাৰ পৰা ধ্বংস হোৱাৰ সম্ভাৱনা বেছি। বৰ্তমান সময়ত যুৱ সমাজে দূৰদৰ্শন আৰু বোলছবিক কেৱল মনোৰঞ্জনৰ মাধ্যম হিচাপে ধৰি লৈছে আৰু ইণ্টাৰনেটক কেৱল অল্লীল দৃশ্য চোৱা, অল্লীল কথা প্ৰেৰণ কৰা, প্ৰেমৰ প্ৰস্তাৱ দিয়াৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰিছে, ফলত অতিপাত যৌন উদ্বেজক দৃশ্য, হত্যা, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ, মাৰপিট আদিবোৰ চায় সমাজত বহুতো অৱনৈতিক কাম সংঘটিত কৰিছে আৰু শিক্ষাৰ বহুত মূল্যবান সময় নষ্ট কৰিছে। দূৰদৰ্শন, বোলছবি, আৰু ইণ্টাৰনেটত সঘনে মাৰপিট চায় শিকি শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত বা আন কোনো ঠাইত লগৰ-লগৰীয়া বা বয়স্কলোকৰ লগতো কাজিয়া পেচাল কৰিবলৈ কুষ্ঠাৰোধ নকৰা হৈছে। গতিকে উপৰোক্ত মাধ্যমৰ যোগেদি শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱা দেখা যায়।

৩) বেগিং :

বেগিং হৈছে এক শৈক্ষিক ব্যাধি। ফলত বৰ্তমান সময়ৰ ভয়ংকৰ শৈক্ষিক সমস্যা ৰূপে ঠিয় দিছে। ইয়াৰ জৰিয়তে জ্যেষ্ঠ সকলে নৱাগত সকলৰ ওপৰত নিজৰ প্ৰভুত্ব বিস্তাৰ কৰি তেওঁলোকক ব্যতিব্যস্ত কৰি তোলে। চিনাকী পৰ্বৰ নামত যি বেগিং হয় সেই বেগিংও বহুতো অপকৰ্ম কৰিবলৈ কোৱা হয়, অল্লীল প্ৰশ্ন সোধা হয় আৰু সেইবোৰ নকৰিলে মাৰধৰ কৰাও দেখা যায়। শেষত উপায় নাপায় বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে মাক-দেউতাকৰ সোণৰ সপোন

চুড়মাৰ কৰি শিক্ষাৰ জীৱন জলাঞ্জলি দি ঘৰমুৱা হ'বৰ বাবে বাধ্য হয় যিয়ে শিক্ষা জগতত বেয়াকৈ প্ৰভাৱ পেলায়।

৪) একটিপূৰ্ণ পৰিচালনা :

একটিপূৰ্ণ পৰিচালনাও শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট হোৱাৰ কাৰণ বুলি ধৰা হয়। বৰ্তমান প্ৰায়বোৰ শিক্ষানুষ্ঠানতে এনে পৰিচালনা দেখা যায়। বিশেষকৈ নাম ভৰ্ত্তি (Admission)ৰ সময়ত এনে হোৱা দেখা যায়। যিটো তাৰিখত নাম ভৰ্ত্তি শেষ তাৰিখ দিয়া থাকে সেই তাৰিখৰ পিছতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুৰব্বীক দান-বৰঙণি দি নাম ভৰ্ত্তি কৰে। যিটো প্ৰকৃততে অনৈতিক। এনে হোৱাৰ বাবে আৰু কোনোৱে নাম ভৰ্ত্তি কৰিব বুলি ভাবি শ্ৰেণীকক্ষ কেতিয়াৰ পৰা হ'ব তাৰ জাননী নিদিয়ৈ। ফলত নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ভিতৰত লোৱা সকলে শ্ৰেণীকক্ষ হ'ব বুলি ভাবি হয় আহি ঘূৰি যায়; নহয় বিদ্যালয়তে থাকি কথা পাতি হাই উৰুৰুমি কৰি ছলছুলীয়া পৰিবেশ সৃষ্টি কৰে। যিটোৱে শিক্ষাৰ পৰিবেশ নষ্ট কৰে।

৫) অভিভাৱকৰ অমনোযোগিতা :

শিশুৰ চৰিত্ৰ গঠনত অভিভাৱকৰ ভূমিকাই অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। শিশু এটাই যিটো পৰিবেশত ডাঙৰ হয় সেই পৰিবেশৰেই প্ৰভাৱ শিশুটোৰ ওপৰত পৰে। যদি শিশুটোৰ দেউতাক বা আন কোনোৱে সদায় মদ-পানী খায় ঘৰত কাজিয়া কৰে তেতিয়া সেই শিশুটোৱে ডাঙৰ হলে তেওঁলোকৰ আদৰ্শকেই গ্ৰহণ কৰিব। অভিভাৱকৰ অমনোযোগিতাৰ ফলতেই বহু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়লৈ বুলি আহি যতে ততে আড্ডা মাৰি থকা, চিনেমা চোৱা আদিকে পৰিলক্ষিত হয়। বৰ্তমান অভিভাৱকবোৰৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ ভুল হৈছে শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত তিনিমাহ বা ছমাহৰ মূৰে মূৰে শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীৰ উপস্থিতিত যি অভিভাৱকৰ মিটিং পতা হয় তাত দুই এজনৰ বাদে সৰহ ভাগেই উপস্থিত থকা দেখা নাযায়। যাৰ ফলত তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ প্ৰতি শিক্ষাগুৰুসকলৰ মনোভাৱ কেনেকুৱা, বিদ্যালয়ত সদায় উপস্থিত থাকে নে নাথাকে, স্বভাৱ-চৰিত্ৰ, পঢ়া-শুনাত কেনেকুৱা আদি কথাবোৰ জানিব নোৱাৰে। ফলত উপযুক্ত পৰামৰ্শৰ অভাৱত দিনক দিনে নৈতিকতাবোধ হেৰাই যোৱা দেখা যায়। যিয়ে শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত প্ৰভাৱ পেলায়।

৬) শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ অমনোযোগিতা :

শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ অমনোযোগিতায়েও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰকৃত শিক্ষাৰ পৰা বিৰত ৰাখি শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট কৰে। চৰকাৰে ১৪ বছৰৰ তলৰ সকলো ল'ৰা-ছোৱালীয়েই যাতে প্ৰাথমিক শিক্ষা বাধ্যতামূলক ভাৱে ল'বৰ বাবে সৰ্বশিক্ষা আঁচনি তৈয়াৰ কৰিছে। হলেও এই আঁচনি সকলো ঠাইতে সফল হোৱা নাই। তাৰ কাৰণ হৈছে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীৰ অমনোযোগিতা, তেওঁলোকে আঁচনিৰ বিষয়ে ভালদৰে বুজি নোলোৱাৰ বাবেই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাত অপৰাগ হৈছে। সেইদৰে আনন্দমূলক শিক্ষা আঁচনি একেবাৰে সফল

ন'হল যিটো সৰ্বশিক্ষাৰ আগতে লৈছিল। এই আঁচনিৰ মতে প্ৰাথমিক স্তৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বিদ্যালয়ত আমনি নাপায় তাৰ বাবে নাচ-গানৰ যোগেদি শিক্ষা দিয়া ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। সেইবাবে প্ৰতিখন বিদ্যালয়ৰে এজন বা দুজন শিক্ষক বা শিক্ষয়িত্ৰী প্ৰশিক্ষণৰ বাবে পঠোৱা হয়। প্ৰশিক্ষণত অমনোযোগিতাৰ বাবে নাচ-গান কৰি শিক্ষা দিয়া ব্যৱস্থা দেখা নাযায়। ফলত কণ কণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰে আমনি লাগিলেই চিঞৰ বাখৰ আৰম্ভ কৰে। শিক্ষাগুৰু সকল সময় মতে শ্ৰেণী কক্ষলৈ নহাটোও ছলছুলীয়া পৰিবেশৰ কাৰণ হ'ব পাৰে। যিটোৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰকৃত শিক্ষাৰ পৰা বিৰত ৰাখি শিক্ষাৰ পৰিবেশ কিছু হলেও নষ্ট কৰে।

প্ৰতিকাৰ :

বৰ্তমান সময়ত যি হাৰত শৈক্ষিক পৰিবেশ বিনষ্ট হৈ গৈ আছে সেইদৰে বাঢ়ি গৈ থাকিলে কেইবছৰ মানৰ পিছত শিক্ষাৰ পৰিবেশ একেবাৰে নাইকিয়া হৈ যাব। এই অৱস্থা পোৱাৰ আগতে আমি কেনেদৰে তাক প্ৰতিৰোধ কৰিব পাৰি সেইটো চিন্তা কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত মূল ভূমিকা লব পাৰে উঠি অহা যুৱচামে। তাৰ বাবে তেওঁলোকক প্ৰয়োজন হ'ব ভাল চৰিত্ৰ আৰু সুস্থ যুৱমানসিকতা। ভাল চৰিত্ৰ গঠন হ'ব অভিভাৱকৰ পৰাই তথা ঘৰৰ পৰাই কাৰণ ঘৰখনেই হৈছে "চৰিত্ৰ গঠনৰ মূল কমাৰশাল"। অভিভাৱকে যদি ল'ৰা-ছোৱালীৰ আগত নিজৰ সন্মান বজাই ৰাখি সিহঁতৰ প্ৰতি মনোযোগ দিয়ে নিশ্চয় শিশুটো ভাল চৰিত্ৰবান হ'ব। আৰু সুস্থ যুৱমানসিকতা গঠন হয় গ্ৰন্থৰ যোগেদি। গ্ৰন্থৰ দ্বাৰা যিয়ে তাৰ উপযোগিতা তথা সুফল বুজিব পাৰে তেনে কাহানিও গ্ৰন্থ এৰাই চলিব নোৱাৰে। কাৰণ গ্ৰন্থই কাকো প্ৰভাৱ নকৰে, ই আজীৱন সুখে-দুখে মানুহৰ লগতে থাকি প্ৰকৃত বন্ধু হিচাপে কাম কৰে। বৰ্তমান সময়ত গ্ৰন্থই যে সৰ্বসৰ্বা তাক ইংৰাজ লেখক এডৱাৰ্ড বুলবাৰ লিটনৰ উদ্ধৃতিৰ পৰা জানিব পাৰি। তেওঁৰ মতে - "We may live without poetry, music and art we may live without conscience and live without friends, we may live without cooks, but civilized men cannot live without books".

শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত শৈক্ষিক পৰিবেশ আনিবৰ বাবে সুস্থ যুৱমানসিকতাৰ লগতে বোলছবি, দূৰদৰ্শন আৰু ইণ্টাৰনেট আদিৰ পৰা জ্ঞানবৰ্ধক কথাবোৰ গ্ৰহণ কৰি অন্তৰীল, অৰুচিপূৰ্ণ মাৰপিট আদিবোৰ পৰিহাৰ কৰিব লাগে। ইণ্টাৰনেটক যদি শিক্ষাৰ মাধ্যম হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তেনেহলে তাৰ পৰা আমি অভাৱনীয় কথা জানিব পাৰো। সেইদৰে ৰেগিংৰ জৰিয়তে যাতে শিক্ষাৰ পৰিবেশ বিনষ্ট কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে ছাত্ৰ একতা সভাই বলিষ্ঠ পদক্ষেপ লব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী সকলৰ সহায় সহযোগ অতি প্ৰয়োজন। চিনাকী পৰ্বৰ নামত জ্যেষ্ঠ সকলে নৱাগত

সকলক অতিহাজ্য নকৰি তেওঁলোকৰ মাজত বন্ধুত্ব, সহনশীলতা, প্ৰেম আৰু বিশ্বাসৰ মাজেদি চিনাকী পৰ্ব কৰিলে নিশ্চয় বিদ্যালয়বোৰত শান্তিৰ পৰিবেশ স্থাপন হ'ব।

শেষত যিটো ক্ৰটিপূৰ্ণ পৰিচালনা ব্যৱস্থা আছে তাক ক্ৰটীহীনভাৱে ৰাখিব পৰাটো শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুৰব্বীৰ নিজৰ গৌৰৱ। সেইবাবে গোটেই পৰিচালন ব্যৱস্থাটো নিজেই নিৰীক্ষণ কৰিব লাগে। আভ্যন্তৰীণ আৰু বাহ্যিক পৰিচালনা নীতি-নিয়মবোৰ কঠোৰ ভাৱে বাস্তৱ তেওঁৰ লগতে আন কৰ্মচাৰীয়ে সেই নিয়মবোৰ মানি চলিবৰ বাবে দায়বদ্ধ থাকিব লাগে। বিদ্যালয়বোৰ সদায় ১০ বজাৰ পৰা ৩ বজালৈকে সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী উপস্থিত থাকিবৰ বাবে ধৰা বন্ধা নিয়ম বাস্তৱ দিব লাগে আৰু এই নিয়ম ভংগ কৰিলে তাৰ বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। শ্ৰেণীকক্ষ বহি থকা সময়ত যাতে আন কোনোৱে হলস্থলীয়া পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুৰব্বীয়ে অন্ততঃ দিনতো দুবাৰ বা তিনিবাৰ গোটেই বিদ্যালয় ঘূৰি ক'ত শ্ৰেণী বহিছে ক'ত বহা নাই সেইটো নিৰীক্ষণ কৰি য'ত বহা নাই তাত নিজে নাইবা আন কোনো শিক্ষাগুৰুক নিয়োগ কৰি হলস্থলীয়া পৰিবেশ কিছু কম কৰিবলৈ আৰু আন শিক্ষাগুৰু সকলেও সেইটো কৰ্তব্য বুলি গণ্য কৰি তাৰ প্ৰতি হেমাৰি নকৰিলে নিশ্চয় শিক্ষানুষ্ঠানবোৰত শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব। যিটোৱে বৰ্তমান প্ৰতিযোগিতামূলক বিশ্বত সমানে ফেৰ মাৰি যাবলৈ সহায় কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ জীৱন উজ্জ্বল কৰিব।

২৪ লোহিত ফুকন

স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ।

অসমীয়া মানুহে পইচা খৰছ কৰি এমুঠি বিড়ি আনি হুপিব তথাপি
এখন পুথি বিনি নপঢ়ে; লাগিলে প্ৰেমৰ বগাইনী অশ্বলিত পুথিয়েই
হওক।
- ড॰ বাণীকান্ত কাকতি।

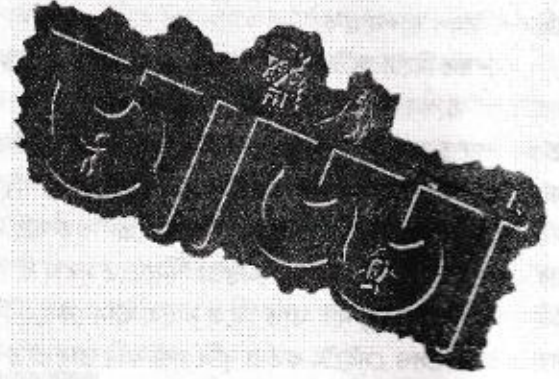
আড্ডা দুটা আখৰেৰে গঠিত এই সৰু শব্দটোৰ প্ৰতি সকলো লোকৰে এক অনামী আকৰ্ষণ আছে। সাধাৰণতে এই আড্ডা শব্দটো কেইজন মান পৰিচিত ব্যক্তিৰ মাজত এক নিৰ্দিষ্ট স্থানত হোৱা বিভিন্ন অলাপ আলোচনাকে সাধাৰণ বা প্ৰচলিত ভাষাত আড্ডা বুলি কোৱা হয়। আড্ডা বুলি কলে সকলোৰে মনত এক বিৰূপ ধাৰণাই জন্ম লয়। এইটো স্বাভাৱিক কিয়নো স্থান বিশেষে কিছুমান আড্ডা স্বৰূপেই যেন বিৰূপ ধাৰণা জন্ম দিয়াৰ বাবে। সেইবাবে মানুহে অন্য স্থানত বহা আড্ডাবোৰক ভাল চকুৰে নাচায়। কিন্তু প্ৰকৃততে এইটো সত্য নহয়। প্ৰকৃততে আড্ডা হৈছে মানৱ জীৱনৰ এক অবিচ্ছেদ্য অংগ, কিছুমান আড্ডাক বাদ দি, আমি ভাতৰ লগত পানী খোৱাৰ দৰেই আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ এক স্বাভাৱিক ঘটনা। আমি আহাৰবোৰত যেনেকৈ প্ৰটিন, ভিটামিন পাওঁ ঠিক তেনেকৈ আড্ডাবোৰৰ পৰা আমি বহুতো ভাল প্ৰয়োজনীয় কথা শিকিব পাৰো।

আয়াৰলেণ্ডৰ ভাণ্ডি বিশ্বদ্যালয়ৰ অধ্যাপক নিকলাচ এথলাৰৰ মতে “আড্ডা” হৈছে মানৱ জীৱনৰ এক প্ৰয়োজনীয় অংশ তেনে আড্ডাক উশাহ নিশাহৰ লগত কৰি কেঁচে যে জীয়াই থাকিবলৈ আমাক যেনেকৈ উশাহ নিশাহৰ প্ৰয়োজন ঠিক তেনেকৈ এটা চিত্তাহীন জীৱনৰ আড্ডা বা আলাপ বা আলোচনাৰ সিমানেই প্ৰয়োজন।

পুৰুষ-মহিলা উভয়ে আড্ডাত বহি ভাল পায়। যদিও মহিলা সকলৰ মাজত হোৱা আলাপ আলোচনাক পুৰুষ সকলে বৰ বেছি গুৰুত্ব নিদিয়। কাৰণ অতীজৰ পৰা পুৰুষ সমাজত এইটো অপবাদ চলি আহিছে যে মহিলা সকলে পুৰুষ সকলতকৈ বেছি কথা কয় আৰু মহিলা সকলে আলোচনা কৰা প্ৰায়বোৰ কথাই অপৰ্য্যকৰী আৰু পৰচৰ্চা। অক্সফৰ্ড অভিধানৰ মতেও “Gossip” অৰ্থাৎ আড্ডাক Especially of Woman বুলি কোৱা হয়। কিন্তু প্ৰকৃততে এইটো সত্য নহয় কাৰণ এনে গৱেষণামূলক অধ্যয়ণৰ পৰা দেখা গৈছে যে পুৰুষেও মহিলাৰ সমানেই কথা পাতে।

সকলো শ্ৰেণীৰ মাজত হোৱা আড্ডা জনপ্ৰিয়। বিভিন্ন শ্ৰেণী লোকৰ বাবে আড্ডাৰ স্থান বেলেগ বেলেগ হ'ব পাৰে। সাধাৰণতে ক্লাব, কলেজৰ কেণ্টিন, হোষ্টেল কম, বন্ধু বান্ধৱৰ ঘৰত নাইবা মেচত দোকানৰ সন্মুখ ভাগ আড্ডাৰ বাবে সুবিধাজনক স্থান। যুৱক সকলৰ আড্ডাৰ স্থান হৈছে বিশেষকৈ ক্লাব, কলেজৰ কেণ্টিন, হোষ্টেলৰ কম, দোকান বা ৰেষ্টুৰেণ্ট ইত্যাদি। আনহাতে বয়স্ক লোকৰ যেনে চাকৰিয়াল সকলৰ আড্ডাৰ স্থান হৈছে অফিচ ভিত্তি ক্লাব।

আড্ডাৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ আড্ডাত ভাগ লোৱা লোকসকলৰ মাসিকতাৰ ওপৰত বহু পৰিমাণে নিৰ্ভৰ কৰে। কাৰণ আড্ডাৰ বিষয় বস্তুৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমি আড্ডাত ভাগ লোৱা স্বভাৱ চৰিত্ৰৰ এটা পূৰ্ণ আভাস পাব পাৰো। উদাহৰণ স্বৰূপে, আমি চহৰৰ কিছুমান তিনিআলিত বহা বিশেষ আড্ডাৰ কথা উনুকিয়াব পাৰো। এনে

আড্ডাবোৰৰ মূল কাম হৈছে পথচাৰীক নানা মন্তব্য দি অতীষ্ট কৰাৰ লগতে তাৰ কাষৰ পৰিবেশটো দুৰ্বিত কৰা। দেখা যায় যে এনে আড্ডাত ভাগ লোৱা লোকসকলৰ মানসিকতা প্ৰায়ভাগেই অৰ্ধশিক্ষিত নাইবা সমাজৰ ভদ্ৰ লোকসকলৰ লেকাম নোহোৱা উতনুৱা সুপুত্ৰসকল।

সমাজৰ গুণী জ্ঞানী লোক যেনে শিক্ষী, সাহিত্যিক, চিকিৎসক, অধ্যাপক আদিয়ে আড্ডা দিয়ে। এনেবোৰ আড্ডাৰ প্ৰকৃততে গহীণ গভীৰ। আমি খোৱা খাদ্যবোৰৰ পৰা যেনেকৈ প্ৰটিন, ভিটামিন পাওঁ ঠিক তেনেকৈ আমি এই আড্ডাবোৰৰ পৰা বহুতো ভাল প্ৰয়োজনীয় কথা শিকিব পাৰো। কবি সাহিত্যিক সকলৰ মাজত বহা আড্ডাবোৰ হৈ পৰে কেতিয়াবা সৃষ্টিৰ উৎস। এই আড্ডাবোৰৰ মাজতেই কেতিয়াবা বিখ্যাত কবিতা, গল্প, উপন্যাসৰ সৃষ্টি হয়।

আড্ডাবোৰক আমি জ্ঞান কৰা বাতৰিৰ ভঁৰাল বুলিও কব পাৰো। এনে আড্ডাবোৰে বিভিন্ন বিষয় সাঙুৰি লয়। নিজৰ ঠাইখনত ঘটনা দৈনন্দিন ঘটনাবোৰৰ ওপৰিও দেশ বিদেশৰ বিভিন্ন ঘটনা, খবৰ সংস্কৃতি, সমাজনীতি আদিয়ে এনে আড্ডাবোৰক আলোচনাৰ বিষয়ৰূপে পৰিগণিত হয়। আজিৰ কমব্যাণ্ড পৃথিৱীত এনে কিছুমান লোক আছে যি এখন্তেক সময় ধৈৰ্য্যৰে বহি বাতৰি কাকতখন মেলি লবলৈ সময় নাপায়। এনে লোকৰ আড্ডাবোৰ হৈ পৰে বাতৰি সংগ্ৰহৰ উৎস। আড্ডাবোৰত আমি কিছুমান সমস্যা আড্ডাবোৰ ভাগলোৱা অন্য মানুহৰ আগত কবলৈ সুবিধা পাওঁ আৰু তাৰ প্ৰতি প্ৰয়োজনীয় সহাবি লাভ কৰিব পাৰো, ইজনে সিজনে সমাধান কৰাত আগ ভাগ ললে বন্ধুত্ব অটুট থাকে লগতে সামাজিক বন্ধনটোত কটকটীয়া হৈ পৰে। আড্ডাবোৰৰ পৰা কিছুমান সৰু সৰু খবৰ যেনে এখন ভাল কিতাপ বজাৰত ওলোৱা নাইবা এটা কেছেটৰ খবৰ পাব পাৰো।

মিটিগান ইউনিভাৰচিটিৰ অধ্যাপকসকলে কৰা এক অধ্যয়ন মতে আড্ডাই তথা মানুহক শাৰীৰীক মানসীক চিন্তা চৰ্চাৰ পৰা

অব্যাহত ৰাখে। এজন মানুহে ধূম-পান কৰে নাইবা কিবা সমস্যাৰ সন্মুখীন হলে সেই চিন্তাৰ পৰা মুক্ত হবলৈ কিন্তু তেওঁ যদি সমস্যা সমূহ আড্ডাত ভাগ লয় আনৰ লগত ব্যক্ত কৰে তেতিয়া তেওঁ এক সমাধান বিচাৰি পাব পাৰে আৰু ধূম-পান আৰু মদ খোৱাৰ পৰা আতৰি থাকিব পাৰে।

আড্ডা মানুহে ভবাৰ দৰে যিমান অপকাৰী তাতকৈ ই বহুগুণে উপকাৰী। পুৰুষ-মহিলা উভয়ে আড্ডাত ভাগ লব লাগে কাৰণ সমাজৰ প্ৰায়ভাগ মহিলাই সমাজৰ এগৰাকী গৃহিণী। তেওঁলোকে দিনটো নিজৰ ঘৰখনক লৈয়ে ব্যস্ত হৈ থকাৰ বাবে দেশখনত কি ঘটি আছে তাৰ প্ৰতি তেওঁলোকে সম্পূৰ্ণ অজ্ঞ। সেয়েহে এনে আড্ডাবোৰত ভাগ ললে মহিলা সকলেও বহু পৰিমাণে উপকৃত হব।

সেয়ে আমি আড্ডাবোৰত বেয়া চকুৰে চোৱা অনুচিত। এটা কথা লক্ষণীয় যে আড্ডাবোৰে সমাজত বহু পৰিমাণে প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। সেয়েহে আড্ডাবোৰত যাতে পৰচী নহয় তাৰ প্ৰতি চকু দিব লাগে। পৰচীই মানুহৰ মাজত থকা বন্ধুত্বৰ এনাৰ্জী ডাল শিথিল কৰি দিয়াৰ লগতে সামাজিক বান্ধোন শিথিল কৰে ফলত মানবীয়তাৰ পতন ঘটে।

যি কি নহওক আড্ডা হৈছে মানৱ জীৱনৰ এটি অতি প্ৰয়োজনীয় অংশ যাৰ দ্বাৰা এজনে আনজনৰ প্ৰতি দায়িত্ববোধৰ সৃষ্টি হয় আৰু মানবীয়তা বজাই ৰখাত সহায় কৰে।

২৪ অৰূপ সোনোৱাল
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

হাঁহি বানে?

ভীৰৰ মাজত বাছত এজন শকত মানুহ থিয় হৈ গৈছিল। তেখেতৰ ওচৰৰ জনৈ শকত জনক ক'লে -

আপুনি ইমানকৈ ঠেলি আছে ক'লেই?

শকত মানুহজনে গহীয়াই ক'লে - মই ঠেলা নাই, উশাহহে লৈছো।

এখন পগলা ফাটেকৰ এটা পগলাই পানীত পৰি আত্মহত্যা কৰিবলৈ ওলাইছিল। তাৰে পগলা এটাই পানীত পৰাৰ পৰা তাক বচাইছিল। পৰিদৰ্শকে তাৰ কাম দেখি মাতি আনি ক'লে - তুমি আৰোগ্য হৈছা। তোমাক ঘৰলৈ যাবলৈ দিয়া হ'ব।

তেতিয়া তাৰে এজন চুইপাৰে দৌৰ মাৰি আহি ক'লে - চাৰ পানীত পৰা পগলাটোৱে গছত ছিপ লৈ আছে।

পগলাটোৱে গহীয়াই মাত দিলে, মই তাক শুকাবলৈ দিছো।

শইকীয়া : মন্দিৰৰ লক্ষ্মী আৰু গৃহ লক্ষ্মীৰ মাজত পাৰ্থক্য কি?

বৰা : মন্দিৰৰ লক্ষ্মীক পূজিলে পইচা আহে আৰু গৃহ লক্ষ্মীক পূজিলে হাতত থকাখিনিও যায়।

২৫ সংগ্ৰাহিকা - প্ৰনিতা ভাগৱতী
একাদশ শ্ৰেণী।

“সামাজিক পৰিবৰ্ত্তন আৰু অৱসৰ প্ৰাপ্ত লোক”

পৃথিৱীৰ সকলো সমাজেই পৰিবৰ্ত্তনীয়। সামাজিক পৰিবৰ্ত্তন এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া। এইটো কথা সকলোৱেই জানে যে এখন সমাজ পাৰস্পৰিক বান্ধোনেৰে বান্ধ খাই থাকে। এই পাৰস্পৰিক বান্ধোনেৰে আধাৰ হৈছে সামাজিক সম্বন্ধ। সামাজিক ক্ৰিয়াৰ পৰিণতি স্বৰূপে সৃষ্টি হয় সামাজিক সম্বন্ধৰ। সামাজিক পৰিবৰ্ত্তনে সামাজিক সম্বন্ধৰ কথাকে সূচায়। সমাজৰ ব্যক্তি সকলে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ সামাজিক সম্বন্ধত আৱদ্ধ হৈ থাকে বিভিন্ন স্তৰত। সমাজৰ প্ৰকৃত স্বৰূপ প্ৰকাশ পায় আচলতে সামাজিক সম্বন্ধৰ এই দিশটোৰ যোগেদিয়ে। বিভিন্ন ব্যক্তিৰ মাজত সঘনে সংঘটিত হোৱা সামাজিক ক্ৰিয়াৰ ফলতে সামাজিক সম্বন্ধৰ সূচনা হয়। গতিকে বিভিন্ন ব্যক্তি আৰু সমাজৰ লগত এটা নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। সেইটো যিয়েই নহওক, ব্যক্তিৰ বিকাশত সহজাত প্ৰবৃত্তি বা জন্ম সূত্ৰে আহৰণ কৰা গুণ সমূহে কেৱল প্ৰভাৱ বিস্তাৰ নকৰে, কাৰণ ব্যক্তিত্ব হৈছে এক সামগ্ৰিক অৱস্থা, জীৱনৰ সমগ্ৰ দীৰ্ঘ প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা লাভ কৰা অভিজ্ঞতাৰ সঞ্চিত কৰণেও ব্যক্তিত্বৰ ক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। সেয়েহে সামাজিক পৰিবৰ্ত্তনত অৱসৰ প্ৰাপ্ত লোকৰ এটা ডাঙৰ দায়িত্ব আছে।

সামাজিক পৰিবৰ্ত্তন বোলোতে সমাজত প্ৰচলিত ৰীতি-নীতি, প্ৰথা, আদৰ্শ, দৃষ্টিভঙ্গী, চাল-চলন, সাজ-পাৰ, আদিৰ উপৰিও অথন সমাজৰ, শিল্প-কলা, অৰ্থনীতি, ৰাজনীতি, শিক্ষা ব্যৱস্থা, স্বাস্থ্য, খাদ্য আদিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ কথাও কোৱা হয়। কিন্তু সামাজিক পৰিবৰ্ত্তনৰ লগত, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক, ঔদ্যোগিক সাংস্কৃতিক আদিৰ পৰিবৰ্ত্তনৰ সৈতে কিছু পাৰ্থক্য আছে। এই পৰিবৰ্ত্তন সমূহৰ মাজত পাৰ্থক্য থাকিলেও ইটোৰ লগত সিটোৰ ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক নথকাও

নহয়। কিয়নো সমাজ অনুসৰি সংস্কৃতিয়ে গঢ় লোৱা বা সংস্কৃতিক প্ৰভাৱে সামাজিক জীৱন গঢ় দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ওতঃপ্ৰোত সম্বন্ধ আছে। সেয়ে সামাজিক পৰিবৰ্ত্তনৰ ক্ষেত্ৰত সমাজৰ আন কেইটা পৰিবৰ্ত্তনৰ কথাও কিছু ক্ষেত্ৰত বাদ দিব নোৱাৰি। উদাহৰণ স্বৰূপে, অন্তৰ্বিবাহী সমূহবোৰে বৰ্হি বিবাহ কৰিবলৈ ললে সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট পৰিবৰ্ত্তন সাধন হ'ব। সেইদৰে সামাজিক সম্বন্ধৰ ক্ষেত্ৰটো আমূল পৰিবৰ্ত্তন দেখিবলৈ পোৱা যাব। গতিকে সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক উভয় দিশৰ মাজত সম্বন্ধ থকাৰ

দৰে আন কেইটা পৰিবৰ্ত্তনৰ দিশৰ লগতো ইয়াৰ যথেষ্ট সম্বন্ধ আছে। যেনেকৈ কৃষি নিৰ্ভৰশীল সমাজৰ লোকসকলে যন্ত্ৰপাতিৰ উদ্ভাৱনৰ লগে লগে উদ্যোগিক, অৰ্থনৈতিক পৰিবেশ গঢ়ি তুলিলে মানুহৰ খোৱ-বোৱা, সাজপাৰ, সঞ্চয়, শ্ৰম-বিভাজন, বিনিয়োগ, বিতৰন আদিৰ ক্ষেত্ৰত যি পৰিবৰ্ত্তনৰ সূচনা হ'ব, সেই পৰিবৰ্ত্তনে আগৰ কৃষি নিৰ্ভৰশীল সমাজখনৰ লোকসকলৰ মাজত থকা পাৰস্পৰিক সম্বন্ধলৈও পৰিবৰ্ত্তন আনিব। গতিকে এটা দিশত হোৱা পৰিবৰ্ত্তনৰ প্ৰভাৱ আন আন দিশতো যে পৰিব সেই বিষয়ে বহলাই নকলেও হ'ব।

ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত সমাজৰ প্ৰভাৱ এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া বুলি কব পাৰি। সমাজৰ প্ৰভাৱ কাৰো ব্যক্তিগত নহয়। কিন্তু যিখন সমাজত মানুহে বস-বাস কৰি থাকে, সেইখন সমাজৰ প্ৰভাৱক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰে। সেইকাৰণে এখন সমাজৰ সাংস্কৃতিক প্ৰভাৱে ব্যক্তিক প্ৰভাৱিত কৰাটো এক স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়া। এজন ব্যক্তিৰ ব্যক্তিত্বৰ লগত সমাজৰ এই স্বাভাৱিক প্ৰক্ৰিয়াৰ কথাষাৰে ইয়াকেই প্ৰতিপন্ন কৰিছে যে কোনো এখন সমাজৰ প্ৰচলিত যিকোনো আৰ্হিয়ে ব্যক্তিত্বৰ বিকাশৰ সীমাৰেখা নিৰূপন কৰে।

এজন অৱসৰ প্ৰাপ্ত ব্যক্তিৰ চিন্তা-চৰ্চা, বিচাৰ-বিবেচনা, নিয়মানুবৰ্ত্তিতা সময়নিষ্ঠতা, জ্ঞান-বিশ্বাস আদি আভ্যন্তৰীণ দিশৰ

দৰেই খাদ্য, সাজপাৰ, ঘৰদুৱাৰ, যান-বাহন আদি বৰ্হিক দিশৰ ক্ষেত্ৰতে চিন্তা চৰ্চা কৰিবলৈ সমসাময়িক সামাজিক প্ৰভাৱে প্ৰেৰণা যোগায়। সেইকাৰণে অৱসৰপ্ৰাপ্ত লোকৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ কাৰ্য্যকলাপ, আচাৰ-ব্যৱহাৰ, চাল-চলন, ৰীতি-নীতি, পিন্ধন-উৰণ, মাত-কথা, ধ্যান-ধাৰণা, বিশ্বাস, শিক্ষা, ধৰ্মীয় আদি বিভিন্ন কাৰ্য্য প্ৰণালীতেই সামাজিক ভাৱাদৰ্শ পৰিলক্ষিত হয়। আনহাতে এখন সমাজত সাধুতা, নম্ৰতা, উদাৰতা অথবা শত্ৰুতা, উশুংখলতা আদি সকলো বিলাক সামাজিক বাতাবৰণ অনুসৰি গঢ় লৈ উঠে।

বৰ্তমান আমাৰ সমাজ বিলাকত অৱসৰপ্ৰাপ্ত লোকসকলৰ কাৰ্য্যক্ৰমৰ কিছু পৰিবৰ্তন হোৱা দেখা গৈছে। কৰ্মশক্তি থকা পৰ্য্যন্ত চৰকাৰী বা চৰকাৰী স্বকীয় ভিত্তিত থকা প্ৰতিস্থান বিলাকত যিমান দিন পাৰে কাম কৰি অৱশেষত বৃদ্ধ বয়সটো সাধাৰণতে ল'ৰা-ছোৱালীৰ আশ্ৰয়ত কটায়। যি সকলৰ এনে সুবিধা নাই -- সেইসকলৰ কিছুলোকে 'বৃদ্ধ-নিবাস'ৰ সন্ধানত ঘূৰে আৰু কিছুলোকে মঠ-মন্দিৰ-মহজিত-গীৰ্জা-গোবদোৱাৰা আদিত বাকী থকা জীৱনৰ দিন কেইটা পাৰ কৰায়। ইতিমধ্যে কলিকতা, মুম্বাই আদিৰ দৰে চহৰত 'বৃদ্ধ-নিবাস' গৃহৰ নিৰ্মানৰ কাম আৰম্ভ হৈছে। কলিকতাত 'নবনীড়' নামৰ 'বৃদ্ধ-নিবাস' বৰ্তমান প্ৰায় সকলোৰেই জনাজাত হৈ পৰিছে। আমেৰিকাত এনেবোৰ প্ৰতিস্থানক 'নাছিং হোম' বুলি জনাজাত। জাপান, আমেৰিকা, ইউৰোপ আদি শিল্প প্ৰধান দেশবোৰত এনে পৰিস্থিতি বহুদিনৰ আগেয়ে দেখা দিছে বাবে তেওঁলোকে তাৰ প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা সেইমতে কেতিয়াবাই কৰি লৈছে। পিছে আমাৰ সমাজত যি দ্ৰুত হাৰে পৰিবৰ্তন আহি আছে তালৈ চাই অৱসৰপ্ৰাপ্ত সকলৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ বিষয়ে চিন্তা কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। কিয়নো কৃষিভিত্তিক সমাজত অৱসৰপ্ৰাপ্ত বা জ্যেষ্ঠ নাগৰিক সকলৰ বাবে পৰিয়ালৰ কিছু দায়িত্বৰ বাহিৰে কৰিবলগীয়া বিশেষ একো নাই। একেখন গাঁৱৰ, একেখন ঘৰতে পূৰ্বানুক্ৰমে খেতি-বাতি কৰি জীৱন-নিৰ্বাহ কৰা সকলৰ জীৱন-চক্ৰবিটো সহজ-সৰল ভাবে ঘূৰি থাকে। আজি সেই ব্যৱস্থা শিল্প উদ্যোগ আদিৰ প্ৰধান্যৰ বাবে বহু ঠাইত দ্ৰুত গতিত পৰিবৰ্তন হোৱা দেখা গৈছে। মাটি-বাৰী থকা সকলৰো বহুতে পঢ়া-শুনা কৰি চহৰমুখী হৈছে। নথকা সকলেও উপাৰ্জনৰ সন্ধানত গাওঁ এৰিছে। আনহাতে চহৰ-নগৰৰ মধ্যবিত্ত, উচ্চ-বিত্ত পৰিয়ালবোৰৰ উচ্চাভিলাষী সন্তানসকলে ঘৰ এৰি বিশ্বৰ যিকোনো ঠাইলৈ গৈ আছে -- আজিৰ এই প্ৰগতিৰ যুগত। এই ক্ষেত্ৰত অৱসৰপ্ৰাপ্তলোক সকলৰ এটা গৰুৰ দায়িত্ব আছে যাৰ যোগেদি এটা পৰিয়ালক নিৰ্দিষ্ট পথত আগুৱাই যোৱাত সহায় কৰিব পাৰে। কিয়নো আজি বিশ্বৰ চূড়ান্ত প্ৰতিযোগিতাত প্ৰতিখন ৰাষ্ট্ৰই অন্য সম্পদৰ লগতে মানৱ সম্পদ তথা জন শক্তিৰ বিকাশ আৰু প্ৰয়োগিক দিশত গভীৰ ভাবে গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছে। বিশেষকৈ উন্নত দেশ সমূহে এই ক্ষেত্ৰত পৰীক্ষা-

নিৰীক্ষা পৰ্য্যায়ৰ কাম সমাপ্ত কৰি মানৱ সম্পদৰ যথোচিত প্ৰয়োগিক দিশক গতি কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে।

বৰ্তমান দেশৰ জনসাধাৰণৰ শোচনীয় আৰ্থিক পৰিস্থিতি, দুখ-দাবিদ্বৰ সুযোগ লৈ এক শ্ৰেণীৰ লোকে দেশত গা কৰি উঠা দেখা গৈছে। এনে ধনতন্ত্ৰৰ বিকাশ ঘটাই মানুহে ব্যক্তি-স্বার্থ আৰু সামূহিক স্বার্থৰ ওপৰত কুঠাৰঘাত হোৱা। মুষ্টিমেয় এনে শ্ৰেণীৰ কৰলত জাতিৰ স্বার্থ পদলিত হয়। তাৰ কাৰণে আৱশ্যক হয় সচেতন অৱসৰপ্ৰাপ্ত নাগৰিকৰ দৰে লোকৰ। তেওঁলোকে এনেপৰিস্থিতিত জন-সাধাৰনক শিক্ষিত বা সংস্থান যুক্ত কৰাৰ ওপৰিও আৱশ্যক অনুসৰি চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰি সামাজিক পৰিবৰ্তনৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো কাম কৰিব পাৰে।

সামাজিক পৰিবৰ্তনত অৱসৰপ্ৰাপ্ত সকলৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যবোধৰ কেন্দ্ৰবিন্দু পৰিয়ালৰ লগতে জনসেৱাও হোৱা উচিত। কিয়নো দেশৰ সৰ্বাঙ্গীন কল্যাণ সাধনৰ যোগেদিহে ব্যক্তিৰো কল্যাণ সাধিত হয়। ব্যক্তিৰ সমষ্টিয়ে এখন দেশ। গতিকে পৰস্পৰৰ সহযোগিতাত হে দেশৰ কল্যাণ সাধন সম্ভৱ হয়। অৱসৰপ্ৰাপ্ত সকল কল্যাণকামী হব লাগিলে মনৰ সঙ্গীনতা বিসৰ্জন দি আশাবাদী, উদ্যমী আৰু সমাজৰ সাধক হব লাগিব। এই বিষয়ে তেওঁলোকে তিস্ত দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব যাতে জনগনৰ অমনোযোগিতা, সংহতিহীনতা আৰু জড়তাৰ সুবিধা লৈ শাসক গোষ্ঠীয়ে যাতে কাৰো স্বাধীনতা অপহৰণ কৰিব নোৱাৰে আৰু ব্যক্তি স্বার্থত আঘাত কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে প্ৰতিজন অৱসৰপ্ৰাপ্ত লোকে নিজ নিজ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্যৰ প্ৰতি সদায় জাগ্ৰত হৈ থকা উচিত।

ড० ৰঘুনাথ বৰবৰা
বাণিজ্যিক বিভাগৰ মুৰব্বী অধ্যাপক।

“তুমি এটি ক্ষন হৈ”

গৌৰৱ ভট্টাচাৰ্য্য
বি. কম. তৃতীয় বৰ্ষ।

তোমাৰ বাবে আছিলো বৈ
তুমি মোৰ জীৱনলৈ আহিছিলো
মাঠো এটি ক্ষন হৈ।

তুমি মোৰ জীৱনলৈ আহিছিলো মাথোন
এটি লক্ষ্য হৈ
তুমি অহাৰ মতিত আহিলা বুলি আছিলো বৈ
কিন্তু
ই মাঠো এটি বৈ গ'ল সপোন হৈ।

তোমাক পাবৰ বাবে আছিলো বৈ
তুমি মোক এৰি গ'লা শূণ্য আকাশলৈ।

অৱশেষত,
হৃদয়ৰ কোণত কান্দোনৰ
কক্সাল তুলিলো
এৰি গ'লা শূণ্য আকাশলৈ
শেষত..... শেষত.....
বৈ গ'লৈ এটি আধৰুৱা আশা হৈ।

“কল্পনা”

প্ৰমিতা ভাগৱতী
একাদশ শ্ৰেণী।

নিমৰ পৰা দুবৰি বনত,
বহাগৰ সেই কুণীৰ মাজত,
কৈছিলো বাঁহীৰে মেঘৰ পূৰত,
নাপাহৰো তোমাক এই জীৱনত।

চেঁচা সেই বতাহ জাকত,
এখনেই চিত্ৰ উৰিছিলো হৃদয়ত,
কপাহৰ মিচিনা চিত্ৰখনত,
তুমি আছিলো বুঢ়ী বনত।

পূৱৰ সূৰ্য্যৰ প্ৰথম পোহৰত,
বৈ মেঘৰ শীতৰ কোমল বতাহত,
নম নীলা আকাশৰ ওপত,
তোমাক ভাবিছিলো মনৰ মাজত।

কিন্তু
বিধাতাৰ মেঘৰ দমাৰ পাতত,
মই নাছিলো সেই স্থানত,
কল্পনাৰে ভৰা এই পৃথিৱীত,
ধৰিত নহ'ল স্বপ্নৰো বাস্তৱত।

জীৱনটো এক সংগ্ৰামৰ খণী। সাহসী আৰু কৰ্মপুট জনেহে এই সংগ্ৰামত জয়
লাভ কৰিব পাৰে।

- নেপোলিয়ান।

জোনাকী

২০০ ভাস্কৰ মৰম
একাদশ শ্ৰেণী।

জিকমিকি জিকমিক,
জোনাকী তুমি হেৰা।
নিৰ্জন ৰাতিত যে তুমি,
অকলে উৰি ফুৰা।।
চিকমিক চিকমিক,
সাৰদী তুমি হেৰা।।
কিয় বাক তুমি,
অকলে ঘুৰি ফুৰা।
নিৰ্জন ৰাতিতো জোনাকী হেৰা।।
বাগিচাৰ ফুলবোৰ,
জুমি জুমি চোৰা।
সুবাস পোহৰে দি ঘুৰি ঘুৰি ফুৰা,
লুকাব নোৱাৰে তোমাৰ পৰা।।
মন যায় মোৰ জানা লগ পাবলৈ।
মনৰ দুটি কথা তোমাক কবলৈ।।
অকনমান আহৰি পাবানে বাক মোলৈ
দুয়ো বহি একেলগে কথা পাতিবলৈ।।

জাগৰণ

২০০ বাণা সোনোৱাল
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।

সেই মোৰ বন্ধু সকল,
মোৰ আশাৰ বন্তি গছি জ্বলাই দিয়া,
উজলি উঠক অলেখ হৃদয়ৰ শান্তিপুৰ।
বহু যুদ্ধ হৈ গল দৃষ্টিহীন অতীতত
কিন্তু আজিও সেই ভয়ংকৰ সপোনৰ
নিষ্ঠুৰ পূজাৰ আয়োজন
জ্বলাই দিয়া মোৰ আশাৰ বন্তি গছি
মোৰ হৃদয়ৰ প্ৰাণবিন্দুত....।।
হৃদয় বিহীন যন্ত্ৰময় দানৱৰ সভ্যতাক
খুটি খুটি খাব, যদিহে সহযোগ থাকে বন্ধু
জন-প্ৰানৱৰ দৰে দানৱৰ সোঁততো
চমৎকাৰ নহবনে বন্ধু
যদিহে সহযোগ থাকে
জ্বলাই দিয়া মোৰ আশাৰ বন্তি গছি
মোৰ হৃদয়ৰ প্ৰাণ বিন্দুত।।

তোমাৰ মৰমতে.....

২০০ সত্যজিৎ গগৈ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।

আমি যেন দিনক দিনে
অচিনাকী হৈ আহিব ধৰিছো,
তোমাৰেই সু-ভাগ্য নে
মোৰেই দু-ভাগ্য.....
কেনেকৈ কটাম ওৰোটো জীৱন
তোমাৰ অবিহনে,
সকলো হেৰাল আজি
খহি গ'ল আশাৰ কাৰেংঘৰ
হেৰাই গ'ল ক'ত মধুৰ স্বপ্ন
জীৱন বাটত,
মই কলৈ গুচি যাম
কাক দিম মোৰ

আজি আধৰুৱা জীৱন,
আমি বাক হব
আমি মৃত্যুহী,
জীৱন বাটত
যেন আজি মই অঘৰী
এই সংসাৰত.....
কেনেকৈ কটাম
খুব বেচি হাতত কলম তুলিম
আমাৰ স্মৃতিবোৰক
উপন্যাসৰ পাতত সাজি দিম
আধৰুৱা সন্ধ্যা
বাস্তৱত প্ৰতিফলিত কৰিম

কবিতা আকাৰত
তোমাৰ মোৰ বাক
আকৌ হবনে দেখা,
তুমি চাগে আৰু
শুৱনি হৈ উঠিবা,
কলতিলিয়া খোপাটোৱে
তোমাক শুৱাই পৰিব,
কপালৰ হেন্দুৰীয়া ফুটটোৱে
তোমাক সোণত সুৰুগা চৰাব,
সেইদিনা দাড়ি-চুলিৰে পৰিপূৰ্ণ
মোক দেখি
তুমি চাগে চিনিবই নোৱাৰিবা.....!

জীৱন

বংগ কবিতা

শ্ৰী দেৱযানী দিহিঙ্গীয়া
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ।

শ্ৰী মহেন্দ্ৰ সিং
একাদশ শ্ৰেণী।

বুজিব বিচাৰিছিলো,
জীৱনক
বুজিব বিচাৰিছিলো
হৃদয়ক
অমৰ হব বিচাৰিছিলো
সাধনাৰে
অমৰ হব বিচাৰিছিলো
সততাৰে
অপৰাজেয় হব বিচাৰিছিলো
অহিংসাৰে
অপৰাজেয় হব বিচাৰিছিলো
মানৱতাৰে
অথচ...
জীৱনৰ অৰ্থ বিচাৰি
মই আজি বাৰ্থ বণিক
জীৱনক বুজাৰ দুঃসাহসেৰে
মই আজি মৃত্যু পক্ষৰ বণিক।

কলা চশমা নিগিছিলো মই
মানুহে কথা কব বুলি।
ডাক্তৰৰ ওচৰলৈ নগলো মই
বেজী দিব বুলি।

ৰঙা চোলা নিগিছিলো মই
কুকুৰে খেদিব বুলি।
তক নকৰিলো মই
অভদ্ৰ কব বুলি।

বাহিৰলৈ নগলো মই
গাত বৰষুণ পৰিব বুলি।
কেৰেম বৰ্ড নেখেছিলো মই
নীল দিব বুলি।

মানে মানে জাৰি থকো মই
ঢাকিয়া বায়নাৰ কৰিম বুলি।
ছবি ঘৰালো নগলো মই
সোণা হুটিব বুলি।

মই আজি নগলো মই
তোমাক খাব বুলি।
চিনে নগলো মই
কোঁৱৰি দিব বুলি।

“এনিমা”

শ্ৰী প্ৰদীপ্ত ভট্টাচাৰ্য
একাদশ শ্ৰেণী।

জীৱনটোক অৰ্থহীন জ্ঞান কৰা মানুহ
এজন কেৱল দুৰ্ভাগীয়াই নহয়, তেওঁ
জীয়াই থকাৰ বাবে অনুপযুক্তও।
- এলবাৰ্ট আইনষ্টাইন।

নিশাৰ আন্ধাৰত তোমাক ভাবি
কাতি যায় মোৰ গোটেই বাতি
জোনৰ তুমি জেউতি কৰী
মোৰ নহ'লা স্বপ্ন সখী।
গোটেই বাতি তোমাক ভাবি
মোৰ যে হ'ল কি যে গতি
এবাৰ যদি ভাবা তুমি
কান্দিলা হেঠেন চকুলো মুচি।
সেই নিশা বভকণী
ক'ত যে ওলাস ৰঙা নবী
ক'ত যে বোৱালো দুধাবী পানী
তথাপিও থাকিলো তোমাক ভাবি।
তোমাৰ কথা ভাবি থাকি
ঘড়ীয়ে বগালে কিমান যে খটি
উৰি গৈছিল আকাশত পখী
নিশাৰো গৈছিল আয়ুস চুটী।

মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া

✽ দেৱযানী দিহিঙ্গীয়া
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

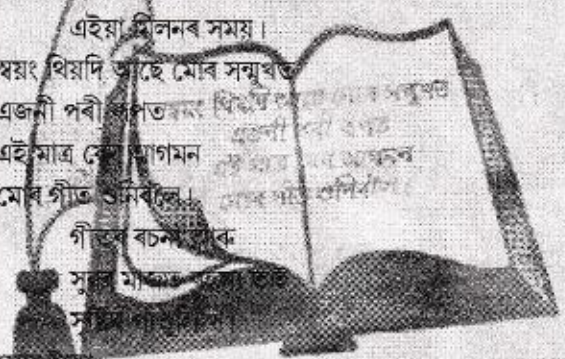
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া....
শুধু মক ভূমিত পানীৰ সন্ধানত
ক্ষুদ্ৰ এটি প্ৰাণী মই
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া.....।
অপকাৰ কৰা নাই কাৰো
কৰা নাই কাৰো অৱহেলা
মই আছে পৃথিৱীত তোমাৰ দৰেই,
ভৱিষ্যতৰ পোহৰ প্ৰয়াসী
ক্ষুদ্ৰ এটি প্ৰাণী মই
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া.....।
হব পাৰো মই নীচ জাতৰ
হব পাৰো মই ঐশ্বৰ্য্যৰ কাতৰ
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া.....।
হব পাৰো মই এক গণিকা
হব পাৰো মই বঙ বিহীন তুলিকা
মোক জীয়াই থাকিবলৈ দিয়া.....।

গীতৰ শৰাই

✽ পৱন কুমাৰ গগৈ
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ।

গীতৰ শৰাইত আনিছো আজি
ৰঙীণ দাপোনৰ চানেকি,
আশা,
নিৰৱতা ভংগ কৰি এতিয়াই বাঁজি উঠিব
এটি মিঠা সুৰৰ ঝংকাৰ।
ৰং বিৰঙৰ পোহৰ ভেদি
দু-নয়নে সন্তোদ পালে
গৰাকী সপোনৰ প্ৰিয়তমা।
তাই
দু-নয়নত ভৰি আছে কামনা অগ্নি
দেহৰ প্ৰতিটো ভাঁজতে
ফোঁৱনৰ আলোড়ন
হৃদয়ত জাগ্ৰত
এইয়া মিলনৰ সময়।
অয়ং থিয়দি আছে মোৰ সন্মুখত
এজনী পৰীক্ষণত বসে থকা মোৰ পৰ্যবেক্ষক
এইমাত্ৰ কোৱা আগমন
মোৰ গীতৰ সন্নিৱেশ।
গীতৰ বচনৰ পোকা
সুৰৰ মাৰুতৰ সৈতে
সুৰৰ সন্মিলন
মোক হিছা,
এই নিশা নুপূৰক পূৰা
চিহ্ন পোহৰতেই, তাইক চাই
মেলিম মোৰ গীতৰ শৰাই
জীৱনৰ অন্তিম পৰলৈকে
পাওঁ যদি তাই, সেউজ সংকেত।

কেৱল শব্দইহে সমাজখনত ঐক্যবদ্ধ
কৰি ৰাখে।

- শ্বেত্ৰপীয়েৰ।

ফুট ফাটৰ জীৱন

শ্রী পৰন কুমাৰ শৰ্মা
একাদশ শ্ৰেণী।

মানুহে মানুহক নুবুজিলে,
মানুহক বুজিব কোনে?
কনিয়ে দুখীয়াক নুবুজিলে
দুখীয়াক বুজিব কোনে?
এজাত মানুহে ফুটফাটৰ জীৱনক,
জীৱন জীয়াব লক্ষ্য লৈছে।
জন্ম লোৱা ল'ৰা-ছোৱালীৰ প্ৰতি,
আছিলনে কাৰোবাৰ উদাৰ ভাব?
কৰিছিলনে নিচলা বিলাকক উদ্ধাৰ?
এতিয়া মানুহ উন্নতিৰ পথত,
ক'মে আঁতৰিছা?
এসকল ভাতিৰ কাৰণে কাৰোৱা কাকুতি কৰা মানুহৰ,
দুৰদশাত হৈছেনে কোনোবাই সম্মিলিত?
হৈছে যদি তেওঁ এজন মহৎ পোৰ।
জীৱনত নানা উজুতি খায়,
তেওঁলোকৰ হৈছে জীৱন ধ্বংস।
জীৱন-জোখবত পৰি থকা বস্তু খায়
পৰিছে ভয়ংকৰ বেমাৰত।
আজিৰ অতীতত এদিন তেওঁলোকৰ
মুখত ওলায়ছে "বিদায়ৰ বাণী"।

“ব্যৰ্থতা”

শ্রী প্ৰণিতা ভগৱতী
একাদশ শ্ৰেণী।

সিঁহি আছিল শীতৰ নিশা,
হৃদয় আছিল ভগ্না-ছিগা;
মনত নাছিল কোনো স্পৃহা।
ভিজি গৈছিল চকু দুটা।
বতৰ আছিল সেতা-সেতা,
জীৱনটো মোৰ একা-বেকা;
জগা বুকুৰ জ্বলিছিল জ্বিতা।
প্ৰেমৰ প্ৰতি নাই হেঁপাহ।
ভাবি আছিলো পুৰণি কথা,
একাৰ খালো যি তৈকা;
সময়ো হৈছিল শেষ নিশা।
গ'ছিব মোৰো সেই বেখা।

প্ৰেম কিম্বা ভালপোৱা

শ্রী ত্ৰৈলোক্য দত্ত
দ্বিতীয় বাৰ্ষিক।

তোমাৰ চকুৰ নিলীম সলিল বাণিত
ডুব যাওঁ দিয়না
সঞ্জীৱ হওক মোৰ বিজ্ঞ হৃদয়,
শিৰে শিৰে সোমাই যাওক
তোমাৰ সেই দুৰ্ভেদ্য বাসনা -
আৰু অলপ মৰম কিম্বা ভালপোৱা।।
প্ৰিয়া -
তোমাৰ চকুৰ অলপ মদিৰা লিয়না
কল-জুন কৰি বাজি উঠক
মোৰ মন মাদ্যকিনীৰ স্তাৰ
আৰু গোলাপী হওক,
মোৰ সমস্ত হৃদয়।।
মোৰ চকুলৈ চাই তুমি এৰাব যাব হ'ব
সাব পাই উঠক -
মোৰ মনৰ বাগানে দিয়া।
চুক চামাক কৰি,
তোমাৰ নুফুটা হাঁহিত বৈ আহক
অলেখ প্ৰেম কিম্বা আকুলতা।।

প্ৰিয়া,
এতিয়া তুমি মোৰ চকুলৈ চাবনা
লাহে লাহে সোমাই যোৱা -
মোৰ মনৰ
গভীৰ পৰা অতি গভীৰতালৈ,
অন্তিম হওক মোৰ সকলো
শ্ৰেষ্ট যাদুনা।
আৰু শিৰে শিৰে সোমাই যাওক
তোমাৰ সেই দুৰ্ভেদ্য বাসনা।।

আপেক্ষা

শ্রম ক্ষেত্ৰ নাথ টায়ে
মৃতক তৃতীয় বৰ্ষ।
শোহনে আজি জগালে আমাক
জগালে আজি দেশ বাসীক,
তেজে লিপৰ বাটে আজি ওলাই আহিহে,
হাতত তুলিবলৈ স্বাধীনতাৰ পতাকা।
অভিনন্দন জনাই মৃত্যুৰে আমাক
মৃত্যুৰে দিয়ে দহক জীৱন।
পাতি দিয় এহি শিৰ হাঁহি হাঁহি
কত আছে এনে চিত্ত,
যত নেকি ওলাৰ আইৰ ছাঁহিৰ মুখ
ছুইৰ শিখাৰে (চিতাৰে) মিলি হৈ যাম।
মাথো সুন্দৰ স্বদেশ গঢ়াৰ
শোষণৰ বাঘ জৰী আজি ছিটিম।
বাকদৰ ওলিয়ে আজি হেটলী খেলিম
লাচিত কেশৰে হঁহত আমি
গাভ্ৰ আছে অসীম সাহস
ধ্বংস কৰিম কংগ্ৰ নৃপতি আমি গঢ়িম।
এক নতুন সময়ত (স্বদেশ)
গনিহো ক্ষম মানে
উদ্গীৰণৰ স্বেচ্ছ ভূই শিখালৈ
কৰিহো নীৰৱ আপেক্ষা...
সেই দিনলৈ....।।

বন্ধু

শ্রম ডাক্তৰ মৰাণ
একদশ শ্ৰেণী।
মোৰ বন্ধু তুমি শান্ত হোৱা
তুমি ধৈৰ্য্য ধৰা।
তুমি কিয় হাতত অস্ত্ৰ লৈছা।
কিয় কিয়?
আমাক স্বাধীন লাগে আমাক
শান্তি লাগে।
কিন্তু আমাক ওলী বাকদৰ
প্ৰয়োজন নাই।
ওলী বাকদে জানো আমাক শান্তি দিব
আমাক স্বাধীন দিব?
তুমিয়েই ভাবি চোৱা বন্ধু
তুমিয়েই গমি সেৱা
শান্তিৰ কাৰণে লাগিব আমাক
এবাৰি মৰমৰ মাত
তেতিয়াহে আমাক দেশে শান্তি পাব
আমাক জনগনে শান্তি পাব।
বন্ধু তুমি কিয় সজ্ঞান সৃষ্টি কৰা
কিয় মোক কোৱা?
সজ্ঞান জানো আমাক শান্তি দিব?
তুমি ঘূৰি আঁঠা বন্ধু, ঘূৰি আই
তুমি সেই অস্ত্ৰ দলিয়াই পেলোৱা
ভাঙি পেলোৱা।
আমি সকলোৰে মৰমোৰে আমাক হাবিহে
আমাক ধৰনী সজাই ভুলিম।
বন্ধু তুমি আমাক লগত লগ লোৱা
আৰু আমাক জনগনক শান্তি দিম।
মোৰ বন্ধু তুমি শান্ত হোৱা
তুমি ধৈৰ্য্য ধৰা।

UNDER OFFICER
(Sri Pritam Chetri)

Inter College Badminton
Champion (Girls')
2002
DOLEY DEKA

SENIOR
UNDER OFFICER
(Sri Bharat Bhusan Montry)

**INTER COLLEGE TABLE TENNIS
TOURNAMENT**

From 9th to 10th October 2002

Runner-up : Singles & Team Event

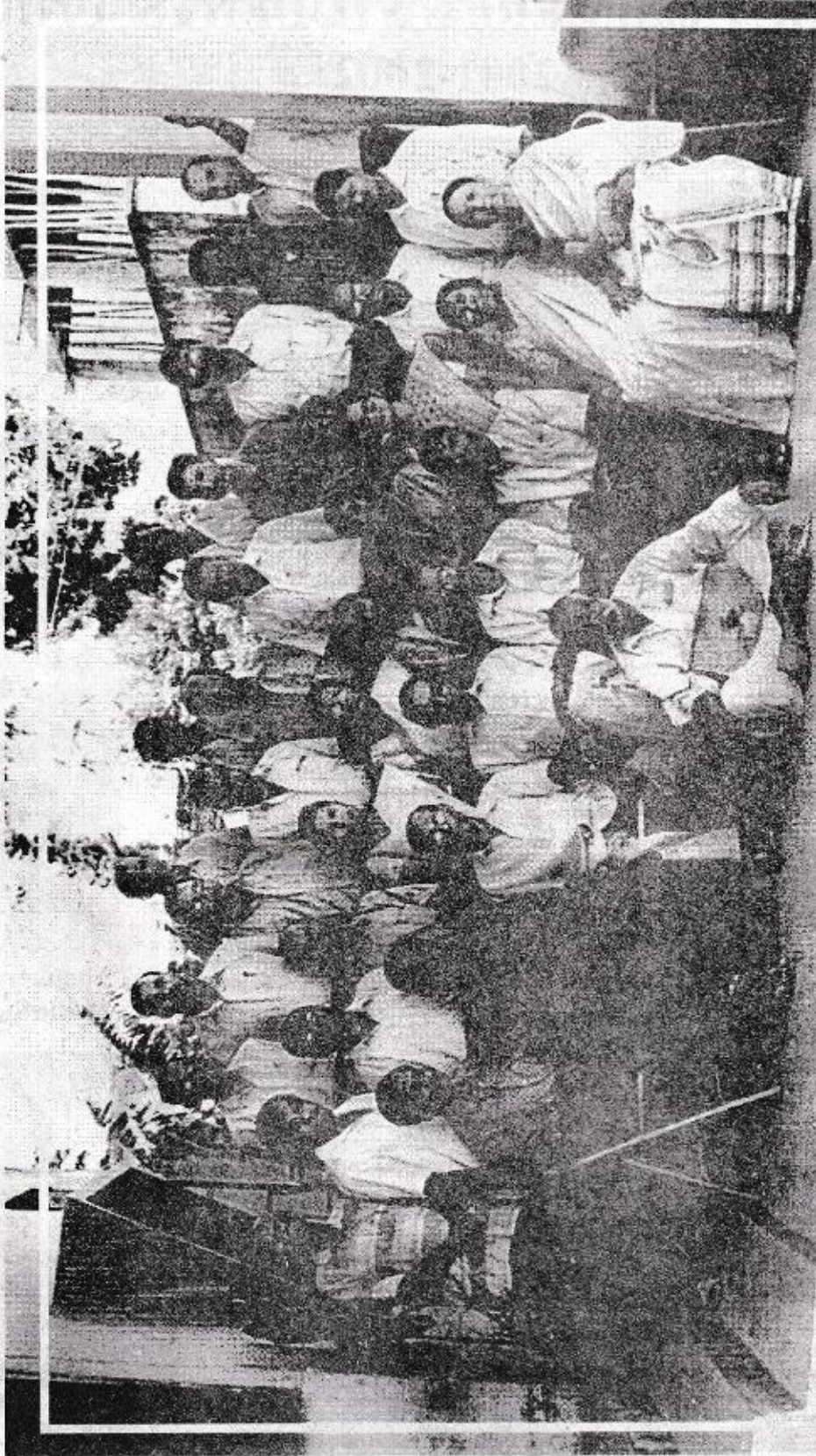

Kaushik Kr. Phukan

MR. COMMERCE
2001- 2002

SRI RUBUL GOGOI.

The Dibrugarh Hanumanbax Surajmal Kanoi Commerce College Principal, Vice Principal and Professors, Lecturers and Office Staffs.

D.H.S.K. COMMERCE STUDENTS' UNION

2001-2002

Mr. M.M. Das, M.A., L.L.B.
President

Manoj Borpujari
Vice-President

Suman Kar
General Secretary

Somdip Sengupta
Asst. Gen. Secretary

Gourav Bhattacharyya
Magazine Secretary

Amit Sharma
Games Secretary

Deepak Barman
Gymnasium
Secretary

Parag Gogoi
Cultural Secretary

Shankar Chetri
Music Secretary

Md. Imtihaz
Boys Common Room Secretary

Aparna Paul
Girls Common Room Secretary

Students' Power is the Nations Power

EDITORIAL BOARD 2001-2002
39TH ISSUE

Manoj Borpujari
Vice-President

Gourav Bhattacharyya
Magazine Secretary

Sri Kiran Hazarika
Incharge

Smti. Kunjalata Hatibaruah
Adviser

Mr. M.M. Das, Principal
President

Smti. Kalpana Khound
Adviser

Gautam Borthakur
Member

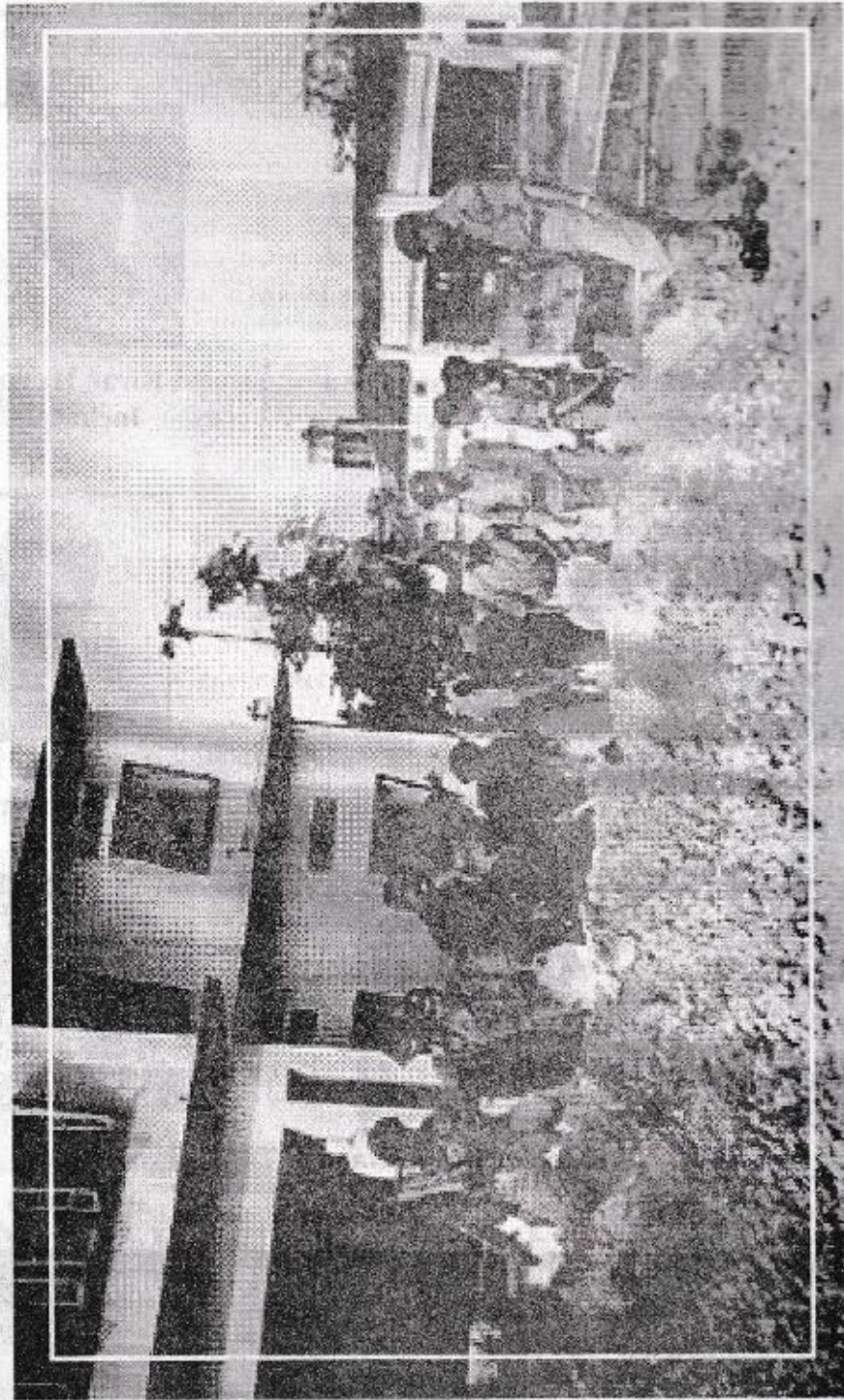
Smti. Sarita Goswami
Adviser

Rashmi Rekha Borthakur
Member

*Any script resemblance to any person living or dead than we the Editorial Board or the Printing & Composing Press are not responsible.
The Script writer is solely responsible.*

— Editorial Board

N.C.C. Unit of the Commerce College at their working hours.

Love

Love is priceless
It cannot be measured in terms of money
And is as sweet as honey.

Love is meaningless
It is won by selfishness
And is caused by carelessness.

Love is precious
For love everyone gave by their life.
For me it is as sharp as a knife.

Love is colourless.
If 'Love' itself is not painted
while it cannot be measured.

Love is blind.
There is no sunshine in their eyes
And no colour in their smiles.

Love is blind.
For those all of years it is well known
For their character they have known.

Love is a false illusion
Such a false and a conclusion.

Lonely Boy

I feel so blue,
In the vast lonely world,
Everything is so silent in my life
Without you I cannot pass my days.

Days are long,
And nights are cold,
If you are not near me.

I shed tears at nights,
Because I feel so lonesome,
You are the one
Who makes me laugh.

I don't wanna live
Without your love and care,
Love is all I need in my heart.

Give me your love,
I'll give you my smile,
I'll be your love and you'll be my smile.

I'll be your love and you'll be my smile,
I'll be your love and you'll be my smile,
I'll be your love and you'll be my smile.

I'll be your love and you'll be my smile,
I'll be your love and you'll be my smile,
I'll be your love and you'll be my smile.

Parag Gogoi
B.Com 3rd Year

Parag Gogoi
B.Com 3rd Year

My True Love for you.....

I dream a lot,
But for whom do I dream;
It's only for you,
For whom the dreams are dreamt.

I think a lot,
But for whom do I think about;
It's only you,
So do I do

Often I wish to go back;
To the very childhood day;
To enjoy the childish,
the happiness and the tears.
Once we shared together.

Now just lift rememberable to remember.
Though the whole world will joke at my love
so true,
Though the whole world will laugh at my old
love, sprang a new.

But faith lies in my heart,
That my dream will come true
Today or the other day.
My Sweet heart, I will reach you

My True Love

Someone is there with me
in every moment of my life
Oh! I remember ever those
dark, cloudy days of mine
She was there with me,

always comforting me
She resides in the pore of my heart
Oh! deep in the core of my heart!
She gives me everything
she can ever give.
But do I ever think of her?

ever think of her!
This is what my heart wanders about
Even if I give her an ocean of love!
That would be nothing

'cause her sacrifices are many
But when she fails in any
I become pathetic.
And my emotion troubles me
My true friend, my true love
Oh! my dear Mother!

My mother, my dear!

Ankurjyoti Dutta
H.S. 1st Year

H.S. 2nd Year

*The World is a Dustbin***HOLD ME TENDERLY**

Hold me tenderly
 For I am weak
 Helpless like a paralysed soul
 Knows not how to express
 My love for you
 Your innocent eyes
 Have always inspired me
 So once again,
 Please hold me
 For the world is too vast
 I always belonged to you
 And till the world moves
 I promise to stay beside you
 So trust me, and
 Please once again
 Hold me and hold me tight
 Since love is rarely returned
 To someone who
 Loves someone

~ Biki Dutta
 B.Com. 3rd Year

Sometimes I hate this world
 Because the world is a "Dustbin"
 Now I know how cruel and barbarous
 The world's men are!

So sometimes I hate myself
 Because I am also a man
 Nothing I do for other
 And nothing I do for the world

Today man's life is become
 As a goods of business
 There is no humanity

Sometimes I want to die early
 Because I can't be blind
 And because I can't be deaf
 I can see and hear
 Everything which is done by man
 So I thought 'DEATH' is a piece of word
 In this world

But now I love myself
 Because now I came to know
 About the beauty of life
 Life is 'Great'

If I can't change other
 I can change myself
 And I can live as a true man

~ Seema Bor Deori
 H.S. 2nd Year

TIME IS PRECIOUS

To realize the value of one year,
Ask a student who has failed in the annual
exam.

To realize the value of one month,
Ask a mother who has given birth to a
premature baby.

To realize the value of one week,
Ask an editor of a weekly.

To realize the value of one day,
Ask a daily wages labour.

To realize the value of one hour,
Ask to the lovers who are waiting for the
train.

To realize the value of one minute,
Ask a person who has missed the train.

To realize the value of one second,
Ask the person who has survived an accident.

To realize the value of one milli second,
Ask the person who missed gold
But got silver medal in Olympic.

✶ Mukesh Agarwal
B.Com. 1st year.

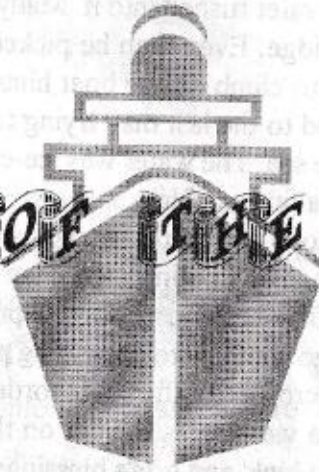
For My Friends

Being a friend is an art
A wonderful talent that comes from heart
it is laughing and enjoying
being together in good times and bad
in all kinds of weather
What a blessing it is ?
to have such a friend !
a little gesture of love can
make a heart feel lighter
a little deed of thoughtfulness
can make a whole day brighter
and that's what !
Friendship is all about.

✶ Rakesh Pandey
H.S. 2nd Year

The Titanic was a very big ship, a luxury liner. It was British made and an object of pride for the whole world. Everyone believed that it could not sink. It was on her maiden (first) voyage to America. But only four days later it sank in the Atlantic Ocean. An iceberg sent it to its watery grave in about two hours and a half.

SINKING OF THE TITANIC

It was the cold and beautiful night of 15 April, 1912. The biggest and the safest vessel every built by man was sailing smoothly at a rapid pace. It was proper to call it a queen of the seas. It had ten decks rising tier on tier. It provided all sorts of comforts - cafe, swimming pool, a gymnasium, a library and a ballroom. Altogether, there were 2,200 people. This included 900 crew members and over 100 children.

The fateful night of 15 April was bitterly cold. The Titanic was going at a speed of twenty-one or twenty-two knots per hour. Mr. Joseph Bruce Ismay, Chairman of the White Star Line, was also among the passengers. It had already been for four days at sea. The people were enjoying music and dancing. The officers knew that there could be ice in that area. But they did not expect icebergs. At 11.40 p.m. they noticed the iceberg. First officer Murdock saw the white mountain of destruction. He gave orders to turn the direction. But it was too late. The berg had hit six of the water-tight compartments of the ship and sealed its fate. Everybody was summoned to

the deck. The engineers began blowing the boilers down. In the wireless room, Philips, the chief wireless operator, sent out S.O.S. messages. Rockets were sent up minute by minute to attract the passing ships. They was a shop at the distance and expected quick help. But the ship Calidornian, could not take notice of it and sailed away. For sometime many passengers didn't believe the news of disaster. The water was rising and the ship was settling down.

Boats were lowered. The law of the sea was enforced - women and children first, very few men attempted to evade it. A handful of foreigners had under a boat but they had to vacate at the point of an empty revolver. In the wireless cabin Philips, along with its assistant bride, continued sending danger signals. They did so even after the captain had relieved them of their duty and asked them to look for themselves. Bride save Philips form a sailor who was trying to take away his life belt. The sending of S.O.S. signals, thus continued. A few distant ships received the message and intimated Philips died later on by exposure to the cold sea water.

One by one the boats were lowered. A few of them were only partially filled. Many men accepted their fate calmly. Several women refused to leave their husbands and enter the boat. Mr. and Mrs. Isidore Straus, the millionaire couple, refused to be separated in death. Colonel and Mrs. J.J. Astor were returning from their honeymoon in Egypt. Mrs. Astor was ill and she was put into the boat. Mr. Astor was drowned. The band sang hymn tunes trying to comfort the people. The bandsmen were real heroes. They stood firm at duty until the last of them was washed into the sea.

As the ship tilted further, the water rushed into it. Many were swept into the sea. Captain Smith was thrown overboard from the bridge. Even then he picked up a drowning child and put him in a passing life boat. But, when asked to climb up the boat himself, he refused. He was not seen again. The brave British engineers perished to the last may trying to keep the dynamos going to the last. A few of those on board dived into the sea. The water was ice-cold. For a strong swimmer, a dive meant some chance of being save. It was a fair gamble.

In her last minutes, the ship stood almost perpendicular out of the water. All her lights went out. Soon the unsinkable ship was gone. The floating men were calling madly for help. Those in the life boats and rafts did not turn back. The crew for their self-preservation, had to refuse to take in any more passenger. Men who had forgotten how to pray, sang prayers. Colonel Gracie of the U.S. army had managed to climb up an over-crowded raft. He recorded later on the pitiable scene all around. According to him, the people, who were refused a lift on the rafts because of over-crowding, died praying to God. They wished 'good luck' and god's blessings for the people on the rafts. All this was very piteous and horrible to Gracie which he would remember all his life. The Titanic sank at about 2.10 a.m. The rescue ship Carpathian reached there at dawn and saved all the living should. In all 1500 people died in this disaster. The scientists are now planning to pull the ship out of water.

✶ Diganta Rajkonwar
B.Com Part II

HOW WILD LIFE CAN BE CONSERVED

Human beings, the most paradoxical of all the animals has brought wild life to its verge of extinction. Many of the rare birds and animals has now become extinct.

Where are the rare species like Mao, Wolly Mammoth, stupid bird Dodo, Solitaire Dugong etc. They are all extinct due to the greed of human beings.

The main causes of the extinction of the animals are —

- i) Illegal hunting & poaching.
- ii) Cutting down of the trees and thoughtlessly destroying their natural habitat.
- iii) Toxic air and water from the factories near the forests.
- iv) Hunting animals for pleasure in feudal times.

We must conserve trees and wild life

India has a long history of conservation. Many species have been conserved through centuries because of religion and social customs. The most common are King Cobra and Langur.

I will like to give a few preventive measures

- i) Wild reserves should be set up in much more number.
- ii) Planting trees to balance the eco-system.
- iii) Stop plundering forest.
- iv) Entering forest with arms and ammunitions should be strictly prohibited.
- v) Biosphere reserve is another step that can be taken to protect and conserve the great biological diversity of land.

Every plant and animals should be conserved so that this natural heritage can be transmitted to the new generation in all its natural vigour and glory.

Archana Kalita

H.S. 1st year

Fly high
&

Reach the Sky

Dear Friends,

The secret of success, the source of health, strength and happiness, the sprouting spring of power, the foundation of wealth and royal path to name, fame and glory is within yourself. You can become whatever you wish to become and you can be whatever you want to be. It is all in what you think what your thoughts consists of and how they are oriented. Your self confidence, will power, determination and resoluteness are totally dependent on your thoughts. You must think positively and win feriously. Know and realise that you and you alone are the decider of you destiny, captain of your soul and master of your fate. You can fashion your life, the way you will it with your thoughts.

Visualise the image of what you would like to become in life. Do you want to be a King, a revolutionary leader, a business professor, a skilled engineer or a great doctor? Let your ambition surface. Be true to your own self. Your aspiration may seem mere day dreams and will castles in the air at the start. Never mind and never fear. What appears impossible today will become reality tomorrow with your determination, dedication and application. Anything which you regard now as of great value or accomplishment was a mere thought, idea, or dream at one time, be it the Taj Mahal, Monalisa, Moon-Walk, Atom Bomb or Aeroplane.

Success comes when you get what you want or desire. The starting point, the, is to know you want in life. If you don't know what you want, the question of getting it does not arise at all. You must, therefore, have a goal, our objective or a target. You decide your goal according to your vision, day dream, inclination, ability, natural skill, knowledge and needs. Think big and not small. Aim at the star and shoot high. Never settle for small things. Verify,

the sky is the limit for those who dare and do. Gandhiji was a frail man, a lone individual. Yet he challenged the mighty British Empire on which the sun never set. He had the vision, and displayed the courage and confidence to go after his visionary goal with missionary zeal. The mighty British Empire was shaken and shattered to pieces and India awoke to freedom and so also many other colonies in all other continents and corners of the earth. And Gandhi was a frail soul. He had no army, no money, no riches and no battalions.

Be brave, be bold, bare and do. Nothing is impossible. No destacke is insurmountable. Once your mind is made up and you stand firm as a rock, no one can stop you from gaining you goal and crowning yourself with success. And at last you will win, lead and succeed.

Porag Gogoi
B.Com 3rd Year

Enabling you to Fly High and Reach the Sky

I have thanked the trees that have made my life fruitful but
have failed to remember the grass that has ever kept it
green

— Tagore

MONALISA

Dipankar Guha
B.Com 1st Year

The Mona Lisa is better known on the continent Europe as "La Crisconda", or the Smiling Women - the word means the same as the Old English "Jocund". It was painted, as everyone knows, by the great Italian Artist Leonardo, who was born in the little town of Vinci, near Florence, in 1452. Mona Lisa, Mona is short for Madonna. She was a young married woman who was about twenty-four when Leonardo met her first. She was the wife of a man twenty years her senior, the wealthy Francisco del Criscondo, and when Leonardo started to paint her around 1500.

Leonardo became obsessed with her, and went on painting her for several years. There was something about Madonna Lisa that made him strive to capture her expression for at least six years - possibly more.

One of the famous artists named Giorgio Vasari rhapsodized about it s delicate realism: "The eyes had that lustre and master seem which is always seen in real life, and around them were those touches of red and the lashes which cannot be represented without the greatest subtlety. The nose with beautiful nostrils, rosy seemed to be alive. The opening of the mouth, united by the red lips to the flesh tones of the face" seemed not be coloured, but to be living flesh.

The famous portrait of Mona Lisa was brought to England, and was purchased by Hugh Blaker in 1914. In 1964 it was purchased for some vast but undisclosed sum-undoubtedly amounting to millions - by a Swiss Syndicate needed by the art collector Dr. Henry F. Pulitzer.

THE ROLE OF LOVE IN LEADERSHIP

Love is not just an emotion felt between people or for things of values in their lives. It is much bigger than that. Love is our source of inner strength, it is the energy of the soul. It is what allows us to operate from our own truth to act honestly with natural kindness, from which everything can blossom. Self-Love is a critical component of good leadership. It allows good leaders to identify with their core principles, from which their vision and passion can be brought to life. One needs to truly understand one's self, to see one's self in a realistic way, in order to live authentically. Trying to do this is an act of self-love. In contrast a lack of self love can lead us to doubt ourselves. Such doubt affects our ability to make decisions. We tend to pay more attention to those voices around us than to the one inside. This is wisdom. It is only when we know and accept our inner selves that our actions can be filled with qualities of true leadership.

Good leaders are adopt at building deep and loyal relationships based on mutual respect and trust. Good leaders in the work place seems to create a strong scene of family among their employees. Such a bond can only be strengthened through the hard times as well as the good times.

We heard many stories that demonstrated that on all levels, including the financial level, it is. One does not have to make a choice between love and leadership. Love in leadership is the attitude one holds as one plays one's role. Love helps one go beyond the ego and access one's inner resources in natural way. This allows one to be authentic and positive in life.

Bhaskar Chakraborty

B.Com IInd Year

Our Altitude

A person can be known by his attitude. We all should have a good attitude. The things inside of us that makes us go up is our altitude.

There are three factors that determine our attitude. They are :-

1. environment.
2. experience.
3. education.

Let's evaluate each of the factors individually.

1. ENVIRONMENT

Environment consists of the following :

Home	:	Positive or negative influences.
School	:	Peer pressure.
Work	:	Supportive or over-critical supervisor
Media	:	Television, Newspapers, Radio, Movies etc. Cultural Background. Social environment.

All of this environments create a culture. Every place there has a culture. In a positive environment a positive culture is created and in a negative environment a negative culture is created. So, we should created a good and positive environment for ourselves and those around us. It is the time to evaluate the environment that we are in or we have created for others.

2. EXPERIENCES :

Our behaviour changes according to our experiences with people and events in our life. If we have a positive experience with a person, our attitude toward him becomes positive and vice versa. It is an assets of our life. It increases with the passing of time.

3. EDUCATION :

It has a major role in building a positive attitude. It ought to teach us not only how to make a living but also how to live. It gives us knowledge and wisdom.

SOME FEATURES OF A PEOPLE WITH A POSITIVE ATTITUDE:

People with positive attitudes have certain feature. They are caring, confident, patient and humble. They have high expectations of themselves and others. They anticipate positive outcomes. A person with a positive attitude is like a fruit of all seasons. He is always welcome.

BENEFITS OF A POSITIVE ATTITUDE :

- ↳ increases productivity
- ↳ fosters term work
- ↳ solves problems.
- ↳ improves quality.
- ↳ makes for congenial atmosphere
- ↳ bruds loyalty
- ↳ make for a pleasing personality.
- reduces stress.

STEPS OR BUILDING A POSITIVE ATTITUDE:

During childhood, we form attitudes that last a lifetime. Undowbtedly, it would be a lot easier and better to have acquired a positive attitude during our formative years. Under the following ways we can build and maintain a positive attitude.

- Become aware of the principles that build a positive attitude.
- Desire to be positive.

☛ Cultivate the discipline and dedication to practice those principles.

As adults, regardless of our environment education and experience, who is responsible for our attitude? We are.

We have to accept responsibility some time in our lives. We blame every one and every thing but ourselves. It is up to us to choose our attitude every morning. As adult we need to accept responsibility for our behaviour and actions.

People with the negative attitude will blame the whole world, their parents; teachers, spouse, the society and the government for their failures.

You have to get away from the past. Dust yourself off, get back into the mainstream. Put your dreams together and move forward. Thinking of the positive things that are true honest and good, will put us in a positive state of mind.

If we want to build and maintain a positive attitude, we need to consciously practice the following steps :

- ☛ Change focus, look for the positive.
- ☛ Make a habit of doing it now.
- ☛ Develop an attitude of gratitude.
- ☛ Get into a continuous education programme.
- ☛ Build a positive self-esteem.
- ☛ Stay away from negative influences.
- ☛ Learn to like the things that need to be done.
- ☛ Start your day with a positive.

I hope you could build a positive attitude in your life, after reading this article.

Raja Banerjee
B.Com 2nd year

Five of things are requisite to a good affair - Ability, Clean Hands, Despatch and Impertiality

— Pann

Love of Money is the root cause of all Evil.

— Testament

CO-CURRICULAR ACTIVITIES.....

Is It Necessary In The College ? If YES WHY ?

Biswajit Das
H.S. 1st Year

The present world is an atheletic world. Science and technology has advanced very much, so that the world has become a family. So the co-curricular activities held in the colleges has become the blood stream of the present education system. In helps to build up a strong nation with unity and integration.

Education is a process through which the inborn qualities of a child are developed, so that his personality can develop. This process has pshycholegiczal and biological aspects. According to Rabindranath Tagore "Education means enabling the mind to find out the ultimate truth from the bondage of the dust and give us the wealth, not of things but of inner light, not of power but of love, making truth its own and giving expression to it".

The Modern education not only aims of intellectual devellopment but also the development of the ppersonality in its various aspects, viz. physical, mental, ethical, social, aesthetic, emotional and cultural.

The physical activities or co-curricular activities includes, athletics, indoor games, outdoor games, bicycling, swimming and boating etc. The main objectives of co-curricular activities are to help the students alert, optimistic and cheerful.

Debating competitions, story writing, essay writing competitions etc. help the students to develop their leadership quality and character.

The values of co-curricular activities are varried and numerous. These activities provide a chonnel of the superfluous energy of the students, and to maintain good mental health, to keep them away from student gangs, drugs and bad company.

Students who take the responsibility of various sections must fulfil their responsibilities sincerely and with honesty.

In short each one of the co-curricular activities contribute to the inculcation and cultivation of moral ideas. A college without co-curricular activities is a breeding ground of inaction and mischief.

Thus, we find that co-curricular activities should form a integral part of the college curriculum.

"Education means enabling the mind to find out the ultimate truth from the bondage of the dust and give us the wealth, not of things but of inner light, not of power but of love, making truth. its own and giving expression to it".

Non Performing Assets

MEANING AND DEFINITION

Non-performing asset means a credit facility in respect of which the principal repayment instalment is in arrears for more than 12 months or payment of interest instalment is in arrears for more than six months beyond the due date. Interest on performing assets should be recognised on accrual basis whereas interest on non-performing assets should be recognised on cash basis as per directions of the Reserve Bank of India.

The term non-performing assets has come into prominence as a result of the recommendation of the Narasimham Committee appointed in July 1991 by the RBI. A non-performing assets basically means an assets which has ceased to generate income for the bank. According to the recent guideline issued by the RBI non-performing assets means an advance where –

- i) Interest and instalment of principal remain overdue for a period of more than 180 days. (The period of 180 days to be reduced to 90 days from the year ending 31st March, 2004 as per the Monetary & Credit Policy for the year 2001-2002).
- ii) The account remains "Out of Order" for a period of more than 180 days in respect of an overdraft/cash credit.
- iii) The bill remains overdue for a period of more than 180 days in the case of bill purchased and discounted.
- iv) Interest and / or instalment of principal remains over due for two harvest seasons but for a period not exceeding two-half years in the case of advance granted for agricultural purpose, and
- v) Any amount to be received remains over-due for a period of more than 180 days in respect of other accounts (the chartered secretary, January 2001).

GROWING NON-PERFORMING ASSETS

The non-performing Assets of Indian Commercial Banks have been growing rapidly. Non-performing assets consist of

- i) Debts recalled
- ii) Suit-filed accounts i.e. where legal action or recovery proceedings have been initiated.
- iii) Decreed debts i.e. where suits have been filed and decree obtained, and
- iv) Debts classified as bad and doubtful.

MANAGEMENT

The Bank's non-performing assets management has assumed critical importance and is receiving focussed attention at all levels. Non-performing asset work at two level corporate level and local head office level. At the corporate level, a Task Force comprising top executives monitors all non-performing assets above Rs. 5 crore. At local head office level, the Circle Management Committee monitors all non-performing assets above Rs. 1 crore. The non-performing management policy lays

stress, inter alia, on early identifications of problem loans, effective response to early warning signals, appropriate recovery strategy including one-time settlement. Other measures taken by the Bank include upgradation of appraisal skills of the officers dealing in credit through special training programmes and an effective credit for taking action to prevent performing assets turning into non-performing ones. For close monitoring of cases with Debt Recovery Tribunals specialised Rehabilitation and Recovery branches to focus on BIFR cases and large value accounts especially in doubtful and loss categories.

Under the RBI-OTS scheme (ended on 30th September 2001), the bank approved one time settlement for Rs. 1,051 crore in respect of 3.31 lakh accounts. Also under the SBI-OTS scheme (ended on 31st December 2001), which was for settlement of non-performing assets with outstandings upto Rs. 1 crore the Bank approved OTS for Rs. 32.94 crore in respect of 0.19 lakh accounts. Similarly, another scheme under the RBI-OTS-II scheme for settlement of small loans upto Rs. 25,000, the bank approved OTS for Rs. 21.02 crore in respect of 16,000 accounts and recovered Rs. 16.84 crore. At end March 2002, the Bank's gross net non-performing asset stood at 11.95% and 5.63%, respectively in the previous year.

PERFORMANCE

The banks are faced with bulging non-performing assets result in lower income and higher provisioning, making a dent in their profit figure. The level of non-performing assets of a bank are considered to be the measure of its asset quality and turn its performance and rating. Above statement and tables show the current non-performing asset position of scheduled commercial banks.

About 47.3% (as on 31st March 1999) of the total non-performing assets of public sector banks (PSBs) pertain to PSC (Priority Sector Credit). However one-fourth at the PSC in stock up in non-performing assets though the proportion at gross non-performing assets to gross bank credit in only 15.9%.

Table : 1 Gross NPA's of scheduled Commercial Banks

Year	Gross advances	Gross NPA amount	% to gross advance	% of total assets
1997	301698	47300	15.7	7.0
1998	352696	50815	14.4	6.4
1999	401252	58554	14.6	6.2

Table : 2 Net NPAs of Scheduled Commercial Banks

(Amount in Crore of Rs.)

Year	Gross advance	Gross NPA amount	% to gross advance	% of total assets
1997	276421	22340	8.1	3.3
1998	325522	23761	7.3	3.0
1999	370397	27774	7.5	2.9

Table : 3 NPAs of Public Sector Banks (PSBs)

(Amount in Crore of Rs.)

Year	Gross	Net NPSs	% to gross	% Net NPSs
1997-98	45653	21232	16.0	8.2
1998-99	51710	24211	15.9	8.1

Source : Trend and Progress of Banking in India 1998-99, RBI.

The Public Sector Banks could reduce the percentage of non-performing assets by increasing their standard assets by making heavy fresh advances. Banks are made heavy advances to reduce the percentage of NPSs but this is a very risky case in the future because borrowers' policy, being followed in the name of liberalised credit at a cheaper rate, may become a pain in the neck. Making advances without proper pre-credit appraisal and throwing lending norms to the wind for the sake of instant disposal of loans proposals and 'liberalisation' does not sound well. In such cases, the banks should perceive higher risks and thus should expect higher return. However, the paradox is that such advances are being made at a sub-normal lending rate, putting the banks in a 'loss-loss' situation.

The problems of NPAs have taken the form of a monster for Indian Banks, for they are not able to get rid of these unwanted assets. This problem is even more distressing for weak Banks where their profits are inadequate to cover NPAs and may be a threat to their survival itself. The banking system in India suffers from a lack of appropriate legal system for quick enforcement of contracts and recovery of bank dues only 4.3% amount was recovered at the end of March 1998, and about 46% of NPAs were in respect of suit filed accounts. The efficiency of our legal system can also be assessed by about 14.37 crore cases filed by banks lying pending in the courts of law representing about Rs. 21,825 crore. In order to expedite disposal of high-value currently working may also not be considered satisfactory. Out of Rs. 8900 crore transferred to DRTs by March 1997, only a sum of Rs. 178 crore has been recovered. The report submitted by the study group set up by RBI to streamline the functioning of DRTs under consideration by Government.

CONCLUSION :

The suggestion of Asset Reconstruction Company (ARC) itself is debatable, and it hardly provides any problem solution to the bulging problem of NPAs. Concrete setups are needed in this direction, firstly to clear the backlog, and secondly to check creation of fresh NPAs. An early solution of the problem is also needed, for the cost of NPAs is to be borne by the producer and diligent customers by way of high interest rate so that the banks can earn desired profits.

Dipankar Das
B.Com 3rd year

A PEEP INTO THE FINANCING OF VARIOUS WELFARE ACTIVITIES TO TEA PLANTATION WORKERS OF ASSAM

The implementation of Welfare activities successfully depends upon the proper financing. The finance played the vital role in all welfare activities because welfare expenses deemed to be wise investments in the organisation which ultimately increases the efficiency of workers. The welfare activities provided or carried on effectively raised the standard of living of the workers and as a result the worker's standard of efficiency and standard of their physical conditions to higher standard can be maintained. All employers of industrial undertakings including tea plantation industry have to provide statutory to all welfare activities incorporated in various Acts like Factories act 1948, the Plantation Labour Act 1951, the Plantation Labour Welfare Funds Act 1959, The Assam Tea Plantation Labour Act 1955 i.e. The Assam Tea Plantations Provident Fund and Pension Fund and Insurance Scheme Acts 1955 and Assam Tea Plantations Provident Fund Deposit - linked Insurance Fund Scheme 1984¹. The financing of various welfare activities provided to workers under above Acts and rules of the Central and State Governments are statutory obligations of all employers and as such satisfactory applications of all provisions have to be made by all employers of industrial undertakings including tea plantation industry in the state.

The Statutory Welfare Activities provided under various Acts :

Thus sanitary and hygiene facilities including toilet water for drinking and washing are statutory liability of every plantation employer and have to finance for such welfare activities. Again under Factories Act 1948. All factories must keep clean and for such purposes all necessary arrangements has to be made by each employer with necessary financial provision.

The bathing and washing facilities particularly under Factories Act 1948 and the Plantation Labour Act 1951 irrespective of number of workers employed have to be provide by every employer as now-a-days these are statutory obligations of each employer. The financial involvement's have to be made by each employer.

Similarly drinking water facilities should be provided by every employer of tea plantations and for such purpose clean drinking water in water tight or covered containers including clean trailer (i.e. tractor trailer) have to be used for carrying such drinking water. The employer have to make financial provisions for the amenities of the plantation workers.

The "First Aid Box"² has to be provided by every employer where minimum 150 or more workers have work in any factory or plantations. The financial provisions have to be made by every such plantation employer statutory.

Similarly rest shelter facilities canteen facilities (i.e. feeding facilities) and latrines and urinals (conservancy) have to be provided by every tea plantation as these are statutory obligations of every employer. Therefore the financial provisions have to be made by each employer for these welfare

activities. Again creche facilities are also to be provided statutory by every tea plantation employer and all financial provisions have to be made by employer for maintaining such creche.³ The standard size of room having provision for toilet washing facilities trained nurse as care-taker, milk toys, and other things for babies, fencing around the creche and playground adjacent to the creche are to be provided.

The other statutory welfare facilities are recreation medical facilities supply of raincoat or umbrella blanket, sandals, mosquito nets and ration at concessional rates⁴. Providing such facilities is a statutory obligation and has to be financed by every employer of tea plantations in Assam.

The other welfare activities have to be provided by tea plantation employers statutory are maternity and sickness benefits and dependent and disablement benefits. The financial provisions have to be made by every employer for these activities.

Further education of children of tea plantation employee's is made a statutory obligation and has to be financed by every employer. For such purpose various amenities like hostel accommodations in urban areas for pursuing higher studies by children at free of cost, book grants, ex-gratia grants, monthly stipends, educational tours, training facilities in professionals like tailoring, embroider, knitting and weaving for tea garden women in approved training centres of the state and monthly stipends are provided to all trainees from the tea plantation Employee's Welfare Fund.

The Central Worker's Education Board is providing financial assistance for improving the standards of living of the worker⁵ as well as, removing adult illiteracy among workers. The trade union is taking active part in eradicating adult illiteracy among working class population in the tea plantation areas.

Provisions under Plantation Labour Act 1951 :

Under the Plantation Labour Act 1951 the housing accommodation has to be provided to tea plantation workers statutory by every employer and has to be financed by them accordingly. The other welfare amenities to be provided by every employer of tea plantations statutory like medical aid maternity benefits and sickness allowances, recreational, facilities, indoor and outdoor games, educational facilities, hostel accommodation in urban areas for children of tea employees for pursuing higher studies and creches facilities. The financing for all these welfare activities are statutory welfare activities are to be provided to workers under the above act and each employer of tea plantations have to be financed statutory.

Further the tea plantations employer's have to appoint "Welfare Officer"⁶ if the number of workers are 300 or more under the said act.

It is observed from the above table that the labour welfare schemes which were enacted either in the State Legislature or Central Parliament from time to time since its inception have been implemented in a phased manner for the benefit of the workers in the tea plantation industry of Assam in all sample gardens of the study district. There are 24,457¹⁸ P.F. accounts in 28 sample gardens and a sum of Rs. 27,29,096 have been paid to 812 workers as pension. Further a sum of Rs. 49,76,127 has been paid to 921 workers as gratuity. Moreover 12,505 number of housing accommodations have been provided against a total requirement of 13,375 houses and as such there is a shortage of 752 houses.

As regards drinking water facilities, latrines and urinals separately for both men and women workers, canteens creche, materials and protective clothing like umbrella, raincoat, sandals, mosquito

nets, masks, aprons, gumboots, handgloves, black tea and ration at fixed rates (subsidised rate) are provided. The house rent for permanent non-residents are paid to almost all workers of the sample gardens at the rate of R. 35/- per month.

Moreover for providing necessary medical treatments there are 913 beds for indoor patients, 32 qualified doctors, 70 nurses, 43 pharmacists, 32 laboratory assistance, 60 ward boys. Indoor and outdoor patients numbering 303 and 1301¹⁹ respectively have been treated in the sample gardens.

Again as regards maternity and sickness benefits 11,174 women workers and 11,003 workers have been provided with sickness benefits in the sample gardens. Further recreational as well as educational facilities are provided to the worker's children. The wages and plucking rates as well as ticca plucking rates are paid according to Bilateral agreements arrived at in between ACMS and all Employer's Association from time to time.

But due to stiff rise in prices of all essential commodities in the markets the worker's union have been demanding the implementation of the Minimum Wages Act 1948 the present rate of which is Rs. 49/- per day per worker.

Futhermore, a sum of Rs. 4,1080,543²⁰ have been paid to workers of 28 sample gardens as bonus. Other welfare measures are a well equipped modern hospital has been established at Chabua garden by Tata Tea. Mobile clinic services are provided to neighbouring villages. The Ladies Club at Dikom is provided with sewing machines, weaving and embroidery implements by sample garden code No. 8, for implementation of "Laboratory to land projects" by code No. 15 garden have been providing all possible help to poor village cultivators for enhancing production of agricultural items. The construction and repairing of roads, bridges, shoes to V.D.P. are provided free of cost at regular intervals.

Assam Tea Plantation Employees Welfare Fund Act 1959 :

The Assam Tea Plantation Employees Welfare Fund Act 1959 was enacted by the Government of Assam realising the importance of Welfare Activities for the tea plantation workers²¹ in Assam. A fund was created and built up from fines realised form employees grants from Central and State Governments and Tea Board donations and unclaimed wages. The adult eduction, literacy drive, community and social education centres, organising games and sports excursions tours, running holiday homes, training in subsidiary occupations including home industries for women and employed persons of tea plantation areas of Assam are the main welfare activities financed form the said fund.

Labour Welfare Fund Act in other provinces of the country :

Under Bombay Labour Welfare Fund Act 1953 the Welfare Boards of Gujarat and Maharastra have been created. The financing of welfare activities in these two states are made by respective State Governments. Similarly Mysore and Punjab are also having welfare boards created under the Mysore Labour Welfare Fund Act 1965 and the Punjab Labour Welfare Fund Act 1965²² respectively.

All other states of the country have created welfare funds under each State Government's and is financing various welfare activities from such fund. The Tata Iron and Steel Company (TISCO) is paying (rather investing) Rs. 433.32p²³ amenities. The break up of expenditures on statutory welfare activities to each worker per annum incurred by TISCO is as follows :

Table No. 8.2

Housing	Medical	Education	Recreation	Total
Rs. 181.80p	Rs. 160.56p	Rs. 61.32p	Rs. 29.64p	Rs. 433.32p

A total of 38,000 workers of the company are directly benefited under this scheme.

The Tata Charitable Trust grants cash benefits to distress workers, blood for transfusion scholarships to deserving students for higher studies and interest free loans to deserving students as part of welfare activities.

Finance made available by the United Planters Association of Southern India (UPASI) :

The Welfare activities like housing accommodations provided to 98% workers²⁴ of Karnataka, Kerala and Tamil Nadu. Educational facilities, medical care, drinking water, protective clothing and recreational facilities are provided to all the members of tea garden workers affiliated to the UPASI which have been financing by the Association.

Finance made available by the Indian Tea Planters Association (ITPA) :

The welfare activities like cinema shows, indoor and outdoor games, theatrical performances, jattras, magic shows, religious functions like Durga puja, Kali puja etc. is provided by the Association to tea plantation workers. Under these comprising of area like Assam Jalpaiguri and Terrai (Darjeeling) apart from other welfare amenities like housing, medical care, creche, maternity benefits, educational benefits, provident fund, gratuity and insurance, according to the provisions laid down in the Assam Tea Plantation Labour Act 1955 the Assam Plantation Labour Rules 1956 and other rules framed by the State Government from time to time.

Finance made available for Social Security Measures :

The social security measures are classified into three major groups e.g. (1) Social Assistance (2) Social Insurance and (3) Public Service²⁵. The social assistance schemes are financed from the "general revenue" of the Government and paid to persons or citizens of small means i.e. lower income groups of people.

Social Assistance Schemes :

The Social Assistance is usually paid to the needy poor citizens of the country and financed from the "Public General Revenue"²⁶. The common social assistance activities at the present juncture are - unemployment assistance, old age assistance and national assistance to deserving down trodden persons of the country as a matter of right. The social assistance is a non-contributory welfare programme provided to all needy citizens. This is a purely Government affair and provided to specific categories of citizens as mentioned above.

Social Insurance Schemes :

The social insurance is a contributory scheme contributed by workers, employers and the state²⁷. The benefits are granted or paid to those workers who contribute according to their might (capacity).

The contributions of workers are very nominal, but the employers and the state government contribute major portion of premium. The "insured workers" are paid in the event of contingencies like unemployment, sickness, old age or any other unforeseen contingency. Under this scheme the State Government, contribute parts of its finance and most of the schemes are compulsory. Specifically defined workers are covered under living of the workers at the time of need these are the welfare schemes introduced by the State.

Public Service :

The Public Service Scheme is the third programme of (Welfare) social security measures provided to certain specific category of persons and financed by the state government from "general revenue"²⁸ of the state.

There are other social security measures like provident fund pension fund and gratuity benefits provided to workers. The social welfare schemes which are provided like old age pension, pension for invalidism, survivors pension to widow or orphan and family allowance to every family having a limited number of children.

All commercial and industrial organisations are providing such social security measures to their respective employees for their contributions to the productive activities. The financing is made by every employer for their own employees. These are protective measures given to each employee against specific risks.

Moreover the trade union organisations, also are providing benefit for sickness, old age and unemployment under certain schemes of welfare and social security measures to workers.

The main purpose and objective of the International Labour Organisation (ILO) is to promote social justice and improving the living and working conditions of workers²⁹ throughout the whole world.

The workers is to be protected against sickness, disease and injury arising out of his employment for the protection of children and for the provision for old age. Under this scheme the accident benefits are given to workers who face with some unforeseen contingencies of various natures like loss of limbs or any parts of body while at work. They are paid in the form of cash benefit. This is also called temporary disablement benefit and sometimes paid in the form of pension for life depending on the nature of accidents.

Again unemployment benefit old age and invalidity benefits are some other benefits provided under this scheme to able-bodies workers who do not find any work. The old age pension is payable to survivors in the event of death invalidity or retirement. The pension is payable subject to fulfilment of specific conditions like (a) successful completion of full-time duration of service or attaining the age of 58 years (b) premature death due to accident or deadly disease or unforeseen contingencies and (c) must contribute 10% of total monthly wages to their provident fund account every month regularly by every such worker during the tenure of service.

Statutory Security measures like - Pension Fund including Family Pension DLI etc. :

The pension fund has been created statutory by transferring accumulated undisbursed interest amount of the Provident Fund every year for such purpose.

The other Statutory Social Security measures, implemented from time to time are :

- (a) The Life Insurance Scheme (optional) 1963.
- (b) The Pension including Family Pension.
- (c) Deposit Linked Insurance Scheme 1984.

The Life Insurance Scheme (optional) introduced is an optional one but not statutory and as such difficult to carry on the scheme.

The Pension Scheme Act 1967 has been implemented in 1967 to provide social security at the old age to every tea plantation worker after retirement or disablement or death. This is a statutory benefit provided to all workers of the industry.

The foundation for the security of the tea plantation workers has been laid on September 12th, 1955 under Assam Act X of 1955 in which "Provident Fund to Tea Plantation Worker" have been provided for the first time in tea plantation history on contributory basis. Under this Act every worker is treated as member of the Provident Fund (PF) and has to contribute $6\frac{1}{4}\%$ of total monthly wages including dearness allowances at the initial stage. The rate of contribution has been raised to 8% in 1966. The rate of contribution has been further raised to 10%³⁰ in 1984 and an equal amount has to be contributed by every employer.

The amount of monthly collection of P.F. amount has to be deposited into the Bank account within 30 days. If any employer fail to deposit within 30 days such defaulting employer is held responsible and is made to pay an interest at the rate of 15% on the amount to be deposited. The failure is declared a cognizable offence.

Additional Lumpsum amount granted to retired workers under certain conditions :

On completion of full time service in the tea plantations the concerned workers are entitled to an additional "Lumpsum" amount equal to 52.50% of total deposit at the credit of the Provident Fund Account³¹. This particular additional "Lumpsum" amount is calculated on the fulfilment of the following conditions :

- (a) a full time continuous service in the tea plantations
- (b) the worker must contribute to the Provident Fund for the whole service period continuously
- (c) the worker must retire or resign after satisfactory completion of full time continuous service or attain 58 years of age at the time of retirement.

This is a very useful scheme of Welfare Programme provided to tea workers which has given relief to the poor tea plantation workers at the time of exit from the industry after rendering life long service.

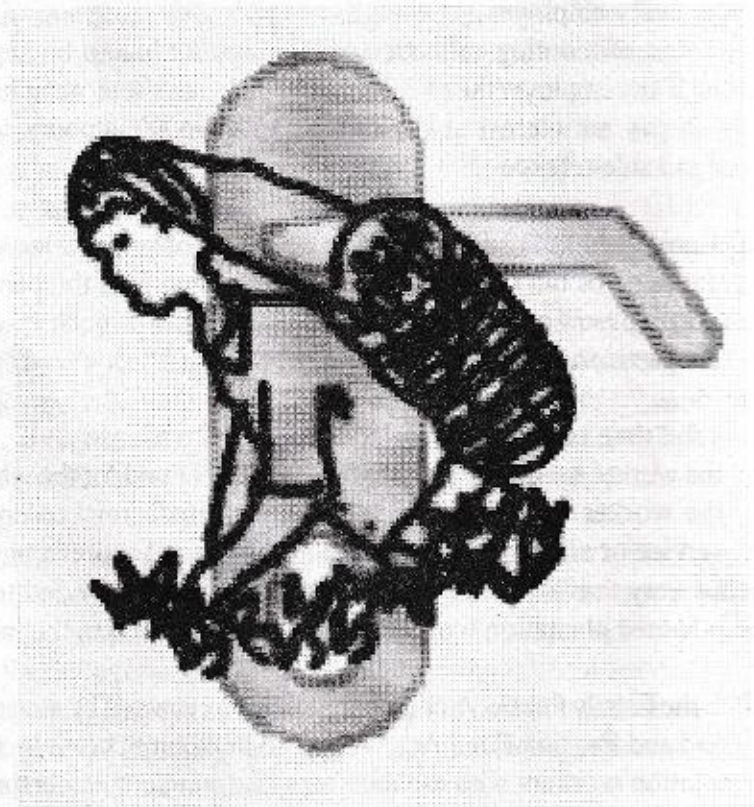
In 1972 the Family Pension Scheme act 1972 was enacted by amending the Assam Tea Plantations Provident Fund and Pension Fund Act 1955. The Pension Scheme including Family Pension Scheme to all tea plantation workers who are members (automatic membership to the P.F.) of the Provident Fund were introduced. In the event of death of a member while in service or premature cessation or retirement of any worker his/her survivors or legal representative are entitled to the Pension including family pension which linked with Provident Fund.

The rate of Family Pension varies from Rs. 125/- to Rs. 400/- per month³² depending upon Provident Fund balance at the credit of the deceased worker. Moreover a lumpsum amount of Rs. 2,000/- is being paid to the successor as ex-gratia payment.

The minimum period of membership in the provident fund, has been fixed at 25 years without any break for a member to be eligible for pension including Family Pension. The financing of all these welfare and social security measure and programmes is done by the Board of Trustee. The Board of Trustee is the custodian of entire provident fund balance at the credit of the said fund. The fund is being utilised in payment of all claims very judiciously without any discrimination. This is a very noble task and the Board of Trustee has to do all works promptly and correctly.

Dr. S.N. Mahanta

Head Deptt. of BUS, MG

Personality Development

Now a days everyone is taking about personality development or it could rightly be said that there is a craze for personality development. But what actually personality development mean and how we could change our personality?

In a narrow some personality is nothing but only the attitude through which we express our views and thoughts. But in broad personality means something different. Personality is nothing but mainly a set of some learned behaviour which is the mirror of the expectation of the society we live in. It means that we want and learn to play some roles already set up by the society and the parameters of these roles are set by the values of society which vary from place to place. There are some common traits which are necessary part of our personality and due to frequent communication between a wider geographical and social area requires diversification of personality and in this process several traits are discarded off and several traits are assimilated.

In developing a good personality people should possess some qualities and habits. Among the qualities for personality development first of them is positive attitude. Positive attitude is one of the ingredients of good personality. Positive attitude means whatever we are thinking should be in right direction and outcome of it should be fruitful. There are instance when people have knowledge but they cannot think in proper way just because of lack of positive attitude. It is very

common that while we think something at first we think about negative aspect but we should think everything sight direction then we find that a positive attitude is developing. Unless and until we think anything in a positive way it is not possible to get though the difficulties. Only positive thinking person can take the challenges and can able to succeed and achieve the goal. Therefore, it is necessary that one must always have a positive attitude to take the things further then only one can excel and achieve the goal.

Another ingredient of personality development is that habits of learning. One should always have the habits of learning. One should be aware of the events happening around. To enhance personality first of all one should be very knowledgable. The more knowledge we will gain the more good personality we will get. The second thing is to present knowledge in a good way. So, apart from gaining knowledge one should also develop the way to it in a right way.

Last but not least ingredient of personality development is that eye contact. There must be an eye contact with the person we are talking to. It is considered to be lack in personality if there is not contact of eyes while talking. Eye contact is the first body gesture which shows how confident we are. Keeping low eyes gives a wrong impression to the others. Keeping eyes low makes the person feel that you are hiding something from the person feel that you are hiding something from

the person with whom you talking to.

By these ways are can make oneself confident in front of others.

Nevertheless, through these we could develop good personality. And by a good personality we could achieve anything which we desire. So, every one should have a good personality.

(Source : Pratiyogita Kiran)

Gourav Bhattacharyya
B.Com 3rd Year

NPA in BANK

An Overview

Introduction:

The Major source of income for a bank comes from advances and investments made by banks through employment of their funds. But, they are also providers of risk to the business as well. Hence, there arises the need to recognize income arising thereon on a rational basis. The Reserve Bank of India, on the recommendation of Narasimham Committee introduced stringent measures, which are in line with the international practices.

Performing and Non-Performing Assets:

For the purpose of income recognition, a bank's advances are divided between performing and non-performing assets. An advance returning income on continuous basis is called performing assets. A non-performing assets, on the other hand, is one where there is discontinuity of income for a certain period. As per latest guidelines, if income on an advance remain unpaid for two quarters for the year ending 31st March, 1995 and afterwards the asset is categorized as NPA, if income is unpaid for three quarters while for year ended 31st March, 1993, the asset is categorized as NPA for year ending 31st March 1994, the asset is categorized as NPA, if income is unpaid for four quarters. The term loan is regarded as NPA, if interest remains overdue for the period as mentioned above.

The cash credit and overdraft account should be regarded as NPA, if outstanding amount remains over and above the sanctioned limits or drawing power for the period as mentioned above.

The bill purchased and discounted should be treated as NPA, if bill remains overdue and unpaid for the period as mentioned above.

Income Recognition:

The income on performing assets is to be considered on accrual basis and income from non-performing assets is considered on cash basis only. If interest on NPA is already recognized on accrual basis, the same should be converted to cash basis by making a suitable provision for income on NPA not received. Therefore, the RBI has issued necessary guidelines for asset classification and provisional norms.

Asset Classification and Provisioning Norms:

The longer an asset continues to be an NPA, more is the dilution in the credit standing of asset. Banks should, therefore, classify their advances based on their weakening credit standing so as to make adequate provision against such NPA after considering the collateral security and its corrosion over time. The existing practice followed by banks for provisioning is summarized below in Table-1:

TABLE-1

Category	Standard Asset	Sub-standard Assets	Doubtful Asset	Loss Assets
Definitional requirements	A performing assets with just normal risk attached	Which has remained NPA for a period not exceeding two years.	Which has remained as NPA for a period exceeding two years.	Considered uncollectible by bank or internal/external auditor or RBI inspection.
Provisioning Requirement	Nil.	10% of total out-standing.	Unsecured 100% secured portion: Less than 1yr. - 20% 1 to 3yrs. - 30% above 3 yrs. - 50%	100% of total outstanding.

Impact of NPAs on banks' profits and lending process:

The efficiency of a bank is not always reflected only by the size of its balance sheet but by the level of return on its assets. NPAs do not generate interest income for the banks, but at the same time banks are required to make provisions for such NPAs from their current profits.

NPAs have a deleterious effect on the return on

assets in several ways :

- They erode current profits through provisioning requirements.
- They result in reduced interest income
- They require higher provisioning requirements affecting profits and accretion to capital funds and capacity to increase good quality risk assets in future, and
- They limit recycling of funds, set in asset-liability mismatches, etc.

Movement of NPAs over the year:

A glance through the statistics given in Table-II on the movement of NPAs of public sector banks since introduction of prudential norms in 1992-1993 will be of much help in understanding the extent to which the public sector banks have made progress in reducing their NPA levels

TABLE-II

Year	Gross NPAs		Net NPAs	
	Amount (Rs. Crore)	As a percentage to Total Advances	Amount (Rs. crore)	As a percentage to net advances
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1992-1993	39253.14	23.18	Not completed	
1993-1994	41041.33	24.78	19600.73	14.46
1994-1995	38385.18	19.45	17566.64	10.67
1995-1996	41660.94	18.01	18297.49	8.90
1996-1997	43577.09	17.84	20284.73	9.18
1997-1998	45652.64	16.02	21232.13	8.15
1998-1999	51710.50	15.89	24211.49	8.13
1999-2000	53294.02	14.02	26187.60	7.42
2000-2001	54773.16	12.40	27968.11	6.74

The level of gross and net NPAs has been sliding down over the year Gross NPA had come down from 23.18% in 1992-93 to 12.40% in 2000-01. Net NPA also moved down from 14.46% in 1993-94 to 6.74% in 2000-01. Still the NPA level can be considered to be of staggering magnitude in absolute terms costing the public sector banks more than Rs.5000 crores annually by way of loss of interest income, besides servicing and litigation costs. A major portion of the NPAs was a legacy of the pre-prudential days, when banks were accounting for interest as income on accrual basis even when the underlying advances were not performing.

It will be interesting to have a look at the movement of NPAs (gross and net), as a

২০০১-২০০২

percentage of advances, group-wise over the last four years given in Table-III. This will give an idea of where banks, as different groups, stand in regard to their NPAs.

TABLE -III

Bank group	Percentage of gross/net NPAs to total Advances as at end March			
	1998	1999	2000	2001
Public sector banks	16.0 (8.2)	15.9 (8.1)	14.0 (7.4)	12.4 (6.7)
All private sector banks	8.7 (5.3)	10.8 (7.4)	8.2 (5.4)	8.5 (5.4)
Old private sector banks	10.9 (6.5)	13.1 (9.0)	10.8 (7.1)	11.1 (7.3)
New private sector banks	3.5 (2.6)	6.2 (4.5)	4.1 (2.9)	5.1 (3.1)
Foreign banks	6.4 (2.2)	7.6 (2.9)	7.0 (2.4)	6.8 (1.9)
All commercial banks	14.4 (7.3)	14.7 (7.6)	12.7 (6.8)	11.4 (6.2)

Note : Figures in parenthesis denote percentage of net NPAs to net advances
Source : Text of Speech delivered by the Dy. Governor of RBI at CII Banking Summit 2002.

It has been observed by Mr. Muniappan, the Dy Governor of the RBI that the malady of high level of NPAs eroding the profitability of banks is not confined to public sector banks alone, but it is equally present in the private sector banks too. While some of the foreign banks loan portfolio had been affected by a few large accounts turning NPA, it is a matter of concern that some of the new private sector banks which started off on a clean slate had acquired so quickly such a large level of NPAs.

NPA and its reasons:

Reserve Bank of India (RBI) has been implementing some stringent rules and regulations from the year 1991-92 in a phased manner. Besides this, RBI is also trying to bring about the desired changes in measuring profitability, performance and evaluation of assets in order to find the real condition of the banks. There are several reasons for an account becoming NPA. These include:

sluggish legal system, funds borrowed for a particular purpose but not used for the said purpose, projects not completed in time, scarcity of raw materials, power and other resources, poor recovery of receivables, industrial recession, excess capacities created on non-economic costs, inability of some of the companies to raise capital through issue of equity or other debt instruments

other legal issues etc.

Board of Industrial Finance and Reconstruction (BIFR) was set up in 1987 for quick rehabilitation of sick units. Debt recovery tribunal (DRT) was established in 1993 to decide on suits related to any NPAs of Rs.10 lakhs or more. However, both of them could not meet the objective of rehabilitation owing to a number of reasons, such as, long legal tangles, lack of sincere effort and incompetence of promoters, changes that had taken place in various laws.

Ways of reducing NPAs:

Apart from reform in judicial system to enable the banks to recover their loans or NPAs, the other ways and means to reduce NPAs are as follows:

- (a) Scientific approach should be applied for appraisal before the loan is disbursed and there would be provisions for proper monitoring from time to time.
- (a) Recovery campaigns should be vigorously conducted.
- (b) Provision should be made for break up recovery to branch level network.
- (c) Every NPA case should be taken up as a separate issue and the need for further funding should be analysed from an economic point of view.
- (d) Option for out of court settlements should be encouraged.

Selection Gr. Lecturer, Deptt. of Accountancy, D.H.S.K.College, Dibrugarh.

- (e) A good mechanism should be developed for implementing and selecting a good borrower.

Conclusion:

NPAs can be better avoided at the initial stage of credit consideration through rigorous and appropriate credit appraisal mechanism. In the changing scenario banks cannot behave imprudently while sanctioning credit and later run to supervisors / regulators for regulatory forbearance and owners or strategic partners to bail them out. Secondly, the mind set of the borrowers needs to be changed so that a culture of proper utilization of credit facilities and timely repayment is developed. One of the main reasons for corporate default is on account of diversion of funds and corporate entities should come forward to avoid this practice in the interest of strong and sound financial system. Extending credit involves lenders and borrowers and both should realize their role and responsibilities. They should appreciate the difficulties of each other and should endeavour to work towards contributing to a healthy financial system.

Nasim Wazid Ali
M.Com., L.L.B.

REFERENCES

1. Muniappan, G.P. *Text of the Address by the Dy. Governor of RBI at CII Banking Summit 2002 held in Mumbai on 1st April, 02*
2. Rao, Kausturi Nageswara. *NPA Management: A Critical Performance Area. www.themanagementor.com.*
3. Ibid. *Ground Realities.*
4. Sehgal, Ashok & Sehgal Deepak. *The Chartered Financial Analyst. April, 2000. Corporate Accounting. Taxmann Publications Ltd. Ed.2001, New Delhi.*

THE MANAGEMENT EDUCATION SCENARIO IN INDIA

INTRODUCTION :

Management education in India has made rapid strides over the past decade. The process of liberalisation started in India in 1991, and since then, the demand for management graduates went up by leaps and bounds. A large number of MNCs and other foreign organisations started recruiting management graduates from Indian management institutes. Simultaneously, a large number of Indian companies have increased the intake of management graduates into their companies. This in turn resulted in the demand of management graduates which also resulted in Mushroom growth of institutes and university departments offering management education programmes. The most accepted estimate is that at present there are as many as 800 such institutes in India. However, the quality of education differs as it ranges from world class at the Indian Institutes of Management (IIMs) to abysmal at some of the badly run management institutes.

Unfortunately, a few of these 800 institutes offer a management education which is of excellent quality. The few among these 800 institutes is numbered only 75. Of these 75 institutes, management education is worth joining by students who are looking for good paying jobs.

FEATURES:

The management education scenario in India differ widely with that of abroad. Firstly difference is due to work-experience. In abroad, the intake or admission is strictly reserved for students with work experience. But in India there is no such additional work-experience is considered as an admission criteria. The criteria selected in India are students who are fresh graduates.

Secondly, the fees charged by institutes in India differ widely too. The university departments charge Rs.10,000/-to Rs.20,000/-

for a two year postgraduate programme in management. But most of the premier institutes in India charge Rs. 2 to Rs.3 Lakhs for their two years postgraduate programme in management. While in some others charge Rs.4 to Rs.5 Lakhs for their two year's course.

MANAGEMENT PROGRAMMES IN INDIA:

There are different courses available in India at undergraduate and postgraduate level. The following options are available to anybody looking for a management education programme in India:-

- (1) 2 years Masters in Business Administration (MBA) under University.
- (2) 2 years Post Graduate Diploma in Business Management (PGDBM).
- (3) 2 years Post Graduate Diploma in a specialised functional areas of management such as Marketing, Personnel, Financial, Banking, Insurance, I.T. etc. (PGDPM & IR), (PGDSM), (PGDFM) etc. & MPIB of IIFT.
- (4) Executive Post Graduate Programme in Management (3years).
- (5) Fellow Programme in Management. (Doctoral Level).
- (6) Post Graduate Program in Educational Leadership (1 year).
- (7) Management Development Programmes.
- (8) Satellite Based On-line Management Programmes for Executives (1 year).

Above all, there are also programmes part time which are usually correspondence course of 3 years duration.

ELIGIBILITY:

By and large, the eligibility criteria for most management institutes is a degree in any discipline under the 10+2+3 system. A qualification equivalent to a degree is also considered adequate

provided it is recognised by the appropriate authority.

For some management institutes, percentage of marks i.e. norms obtained by the student in qualifying degree exam become a part of the eligibility criteria. An aggregate of 50% score in graduation is a norm for most management institutes. But however in Maharashtra to appear CET (Common Entrance Test) there is a requirement of 55% score in graduation.

SELECTION PROCESS:

While the selection process differs from institute to institute, most institutes follow a similar process while choosing candidates. The selection process consists of three stages. They are :-

- Written examination.
- Group Discussion (GD).
- Viva or Oral examination or Interview.

ENTRANCE TESTS:

Some of the popular entrance tests conducted by various institutes, universities and regulatory bodies of management institutes are as follows:- (PG level)

- (1) CAT (Common Aptitude Test) Conducted by the IIMs.
- (2) MAT (Management Aptitude Test) conducted by All India Management Association (AIMA).
- (3) XAT (XLRI Admissions Test).
- (4) IBSAT (Ilofai Business Schools Admission Test).
- (5) JMET (Joint Management Entrance Test) conducted by IITs.
- (6) ATMA (Association of Indian Management Schools).
- (7) CET (Common Entrance Test) conducted by the State Governments of Maharashtra, Andhra Pradesh, Karnataka etc.

- (8) TEM (Test for Employability as Manager) conducted by AIMA.
- (9) UPMCAT (Uttar Pradesh Management Common Aptitude Test).

However, if a student is willing to pursue a postgraduate programme in management abroad, he should have to appear for either of the entrance tests as given below :-

Under-Graduate Level:

- UGAT (Under Graduate Aptitude Test) conducted by AIMA.
- (1) GMAT (Graduate Management Aptitude Test).
- (2) GRE (Graduate Record Examination).
- (3) SAT (Scholastic Aptitude Test)
- (4) TOEFL (Test of English as a Foreign Language) etc.

ADMISSION CALENDAR:

The notifications for admission into most national and level management institutes are released during August/September/October period every year.

The written exams of most national level management institutes are conducted during the months of December to February, every year. GDs and Viva are conducted in between February to April every year. The final results are however declared of most national level institutes in the months of April to May every year. The new academic year at most of the management institutes starts in June or July every year.

CRITERIA FOR STUDENTS SELECTION OF MANAGEMENT INSTITUTES:

The students having the very wide choice available, students would need to consider carefully their choice while deciding on which management institutes to apply to. However, the most important factors that a student should give or look for selecting a management institute are

the following :-

- (1) Placements (Job placement of the institute).
- (2) Quality of Faculty members of the institute.
- (3) Quality of students of a particular institute.
- (4) Quality of infrastructure of the institute.
- (4) In age of the institute etc.

CONCLUSION:

Today management graduates are handling jobs which plain graduates used to handle in the past. This means that these days, management qualifications have become a necessity even for getting an ordinary job.

The fourth legislative social security measure is to give assurance benefits to tea plantation workers is called "Assam Tea Plantation Deposit Linked Insurance Scheme 1984" implemented from 1st of February 1984³³ in all tea plantations of Assam. The scheme has linked with average balance of the provident fund account of all the employees of the tea plantations. The assurance benefit has been payable to the member's of deceased worker during the course of membership of the provident fund.

If any member of the P.F. dies in course of his/her works then his/her successor is entitled to a lumpsum amount equal to his/her P.F. balance at his/her credit subject to a maximum limit of Rs. 10,000/-³⁴.

The employer has to contribute towards the Deposit Linked Insurance Fund on behalf of their employees and has to be credited at the said fund. The Central Government has been contributing towards the fund as administration expenses and contribution towards the fund. The fund has been utilising by successors or legal representatives according to the provisions laid down in the said Act. Thus, it is observed that all these social security and welfare measures have got direct relation with efficiency of workers which have got link with productivity and welfare schemes.

Nayan Moni Chetia
B.Com 2nd year

The great secret of education is to secure that bodily and mental exercises shall always serve to relax another.

— *Rousseau*

Absence of occupation is not rest;
A mind quite vacant is mind distressed.

— *Cowper*

ঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :ঃ

জন্মজন্মতে কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় প্ৰমুখ্যে শিক্ষাপ্ৰক সকলো
আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বহু-বাহুবী সকলো মোৰ আন্তৰিক মৰম যাচি মোৰ সম্পাদকীয় প্ৰতিবেদন লিখিবলৈ
আগবাঢ়িছে।

২০০২ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সভ্য সকলো মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদকৰ
দায়িত্ব অৰ্পণ কৰি যি সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিলে তাৰ বাবে সেই অগ্ৰজ আৰু অনুজ সকলো মোৰ
আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিলো।

দায়িত্বভাৰ গ্ৰহণ কৰিলেই গভীৰভাৱে আশা কৰিছিলো গতানুগতিকতাক পৰিহাৰ কৰি নতুনত্ব
প্ৰদানেৰে ছাত্ৰ একতা সভাক আমি আগুৱাই নিম। কিন্তু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সীমিত পৰিসৰ, আমাৰ সীমিত
জ্ঞান আদিৰ বাবে ই কিমান দূৰ কাৰ্য্যকৰী হ'ল আপোনালোকৰ এয়া বিচাৰ্য্য বিষয়। তথাপি আমাৰ দায়িত্ব
যথাসম্ভৱ নিয়াৰিকৈ পালন কৰাত ক্ৰটি কৰা নাছিলো। জীৱনৰ কষ্টকাৰীৰ বাটত সাধাৰণ আহৰণৰ মূল
ছাবিকাটি হৈছে কৰ্তব্যনিষ্ঠা। বৰ্তমানত অধ্যাপিত আৰু অদূৰ ভৱিষ্যতৰ নৈতিক ভাৱে দেউলীমা অৱস্থা
এটাৰ পৰা হাত সাৰিবৰ বাবে প্ৰত্যেক লোকেই কৰ্তব্য কৰিবলৈ লাগিব। ই হ'ল এক বাধ্যবাধকতা এই স্বপ্ন
পৰিশোধ কৰিবলৈ লাগিব। কৰ্তব্যবোধ এক অনুভূতি মাথোন নহয় - ই হ'ল সমগ্ৰ জীৱনজোৰা এক মূল সভ্য।

জীৱন বোধহম লেখাবিনিছিয়া অভাৱৰ সমাহাৰ। কাহানিও শেষ নাই হোৱা এই 'অভাৱ'
আৰু নহবও। প্ৰতিবছৰৰ আয়োচনীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও বিভিন্ন কাৰ্য্যত তেওঁলোকে উপলব্ধী কৰা অভাৱ
সমূহ মোৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিছিল। মই যিহেতু আগতেই কৈছো যে অভাৱ-অভিযোগ এক নিম্নমীমা শিতান
গতিকে দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো আৰু আশা ৰাখিছো যাতে পৰৱৰ্তী সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদনত এই শিতান
সম্পূৰ্ণ ৰূপে নিৰ্মূল নহলেও, ইয়াৰ পৰিমাণ কিছু হ্ৰাস পাব।

- ১) মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্দ্ধাৰিত সাজ-পোছাকৰ ক্ষেত্ৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।
- ২) মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীসমূহ নিম্নমীমা কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি শতকৰা ৭৫; ভাগ বাধ্যতামূলক কৰিব
লাগে।
- ৩) মহাবিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠা আৰু প্ৰস্থাৰগাৰ সমূহ পৰিষ্কাৰ কৰিব লাগে।
- ৪) এখন কোণ্টিনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।
- ৫) মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ নিবাসটোৰ কিছু হ'লেও উন্নীতকৰণ কৰিব লাগে।
- ৬) মহাবিদ্যালয়ৰ পুথিভঁৰালত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অনুপাতে কিতাপ পত্ৰৰ অভাৱ দূৰ কৰিব লাগে।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মহাবিদ্যালয়ত প্ৰতি বছৰ অনুষ্ঠিত হৈ অহা জীজী সৰস্বতী পূজা, মহাবিদ্যালয়
সপ্তাহ, নবাগত আদৰ্শ সভা ইত্যাদি অতি সুকলমে অনুষ্ঠিত হৈ যায়। এইখিনিতে মই এটা কথা ক'ব।

বিচাৰিছো মই প্ৰতিনিধিত্ব কৰা ছাত্ৰ একতা সভাখনৰ কথা। মই আজি গৌৰৱাৰিত যে মই এনে এখন ছাত্ৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক যাব প্ৰতিজন সদস্যই কৰ্তব্যপৰামৰ্শ আৰু পৰিশ্ৰমী। মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো কামতে মোক সম্পূৰ্ণৰূপে সহযোগ কৰা প্ৰতিজন সদস্যৰ ওচৰত মই কৃতজ্ঞ। প্ৰতিজন সদস্যই নিজ নিজ দায়িত্ব নিষ্ঠা সহকাৰে কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। যদি তাত অজানিতে কোনো ত্ৰুটি বৈ গৈছে তাৰ বাবে মই সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মই বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে টান কথা শুনাৰ পাবো; তাৰ বাবে মই দুঃখিত। কিন্তু এয়া আছিল সম্পূৰ্ণ মহাবিদ্যালয়ৰ স্বার্থত আৰু সাধাৰণ সম্পাদকৰ কৰ্তব্যৰ দায়িত্ব। ইয়াৰ উপৰিও বেগি বন্ধ কৰা তথা পৰিধান নকৰা বাবে মই বহুতকৈ টানকৈ কৈছিলো। মোৰ অধিকাৰ পৰিসৰৰ বাহিৰত মই কোনো দিন মোৰা নাছিলো। মই এই প্ৰতিবেদনত মোৰ কাৰ্য্যকালত হোৱা সকলো মিঠা-তিতা অভিজ্ঞতাৰ কথা বিনাধিধাৰ ব্যক্ত কৰিছো, এই কাৰণেই যাতে মোৰ পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাই এই বিষয়ে সজাগ হৈ থাকে আৰু এই সকলো অভিজ্ঞতাৰ বাবে নিজকে প্ৰস্তুত কৰে।

ছাত্ৰ আৰু এক মহান শক্তি। কিন্তু এই শক্তিৰ মূল ভেটি একতা। একতাবিহীনভাৱে কোনো কামতেই সফলতা অৰ্জন কৰিব পৰা নাযায়। মই আশা ৰাখিছো ভৱিষ্যতৰ প্ৰতিখন ছাত্ৰ একতা সভাই শক্তিশালী হৈ এই মহাবিদ্যালয়ৰ ঐতিহ্য পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

সুদীৰ্ঘ এটা বছৰ ধৰি আপোনালোকৰ মাজত সোমাই থাকি আপোনালোকৰ পৰা যি সহানু-সহযোগিতা লাভ কৰিলো তাৰ মাজেৰেই মই মোৰ কাৰ্য্যকাল শেষ কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত সহানু-সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সমূহ শিক্ষাগুরু লৈকে মোৰ শ্ৰদ্ধা থাকিল। লগতে সকলো বন্ধু-বান্ধবীলৈ তেওঁলোকৰ অকুণ্ঠ সহানু, প্ৰেৰণা, সাহস আদিৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক মৰম মাচিলো। কেতিয়াবা অজ্ঞাতে যদি অব্যক্তি কামত লিপ্ত হৈছিলো আৰু আপোনালোকৰ মনত আঘাত দিছিলো তাৰ বাবে মই আপোনালোকৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো।

সদৌ শেষত কালৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ মঙ্গল কামনা কৰি, শ্ৰদ্ধাবাজন শিক্ষাগুরু সকললৈ ভক্তি আৰু সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ আন্তৰিক মৰম জনাই মই মোৰ সম্পাদকীয় লিখনিৰ ওৰ পেলালো।

“জন্মতু কালৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

“জন্মতু কালৈ ছাত্ৰ একতা সভা”

চুম্বন কৰ

সমাজ কল্যাণ

ও

সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ “সমাজ কল্যাণ ও সাংস্কৃতিক বিভাগ”ৰ সম্পাদক ৰূপে দায়িত্ব বহন কৰিবলৈ যি সুবিধা দিলে তাৰ বাবে সাহস আৰু প্ৰেৰণা যোগোৱা সন্মানীয় শিক্ষাগুরুসকলক সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জনাইছো। অৱশ্যে সম্পাদক ৰূপে মই কিমান দূৰ সফল হ’ব পাৰিলো সেয়া আপোনালোকৰ বিচাৰ্য্যৰ বিষয়।

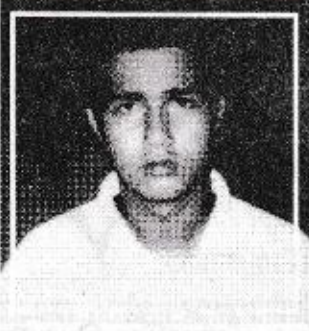
কোনো ঋষি মূণিয়ে কোৱাই নহয় জ্ঞানেৰে আমি সকলোৱেই জানো যে মানুহ সমাজৰ অংগ। কিন্তু আজি আমাৰ ঘূণে ধৰা সমাজখনত দেখা গৈছে যে বহুলাংশেই সামাজিক কৰ্তব্যবোধ পাহৰি গৈছে। পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্নতাই মানুহক আত্ম সন্তুষ্টি দিয়াৰ লগতে প্ৰেৰণাও দিয়ে। সেয়ে এই বিদ্যামন্দিৰটি পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্ন কৰি ৰাখিবলৈ যথা সাধ্য চেষ্টা কৰি আহিছিলো। শৃঙ্খলাবোধে সমাজৰ ভেটি গঠন কৰাৰ লগতে সকলোৰে মাজত ভাতৃত্ববোধও গঢ়ি তোলে। সেয়ে এই মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্ধাৰিত সাজ-পোছাক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পৰিধান কৰাত গুৰুত্ব দিছিলো। এই ক্ষেত্ৰত সহযোগিতাৰ ওপৰিও কেতিয়াবা আবাসিত ভাৱে কঠোৰ বাক্য প্ৰয়োগ কৰিবলৈও বাধ্য হৈছিলো।

এইবোৰৰ উপৰিও সৰস্বতী পূজা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ আদি সু-পৰিকল্পিত ভাৱে পালন কৰি আহিছো। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুরু সকল, বন্ধু-বান্ধবী সকলৰ সহায়-সহযোগ পোৱা হেতু, কোনো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হোৱা নাছিল। তেওঁলোকৰ ওচৰত মই চিৰ ঋণী।

দুখৰ বিষয় আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ, ৰাজ্য চৰকাৰৰ তৰফৰ বিভিন্ন বন্ধুৰ লগতে বিভিন্ন সংগঠন সমূহৰ অ-পৰিকল্পিত বন্ধ সমূহৰ বাবে শিক্ষাৰ বছৰ এটাত বেছিভাগ সময়ই মহাবিদ্যালয় বন্ধ থাকে। সেয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পঢ়াৰ মানসিকতা দুৰ্বল হোৱাৰ লগতে ছাত্ৰ একতা সভাৰ তৰফৰ পৰা সমাজ সেৱাৰ কাম মহাবিদ্যালয়ৰ বাহিৰলৈও বিস্তাৰিত কৰিবলৈ বিচাৰিলেও উপযুক্ত সময় পোৱা নগ’ল। সেয়েহে পিছৰ সম্পাদক বা সম্পাদিকা সকললৈ মোৰ বিনম্ৰ অনুৰোধ তেখেত সকলে যেন, মহাবিদ্যালয়খনি তথা সমাজখনৰ সৰ্বাংগীন উন্নতিত অৰিহণা যোগাব।

শেষত কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ যৱনিকা পেলাইছো। ধন্যবাদেৰে -

পৰাগ গগৈ

: সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :

মোৰ প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণীতে কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাপ্ৰবন্ধ, সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দ তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু বান্ধবীলৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছোঁ।

সংগীত হ'ল এনে এক কলা যাক মানুহৰ জীৱনৰ মনোৰঞ্জনৰ এক অন্যতম উপাদান বুলি আখ্যা দিয়া হয়। এই সংগীতেই হ'ল কোনো এটা জাতিৰ পৰিচয়। কথা, সুৰ আৰু কণ্ঠৰ দ্বাৰা সৃষ্টি হয় সংগীতৰ। কিন্তু আজি কালি দেখা গৈছে যে সংগীত চৰ্চাকাৰী সকলে কিছুমান পশ্চিমীয়া বাদ্যযন্ত্ৰৰ দ্বাৰা এনে কিছুমান সংগীতৰ সৃষ্টি কৰিছে যত উপৰোক্ত তিনিটা দিশৰ এটাও দেখা পোৱা নাযায়। তাৰ ফল স্বৰূপে আমাৰ জ্যোতি প্ৰসাদৰ, বিষ্ণুৰাভাৰ, পাৰ্বতীপ্ৰসাদৰ গীতৰ যি অস্তিত্ব তাকো নোহোৱা কৰিছে। বৰ্তমান কিছুমান গীতিকাৰ আৰু গীতৰ ব্যৱসায়ীসকলে আমাৰ অতীতৰ কিছুমান আপুৰোগীয়া গীতবোৰ পশ্চিমীয়া বাদ্যযন্ত্ৰৰ দ্বাৰা আমাৰ অপূৰ্ব সুৰীয়া গীতবোৰ যে সুৰীয়া কৰি তুলিছে। গতিকে, এই দিশত আমাৰ নবীন শিক্ষিত চামটো সচেতন হোৱা উচিত। সংগীত সৃষ্টিশীল মনৰ প্ৰগতিৰ বাহক। সংগীত আয়ত্ত কৰিবলৈ হ'লে আমি চৰ্চা, শ্ৰদ্ধা আৰু ধৈৰ্য্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব, অন্যথা সংগীত আমাৰ সৃষ্টিশীল মনৰ অন্তৰায় হোৱাৰ সম্ভাৱনাহে অতি প্ৰবল।

মোৰ কাৰ্য্যকালত মোৰ আশা আছিল প্ৰতিযোগিতা সমূহত নতুন নতুন প্ৰতিযোগিতা সংযোজন কৰাৰ কিন্তু সময়ৰ অভাৱত সেয়া সম্ভৱ হৈ নুঠিলে। তথাপিও প্ৰতিযোগিতা সমূহত যথেষ্টসংখ্যক প্ৰতিযোগীয়ে যোগদান কৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। এই এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ ভিতৰত মোৰ সীমিত জ্ঞানেৰে বিভিন্ন অসুবিধা থকা সত্ত্বেও নিজ দায়িত্ব সাধ্যানুসাৰে পালন কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিলোঁ। মোৰ এই কাৰ্য্যভাৰ পৰিচালনা কৰোঁতে বৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিবোৰৰ বাবে আপোনালোক সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। তদুপৰি সকলো সময়তে সদস্যলৈ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবীলৈ মই অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

সদৌ শেষত ডিব্ৰুগড় হনুমানবজ্জ সুৰজমল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

“জয়তু কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়”

“জয়তু কানৈ ছাত্ৰ একতা সভা”

শঙ্কৰ ছাত্ৰী

: ছাত্ৰী জিৰণীকোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন :

প্ৰতিবেদন লিখাৰ আৰম্ভণিতে মই কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় তথা শিক্ষাগুরু সকল, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু বন্ধু-বান্ধবী সকলোলৈকে মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু আন্তৰিক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

যি সকল মোৰ বন্ধু-বান্ধবীয়ে ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা পদৰ বাবে থিয় হ'বলৈ উৎসাহ-উদ্দীপনা দিছিল তেখেত সকলোলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা বুলি ক'লে বহুখিনি দায়িত্বৰ কথা আহি পৰে, যদিও মই কাৰ্য্যতঃ কিমানখিনি সেৱা আগবঢ়ালোঁ সেইয়া আপোনালোকৰ সকলোৰে বোধগম্য। সম্পাদিকা হিচাবে এটা গধুৰ দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ যিখিনি অভিজ্ঞতাৰ প্ৰয়োজন সিমানখিনি নাথাকিলেও আন্তৰিক প্ৰচেষ্টাৰ মই মোৰ কাৰ্য্যভাৰ চলাই যাবলৈ যত্ন কৰিছিলোঁ। পৰিস্কাৰ-পৰিচ্ছন্নতালৈ লক্ষ্য ৰাখি মই ছাত্ৰীৰ জিৰণী কোঠাটো সদায় পৰিস্কাৰ কৰি ৰাখিছিলোঁ।

মোৰ কাম সমূহৰ ভিতৰত প্ৰথম কাম আছিল আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ৰ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ অন্তৰ্গত খেল সমূহ পৰিচালনা কৰা। এই খেল সমূহ পৰিচালনা কৰাত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য সকলে সহায় কৰাৰ বাবে মোৰ বিশেষ অসুবিধা সন্মুখীন হ'ব লগীয়া হোৱা নাছিল। ইয়াৰ বাবে মই ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যৰ ওচৰত চিৰ কৃতজ্ঞ।

বহু কল্পনা আৰু প্ৰতিশ্ৰুতিলৈ ছাত্ৰী জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদিকা হৈছিলো যদিও কিছুমান অসুবিধা বশতঃ মোৰ কিছু কৰণীয় কাম বাকী থাকি গ'ল। মই আশা কৰোঁ, পৰৱৰ্তী সম্পাদিকাৰ কাৰ্য্যকালত ছাত্ৰী সকলৰ উন্নতিৰ বাবে বলিষ্ঠ পৰামৰ্শ আৰু সহায়-সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে মোৰ শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুরু সকল আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ সদস্যৰ ওচৰত ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ অজানিতে ৰৈ যোৱা ভুল ভ্ৰষ্টাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু চিৰনমস্ক শিক্ষাগুরু সকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। শেষত মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জল ভৱিষ্যত কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ। ধন্যবাদেৰে -

অৰ্পণা পাল

: ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন :

জয়জয়তে ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষাগুরু, সমূহ কৰ্মচাৰী তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবীলৈ শ্ৰদ্ধা নিবেদন কৰিছো।

ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিৰ্বাচনৰ সময়ত কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বন্ধু-বান্ধবীয়ে মোক ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ হকে কাম কৰিবলৈ সুবিধা দিলে সেই সকললৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা আৰু ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো।

ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ সম্পাদক হিচাপে মোৰ বাৰ্ষিক খতিয়ান দাঙি ধৰিব যোৱাৰ আগতেই মোৰ প্ৰতিটো কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত দিহা পৰামৰ্শ আৰু সক্ৰিয় সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াই যোৱা শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষাগুরু সকল আৰু বহুতো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈও এই ছোৱাতে হিয়া ভৰা কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছো।

বহুতো কল্পণা আৰু প্ৰতিশ্ৰুতি লৈ ছাত্ৰ জিৰণী কোঠা সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিলো আৰু মোৰ এই চুটি কাৰ্য্যকালত কিমান সফলতা অৰ্জন কৰিব পাৰিলো সেয়া সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিচাৰ্য্য বিষয়। ছাত্ৰ জিৰণী কোঠাৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হোৱাত এই ক্ষেত্ৰত মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো। আশা কৰিছো এই অভাৱ মোৰ পাচৰ সম্পাদক গৰাকীয়ে সহজে পূৰণ কৰিব পাৰিব।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত গতানুগতি ভাৱে হৈ অহাৰ দৰে এইবাৰো মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহৰ আয়োজন কৰা হয়। মোৰ বিভাগত চাৰিটা প্ৰতিযোগিতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল। Badminton, Table Tennis, Carrom আৰু Chess প্ৰতি বছৰৰ দৰে এইবাৰো মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত প্ৰতিযোগীৰ সংখ্যা যথেষ্ট হৈছিল আৰু খেল সমূহো উন্নত মানদণ্ডৰ আৰু প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা মূলক হৈছিল।

সদৌ শেষত এই কাৰ্য্যকালত অজানিতে হোৱা ভুলৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুরু সকল, আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। শেষত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীখনলৈ হিয়াভৰা ওলগ জনাই লগতে কানৈ বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ কামনা কৰি মোৰ এই প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলো।

জয় আই অসম

এম. ডি. ইমতিয়াজ

Company Secretary Profession in India and Role of Institute of Company Secretaries of India

The institute of company secretaries of India is constituted under the Company Secretaries Act 1980 (Act 56 of 1980) to develop and regulate the profession of company secretaries in India. It was in 1960 that the Company Law Board started a course in Company Secretaryship leading to the award of Government Diploma in Company Secretaryship. As the number of candidates taking up the Company Secretaryship course grew, the government promoted on October 4, 1968 the institute of Company Secretaries of India under Section 25 of the Companies Act, 1956 for taking over from the government the conduct of Company Secretaryship examination. The institute of Company Secretaries of India has since been converted into a statutory body w.e.f. January 1, 1981 under Company Secretaries act 1980.

Head Quarters and Regional Offices :

The institute of Company Secretaries of India has its head quarters at New Delhi and four regional offices at Calcutta, Delhi, Chennai and Mumbai. The institute has four regional councils and under their jurisdiction 34 chapters located at Bhubaneswar, Guwahati, Patna, Jamshedpur and Ranchi in Eastern Region, Chandigarh, Faridabad, Ghaziabad, Jaipur, Kanpur, Ludhiana, Lucknow, Modinagar, Shimla and Udaipur in Northern Regions; Bangalore, Coimbatore, Cochin, Hyderabad, Mysore, Madurai, Mangalore, Pondicherry, Tinichirapally, Thiruvananthapuram and Visakhapatnam in Southern Region; and Ahmedabad, Bhopal, Goa, Indore, Nagpur and Pune in Western Region.

Who can be the member of the Institute :

A person desirous of becoming a member of the institute is required to pass preliminary,

intermediate and final examinations conducted by the institute. He or she (a person) is further required to possess practical experience ranging from two to three years and in addition under go four months practical training as prescribed in the institutes regulations. After qualifying in the Final Examination and undergoing practical training he or she is eligible to be admitted as an associate member and can use the letters "A.C.S." after his or her name to indicate that he or she is an Associate Senior Associate Members may be entitled to become fellows and on admission can use the letter "F.C.S.". No person except a member of the institute can be used the designation on "Company Secretary" or use the letters "A.C.S." or "F.C.S." after his or her name.

Information regarding Examination :

Candidates who have passed the Graduate Examination of a University constituted by Law in India or any qualification deemed as equivalent there to by the Council of the institute are eligible for admission to the preliminary examination of the institute.

Exemption of Pre-qualifying Exams :

A candidate possessing any of the following qualifications is exempted from passing the preliminary examination of the institute.

- i) A degree in Corporate Secretaryship or Commerce.
- ii) National Diploma in Commerce awarded by the All India Council for Technical Education.
- iii) Pass in the Final Examination of the institute of Cost and Works Accountants of India or institute of Chartered Accountants of India or any other Accountancy Institution in India or abroad recognised as equivalent there to by the Council.

- iv) Degree in any discipline other than Fine Arts, with 50% or more marks in the aggregate in all the subjects in which the candidate is required to appear to obtain the degree.
- v) Master degree in any discipline other than Fine Arts or
- vi) Degree in any discipline other than Fine Arts with a diploma in Commerce, Law, Company Secretarial practice or Management awarded by a government or any University or any Educational/ Professional Institution recognised by the Council.

A candidate who seeks exemption from the preliminary examination under Clause (iv)(v) or (vi) above before becoming eligible for under going coaching for the intermediate examination is required to undergo satisfactorily a course of postal or oral tuton for these subjects of the preliminary examination which he or she had not studied at the graduate or post graduate level.

How to apply :

Candidates who have passed the preliminary examination or are eligible for exemption therefrom and are not less than 18years age may seek registration as a student by submitting application in Form No. STI obtainable from the head quarter of the institute or from the offices of the institutes Regional Councils/Chapter.

Registration Period :

A candidate is registered for a period of 5 years from the month in which his or her application, complete in all respects is accepted for registration.

Time limit for completing examinations :

A registered candidate is required to complete the intermediate and the final examinations within the registration period.

Months for examination :

The examination is conducted twice a year in June and December.

Examination centres :

Ahmedabad, Allahabad, Bangalore, Baroda, Belgaum, Bhopal, Bhubaneswar, Calcutta, Chandigarh, Chennai, Coimbatore, Delhi, Ernakulam, Guwahati, Ghaziabad, Hyderabad, Indore, Jaipur, Jodhpur, Kanpur, Lucknow, Ludhiana, Mumbai, Madurai, Mangalore, Modinagar, Nagpur, Panaji, Patna, Pune, Rajkot, Ranchi, Shimla, Jammu, Srinagar, Tiruchirapalli, Thiruvananthapuram, Udaipur, Vijayawada and Visakhapatnam.

Conclusion :

The scope of the study is enormous one who pass the Company Secretaryship Examination, he should not think for his job. He will be provided job either in Govt. or Company. The salary after getting the job is handsome. Many facilities are provided to him which we cannot expect in a Govt. services more than Rs. 10,000.00 or average. So I therefore request the student community in particular to undergo through the course and to buildup their carrier as an executive.

Bibliography - Company Law & Secretarial Practice.
By S. Sachdeva

Prof. Gopal Krishna Ghosh
Deptt. of Accountancy

Sitting on the Chair from left side —

1. Prof. Sallen Gogoi, N.C.C. Officer, DHSK Commerce College, Dibrugarh.
2. CHM K.B. Shahi (10 Assam Bn. NCC Dibrugarh)
3. CHM U.C. Das (10 Assam Bn. NCC Dibrugarh)
4. HAV G.P. Karmacharya (10 Assam Bn. NCC Dibrugarh)